

Jonathan Pool

esperanto
öğrenelim

Jonathan Pool

ESPERANTO ÖĞRENELİM

Habora Kitabevi
Beyaz Saray, No. 31
Beyazıt, İstanbul

ÖNSÖZ

Esperanto nedir: Esperanto uluslar arası kullanılan bir dildir. Yaratıcısı, doktor Ludvig Zamenhof'tur. Zamenhof bu dili yıllarca deneyip olgunlaştırdıktan sonra 1887 yılında Polonya'da kitan halinde bastırılmıştır. Dilin özellikleri kolaylığı, tarafsızlığı ve kullanışlı olmasıdır.

Esperanto kolaydır: Kuralları küçük bir kitabın birkaç sayfasında gösterilebilecek kadar az ve basittir. Yazılışı tamamen düzenlidir (her harfin tek sesi, her sesin tek harfi vardır). Sözcükleri akıl yoluyla türetilir. Şöyle ki, bir sözcük ezberlemekle aşağı yukarı on sözcük öğrenilir. Dolayısıyla Esperanto, öbür dilleri öğrenmek için harcanan zamanın hemen hemen onda biri kadar zamanda öğrenilir.

Esperanto tarafsızdır: Herhangi bir politikayla ilgisi yoktur. Hiç bir ulusun ana dili olmadığı için, herhangi birinin lehinde ya da aleyhinde değildir. Esperanto, güçlü devletlerin, zayıf devletleri öğrenmeye zorladıkları bir dil de değildir. Esperanto, herkesin eşit koşullar altında öğrenebileceği ve uluslararası ilişkiler için kullanılabileceği bir dildir.

Esperanto kullanışlıdır: Bu dili aşağı yukarı bir milyon kişi bilir ve bu sayı her yıl artmaktadır. Dünyanın her tarafında konuşan bulunabilir. Bu dille uluslararası genel ve bilimsel kongreler sık sık yapılmaktadır. Öğretmenler, doktorlar, yazarlar, öğrenciler, gençler gibi grupların kendi Esperanto dernekleri vardır. Birçok radyo istasyonları Esperanto ile yayın yapmakta ve yine aynı dille yazılan yüz kadar dergi dünyanın çeşitli yerlerinde çıkarılmaktadır. Şimdi Esperanto ile yazılmış kitapların sayısı on bin cildi bulmuştur. Her hafta bir-iki yeni kitap, gerek telif olarak, gerekse başka dillerden çevirilerek yayınlanmakta ve bu yayınların bazılarında UNESCO dahi mali yardım yapmaktadır. Bütün bu yararlarından başka (birçok deneyin gösterdiği gibi) bu dili bilmek başka dillerin öğrenilmesini de kolaylaştırmaktadır.

KITABIN AMACI

Amaç, ana dilini iyi bilen Türk aydınlarının Esperanto dilini en kısa zamanda öğrenebilmelerini sağlamaktır. Türkçe gramerini iyi bilmeyenler, bu kitabın özetli anlatılışını güç bulacaklardır. Onlar için daha doğal ve uzun bir yolla öğreten bir kitap gerekirse de şimdiye dek öyle bir kitap Türkler için yazılmamıştır.

Bu kitap altı bölümden meydana gelmiştir:

- 1 - Yazılışı ve okunuşu
- 2 - Sözcük yapımı
- 3 - Cümle kuruluşu
- 4 - Okuma
- 5 - Türkçe-Esperanto sözlük
- 6 - Esperanto-Türkçe sözlük

İlk üç bölümü temel öğretici kısımdır. Öğrenenin bilgisini denetlemesi için bol alıştırmaya vardır. Bir alıştırmayı yapmadan önce, onunla ilgili açıklamaları ve örnekleri yalnız bir kez okumayıp, iki üç kez dikkatle incelerseniz, alıştırmayı daha kolay, çalışmanızı daha da verimli bulursunuz. Bütün alıştırmaların cevapları, üçüncü bölümün arkasında bulunmaktadır. Son üç bölümle ilgili açıklamalar her bölümün önsözünde bulunmaktadır.

Şimdiki durumda teksir olan bu kitap sadece bir denemedir. Sonra basılı olarak yeniden yayınlanıp yayınlanmayacağı, sayın okurların ilgi ve kanısına bağlıdır. Yayınlanırsa da, bu denemede bulunan yanlışların düzeltilmesi ve eksikliklerin tamamlanması yalnız okurların yardımıyla mümkündür. Okurların düşüncelerini bildirmeleri ve fazla bilgi edinebilmeleri amacıyla dördüncü bölümün sonunda bir fiş bulunmaktadır.

Göndereceğiniz fişler için şimdiden teşekkür ederim.

Jonathan Pool
Nabira Kitabevi eliyle
Beyaz Saray, No. 31
Beyazıt, İstanbul
1966

Not. Kitabımın çıkarılması için yardım ve eleştirmeler yapan İstanbul ve Nevşehir'deki arkadaşlarımla öğrencilerimin hepsine teşekkür ederim.

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZILIŞI VE OKUNUŞU

Alfabesi 28 harften meydana gelmektedir:

A B C Ĉ D E F G Ĝ H Ĥ I J Ĵ K L M N O P R S Ŝ T U Ŭ V Z
a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m n o p r s ŝ t u ŭ v z

Aşağıda gösterilen harfler hariç, her harfin sesi Türkçede olduğu gibidir.

<u>Esperanto</u> <u>harf:</u>	<u>Türkçe</u> <u>okunuşu:</u>	<u>Esperanto</u> <u>harf:</u>	<u>Türkçe</u> <u>okunuşu:</u>
c	ts	ĥ	h ile k arasında; Orta Anadolu'luların "uzak" (uzakh) taki k, Almanca "Bach"taki ch
ĉ	ç	ŭ	"havuz"daki yumuşak v; İngilizce w
ĝ	c	v	"evvel"deki sert vv, Arapça ve İngilizcedeki v, Almanca-daki w
j	y		
ĵ	j		
s	ş		

Vurgu, son heceden önceki hecede yapılır. Örneğin: bona (iyi), familio (aile), libro (kitap), telefoni (telefon etmek) sözcükleri sanki Türkçeymiş gibi okunur, yalnız vurgu, altında çizgi bulunan hecelerde yapılır.

Esperanto sözcük: Türkçe okunuşu ve vurgusu:

peco (parça)	<u>petso</u>
feliĉa (mutlu)	<u>feliĉa</u>
paĝo (sayfa)	<u>paco</u>
muroj (duvarlar)	<u>muroy</u>
aĵo (şey)	<u>ajo</u>
tuşi (dokunmak)	<u>tuşi</u>
morgaŭ (yarın)	<u>morgav</u>
lavi (yıkamak)	<u>lavvi</u>

ALİŞTİRMA 1

Aşağıdaki sözcüklerin Türkçe okunuşlarını yazınız, vurgulu heceleri altında çizgi çizerek gösteriniz.

Esperanto sözcük: Türkçe okunuşu ve vurgusu:

1. papero (kâğıt)
2. ĵurnalo (gazete)
3. afişo (afiş)
4. oficejo (yazıhane)
5. klaĉi (dedikodu yapmak)
6. vidi (görmek)
7. aŭ (ya da, yoksa)
8. leĝo (kanun)
9. tria (üçüncü)

İKİNCİ BÖLÜM: SÖZCÜK YAPIMI

ZAMİRLER

mi - ben	ni - biz
vi - sen, siz	ili - onlar
li - o (erkek)	oni - biri, insanlar (belli olmayan kişi yahut da kişiler)
şi - o (kız)	
ği - o (şey)	

FIİLLER

Fiiller "-i" ile biter. Örnek:

paroli - konuşmak

Fiil çekimi için "-i" ekini kaldırıp, başka ekleri takarız:

"-is" geçmiş zamanı yapar,
"-as" şimdiki zamanı yapar,
"-os" gelecek zamanı yapar. Örnekler:

Mi parolis. - Konuştum, Konuşuyordum.
Mi parolas. - Konuşuyorum.
Mi parolos. - Konuşacağım.
Vi parolis. - Konuştun(uz), Konuşuyordun(uz).
Vi parolas. - Konuşuyorsun(uz).
Vi parolos. - Konuşacaksın(ız).
v.d.
Oni parolis. - Konuştular, Konuşuldu, Konuşuyorlardı,
Konuşuluyordu.
Oni parolas. - Konuşuyorlar, Konuşuluyor.
Oni parolos. - Konuşacaklar, Konuşulacak(tır).
(Fakat konuşan kişiler belirli değildir.)

"-us" farz edilen ya da istenilen, ama gerçekleşmemiş bir olayı gösterir. Genellikle "se" (eğer, ise) ile birlikte kullanılır. Örnekler:

kontenti - memnun olmak
Se vi parolus, ni kontentus. - Konuşsaydınız, memnun olurduk.
riçi - zengin olmak
Se mi riçus! - Keşke zengin olsaydım!

"-u" emir ya da istek gösterir. Örnekler:

Mi parolu. - Konuşayım.
(Vi) parolu. - Konuş(un).
Li parolu. - Konuşsun.
Ni parolu. - Konuşalım.

İSİMLER

İsimler "-o" ile biter. Örnek:

libro - kitap

Bir ismi çoğul yapmak için, "-o" ekinden sonra "-j" ekini takarız.
Örnek:

libroj - kitaplar (Unutmayınız: "j" "y" gibi okunur.)

SIFATLAR

Sıfatlar "-a" ile biter. Örnek:

granda - büyük

Sıfatın nitelediği ya da belirttiği isim çoğul olursa, sıfat da "-j" ekini alır. Örnek:

granda libro - büyük kitap
grandaj libroj - büyük kitaplar

ZARFLAR

Zarflar "-e" ile biter. Örnek:

ofte - sık sık

BASİT (EKSİZ) SÖZCÜKLER

Bağlaçlarla çok kullanılan bir kaç başka sözcük, yukarıda gösterilen "-i", "-o", "-a" ve "-e" çekim eklerinin hiç birisi takılmadan yapılır. Örnekler:

mi - ben
hodiaŭ - bugün
sep - yedi
kial - niçin, neden
pri - hakkında, konusunda
en - içinde, -de
kaj - ve

SÖZCÜK TÜRETİMİ

Bir sözcüğün çekim ekini (örneğin "-i", "-o", "-a") değiştirerek ya da eksiz bir sözcüğe ek takarak yeni anlamda sözcükler yapılır. Bu türetme işleminde sözcüğün kökü (örneğin "parol-", "grand-", "mi") asla değişmez. Örnekler:

paroli - konuşmak:.....parolo - söylev, nutuk, demeç, konuşma
deziri - istemek, dilemek:....deziro - istek, dilek
dormi - uyumak:.....dormo - uyku
vipo - kamçı:.....vipi - kamçılama
truo - delik:.....trui - delmek
nacio - ulus:.....nacia - ulusal
nebulo - sis:.....nebula - sisli
hejmo - ev:.....hejme - evde
bela - güzel:.....bele - güzel şekilde
plumo - dolma kalem:.....plume - dolma kalemle
mateno - sabah:.....matene - sabahleyin
ŝvito - ter:.....ŝviti - terlemek:....ŝvite - terleyerek
anglo - (bir) İngiliz:....angla - İngiliz:....angle - İngilizce
vi - sen, siz:.....via - senin, sizin

sep - yedi:...sepá - yedinci:...sepe - yedinci olarak
kial - niçin, neden (soru):...kialo - sebep, neden (isim)
hodiaŭ - bugün:.....hodiaŭa - bugünkü
pri - hakkında, konusunda:...pria - ilgili, alâkalı

Bu örnekler, Esperanto'yu kolaylaştıran çok önemli bir özelliği gösteriyor. Yukarıda verilen çekim eklerini kullanarak, her kökten en aşağı ikişer üçer sözcük yapabilirsiniz.

ALİŞTİRMA 2

Buraya kadar verilmiş bütün açıklamalar ve örneklere dayanarak, aşağıdaki boş yerleri doldurunuz.

A. TÜRKÇEYE ÇEVİRİNİZ

1. Şi dormis. - _____ 2. Mi riĉos. - _____
3. Se ni vipus, li parolus. - _____
4. bela mateno - _____ 5. viaj plumoj - _____

B. ESPERANTO'YA ÇEVİRİNİZ

1. Terliyorsun(uz). - _____ 2. Memnun olalım. - _____
3. bugünkü gazete - _____

C. TÜRKÇEYE ÇEVİRİNİZ

1. veturi - yolculuk yapmak:...veturo - _____
2. literaturo - edebiyat:.....literatura - _____
3. nubo - bulut:.....nuba - _____
4. ridi - gülmek:.....ride - _____
5. martelo - çekiç:.....martele - _____
6. germana - Alman:.....germane - _____
7. ili - onlar:.....ilia - _____
8. unu - bir:..unua - _____ :...unue - _____
9. hieraŭ - dün:.....hieraŭa - _____

D. ESPERANTO'YA ÇEVİRİNİZ

1. dinlenmek - ripozî:...dinlenme, istirahat - _____
2. kâr - profito:...kâr etmek - _____ :...kârlı - _____
3. tabiî - natura:...tabiat - _____ :.....tabiatile - _____
4. Türk - turka:.....Türkçe - _____
5. ben - mi:.....benim (bana ait) - _____
6. iki - du:.....ikinci - _____ :.....ikinci olarak - _____
7. sonra - post:.....sonraki - _____

YAPIM EKLERİ

Yukarıda türetilmiş sözcükler, çekim eklerinin değişmesi sonucunda meydana gelmiştir. Çekim eklerini takmadan önce, aşağıda harf sırasıyla gösterilen yapım eklerini de köklere takarsak, çok daha çeşitli sözcükler türetebiliriz.

ÖNEKLER

- bo- evlilik yüzünden olan akrabalıkları gösterir. Örnek:
patro - baba bopatro - kayınpeder
- dis- dağılıp gösterir. Örnek:
doni - vermek disdoni - dağıtmak

- ek- başlayan ya da ani olayları gösterir. Örnekler:
 veturi - yolculuk yapmak ekveturi - yola çıkmak
 brili - parlamak ekbrili - (şimşek gibi) çakmak
- eks- bir mevki ya da durumdan ayrılmış olanları gösterir. Örnek:
 ministro - bakan eksministro - sabık bakan
- fi- çok fena görülen, nefret edilen şeyler ve insanları gösterir.
 Örnekler:
 gazeto - mecmua figazeto - açık saçık mecmua
 homo - insan fihomo - rezil insan
- ge- ekiyle hem erkek hem de dişinin bir tek sözcüğe dahil olduğu bildirilir. Örnek:
 patro - baba gepatroj - ebeveyn, ana baba
- mal- bir sözcüğün tam karşıtını yapar. Örnekler:
 helpi - yardım etmek malhelpi - engel olmak
 antaŭ - önünde malantaŭ - arkasında
- mis- hatalar ve yanlışlıkları gösterir. Örnek:
 kalkuli - hesaplamak miskalkuli - yanlış hesaplamak
- pra- eski ya da ilkel şeyler ve kuşakları gösterir. Örnek:
 avo - dede praavo - dedenin babası
 prapraavo - dedenin dedesi
- re- "tekrar" ya da "geri" anlamına gelir. Örnekler:
 legi - okumak relegi - tekrar okumak
 iri - gitmek reiri - geri dönmek

ALİŞTİRMA 3

Yukarıdaki açıklama ve örneklere dayanarak aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

	A
1. frato - erkek kardeş	bofrato - _____
2. semi - (tohum) ekmek	dissemi - _____
3. paroli - konuşmak	ekparoli - _____
4. oficio - subay	eksoficio - _____
5. vorto - kelime	fivorto - _____
6. edzo - koca	geedzoj - _____
7. bela - güzel	malbela - _____
8. uzo - kullanma	misuzo - _____
9. doni - vermek	redoni - _____

	B
1. koca - edzo	boşanmış adam - _____
2. kapatmak - fermi	açmak - _____

SONEKLER

- aĉ aşağı kalite gösterir. Örnek:
 domo - ev domaĉo - gecekondur
- ad sürüp giden ya da tekrarlanan olayları gösterir. Örnek:
 agi - hareket etmek, iş yapmak
 ago - (bir) hareket, iş, eylem
 agado - (devamlı) hareket, faaliyet
- aĵ somut (müşahhas) maddeler ve şeyleri gösterir, hayvanların da etini adlandırır. Örnekler:
 resti - kalmak restaĵo - kalıntı
 ŝafo - koyun ŝafaĵo - koyun eti

- an üyeler, mensuplar ve yerlileri gösterir. Örnekler:
 komitato - heyet komitatano - heyet üyesi
 Islamo - İslâm Islamano - Müslüman
 Kanado - Kanada kanadano - Kanadalı
- ar takımlar, gruplar ve cinsin tamamını gösterir. Örnekler:
 arbo - ağaç arbaro - ağaçlık, orman
 homo - insan homaro - beşeriyet
- ĉj eki sevimli erkek isimleri yapar. Yalnız bu ek ve onun dışı karşılığı (-nj) kökün tümüne değil, ilk bir kaç harfine takılır. Örnekler:
 patro - baba paĉjo - babacığım
 Ahmet - Ahmet Ahmeĉjo - Ahmetçiğim
- ebi eki yapılması mümkün olan işleri gösterir. Örnek:
 porti - taşımak portebla - taşınması mümkün olan, portatif
- ec eki soyut (mücerret) isimleri yapar, nitelikleri gösterir. Örnekler:
 libera - özgür libereco - özgürlük
 silko - ipek silka - ipekli
 silkeca - ipeğin niteliğini taşıyan, ipek gibi
- eg eki pekiştirir. Örnek:
 vento - yel ventego - kasırga
- ej eki bir şeyin bulunduğu, işin yapıldığı yer ya da haneyi gösterir. Örnek:
 lerni - öğrenmek lernejo - okul
- em eki meyilleri gösterir. Örnek:
 labori - çalışmak laborema - çalışkan
- end eki gereklilik bildirir. Örnek:
 pagi - ödemek pagenda - ödenecek, ödenmesi gerekli (sıfat)
- er eki toplulukların taneler, bireylerini gösterir. Örnek:
 akvo - su akvero - su damlası
- estr eki yönetmenleri gösterir. Örnek:
 şipo - gemi ŝipestro - kaptan
- et eki azaltır. -eg ekinin tersidir. Örnek:
 ridi - gülmek rideti - gülümsemek
- id eki yavruları gösterir. Örnek:
 ĉevalo - at ĉevalido - tay
- ig eki, birinin başkasına yaptığı ya da yaptırdığını gösterir (etken ve ettirgen fiil eki). Örnekler:
 pura - temiz purigi - temizlemek
 unu - bir unuigi - birleştirmek
 boli - kaynamak boligi - kaynatmak
 fari - yapmak farigi - yaptırmak
- iĝ eki bir kişi veya şeye yapıldığını, ya da onun kendi kendine bir hale geçtiğini gösterir. -ig'in tersidir (edilgen fiil eki). Örnekler:
 trompi - aldatmak trompiĝi - aldanmak, aldatılmak
 fari - yapmak fariĝi - yapılmak
 laca - yorgun lacigi - yormak lacigiĝi - yorulmak
 edzo - koca edzigi - evlendirmek edziĝi - evlenmek
- il eki araçları gösterir. Örnek:
 tranĉi - kesmek tranĉilo - bıçak
- in eki bir sözcüğün dışısını yapar. Örnek:
 patro - baba patrino - anne
- ind eki bir kişi yahut şeyin, bir davranışa lâyık ya da değer olduğunu bildirir. Örnek:
 legi - okumak leginda - okunmaya değer

- ing eki, içine bir şeyin ucu sokulacağı bir aleti gösterir. Örnek:
 cigaredo - sigara cigaredingo - ağızlık
- ism eki inançlar, öğretiler ve usulleri gösterir. Örnek:
 nacio - millet naciismo - milliyetçilik
- ist eki meslek sahipleri ve inananları gösterir. Örnekler:
 fero - demir feristo - demirci
 raso - ırk rasisto - ırkçı
- nj eki dişi isimlerine samimiyet katar. Örnek:
 patrino - anne panjo - anneciğim
- uj eki bir maddeyi tutan kap ya da bir ulusun yurdunu gösterir.
 Örnekler:
 mono - para monujo - cüzdan
 turko - Türk Turkujo - Türkiye
- Not. Yurt anlamına geldiği zaman, çok kimseler -uj yerine -i ekini kullanır. Örnek: Turkio.
- ul eki belli bir niteliği taşıyan bir bireyi gösterir. Örnek:
 juna - genç junulo - delikanlı (genç bir insan)
- um eki öbür eklerin yapamadıkları çeşitli anlam değişikliklerini yapar. Örnek:
 kolo - boyun kolumo - (giyside) yaka

ALİŞTİRMA 4

Yukarıdaki açıklama ve örneklere dayanarak aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1. paroli - konuşmak	a. parola ^A çi - _____	b. paroladi - _____
2. trinki - içmek	trinkaĵo - _____	
3. klubo - kulüp	klubano - _____	
4. ŝafo - koyun	a. ŝafaro - _____	b. ŝafido - _____
5. manĝi - (yemek) yemek	manĝebla - _____	
6. frato - kardeş	frateco - _____	
7. ruĝa - kızıl	ruĝega - _____	
8. poŝto - posta	poŝtejo - _____	
9. senti - duymak, hissetmek	sentema - _____	
10. konfesi - itiraf etmek	konfesenda - _____	
11. tritiko - buğday	tritikero - _____	
12. banko - banka	bankestro - _____	
13. varma - sıcak	varmeta - _____	
14. seka - kuru	sekigi - _____	
15. perdi - kaybetmek	perdiĝi - _____	
16. veturi - yolculuk yapmak	veturilo - _____	
17. ĉevalo - at	ĉevalino - _____	
18. laŭdi - övmek	laŭdinda - _____	
19. ŝtato - devlet	ŝtatismo - _____	
20. ŝuo - ayakkabı	ŝuisto - _____	
21. sukero - şeker	sukerujo - _____	
22. stulta - aptal	stultulo - _____	
23. gusto - tat (lezzet)	gustumi - _____	

B

1. (yemek) yemek - manĝi	yiyecek, yemeklik - _____
2. Adana - Adano	(bir) Adanalı - _____
3. bir - unu	birlik - _____

4. büyük - granda	koskocaman - _____
5. pişirmek - kuiiri	mutfak - _____
6. inanmak - kredi	saf - _____
7. şehir - urbo	belediye başkanı - _____
8. göl - lago	gölcük - _____
9. toplamak - kolekti	toplattırmak - _____
10. bulmak - trovi	bulunmak - _____
11. ıslık çalmak - fajfi	düdük - _____
12. çalışmak - labori	işçi - _____
13. Alman (insan) - germano	Almanya - _____

ZAMANLI SONEKLER

Altı tane zamanlı sonek vardır. Üçü etken, üçü de edilgendir. -int, -ant, -ont eklerini bir fiile takarak, etken geçmiş, şimdiki ya da gelecek zaman anlamını kapsayan yeni sözcükler yapabiliriz. Örnekler:

	diri - söylemek, demek
dirinta - demiş	dirinto - demiş kimse
diranta - diyen	diranto - diyen (kimse)
dironta - diyecek	dironto - diyecek (kimse)
dirinte - demiş olunca, dedikten sonra, diyince	
dirante - diyerek, derken	
dironte - diyecek olunca, demek üzere	

-it, -at, -ot ekleriyle, aynı şekilde edilgen anlamda yeni sözcükler yapılabilir. Örnekler:

	elekti - seçmek
elektita - seçilmiş, seçilen	
elektata - seçilmekte olan, seçilen	
elektota - seçilecek	
elektito - seçilmiş kimse, seçilen (kimse)	
elektato - seçilmekte olan (kimse)	
elektoto - seçilecek kimse	
elektite - seçilmiş olunca, seçildikten sonra, seçilince	
elektate - seçilmekte olunca, seçilirken	
elektote - seçileceği zaman, seçilmek üzereyken	

SAYILARA TAKILAN SONEKLER

<u>-obl</u> "misli" ya da "kat" anlamına gelir. Örnek:	
tri - üç	trioble - üç misli (kadar)
<u>-on</u> eki kesirleri yapar. Örnek:	
kvar - dört	kvarono - dörtte bir, çeyrek
	tri kvaronoj - dörtte üç
<u>-op</u> bir grupta kaç tane olduğunu gösterir. Örnek:	
du - iki	duopa - ikili
	duope - ikili olarak, ikişer ikişer

ALİŞTİRMA 5

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

1. vojaĝi - seyahat etmek	A
2. serĉi - aramak	vojaĝante - _____
3. krei - yaratmak	serĉata - _____
	kreinto - _____

4. venki - yenmek	venkito - _____
5. morti - ölmek	mortonta - _____
6. farî - yapmak	farôta - _____
7. du - iki a. duoble - _____	b. duono - _____
8. unu - bir	unuope - _____

1. cezalandırmak - puni	cezalandırılacak kimse - _____
2. geçmek - pasi	geçmiş - _____
3. yakalamak - kapti	esir (yakalanmış kimse) - _____
4. gelmek - veni	gelecek - _____
5. ummak - esperi	umut eden kimse - _____
6. yüz - cent a. yüz misli kadar - _____	b. yüzde bir - _____
7. beş - kvin	beşer beşer - _____

Yukarıdaki 47 yapım ekiyle birlikte çekim eklerini kullanarak, Esperanto'da sayısız sözcük yapabiliriz. Ortalama olarak, bir kökten aşağı yukarı on tane günlük sözcük yapılır, fakat bazı köklerden 50-100 tane kullanışlı sözcük yapılabilir.

KÖK OLARAK YAPIM EKLERİ

Yukarıda gösterilen yapım ekleri kök olarak da kullanılır. Örnekler:

ano - üye	aĉa - kötü
eksa - sabık	eksiĝi - istifa etmek
indi - uygun olmak	ebli - mümkün olmak
male - aksine	are - grup halinde

BİR SÖZCÜKTE BİR KAÇ YAPIM EKİ

Buraya kadar bir köke yalnız birer yapım eki taktık. Oysa bir kaç ek aynı köke aynı zamanda takılabilir. Örnekler:

lerni - öğrenmek	lernejo - okul	lernejestro - okul müdürü
bona - iyi	bonigi - iyi etmek	rebonigi - onarmak
labori - çalışmak	laborema - çalışkan	mallaborema - tembel
riĉa - zengin	malriĉa - fakir, yoksul	
malriĉulo - yoksul insan, yoksulun biri		
malriĉularo - yoksullar sınıfı		
edzo - koca	edzino - karı	eksedzino - boşanmış kadın
eksedzinigi - boşanmak (kadınlar için)		

BİLEŞİK SÖZCÜKLER

Yukarıda gösterilmiş sözcüklerin bir ya da bir kaç eki olmakla beraber, her sözcüğün yalnız bir kökü vardı. Oysa birden fazla kök yan yana getirilerek bileşik sözcükleri de türetebiliriz. Örnekler:

piedo - ayak	fingro - parmak
fişo - balık	piedfingro - ayakparmağı
antaŭ - önce	kapti - yakalamak
el - içinden	fiŝkaptisto - balıkçı
	juĝo - yargı
	antaŭjuĝo - önyargı
	iri - gitmek
	eliri - çıkmak

en - içinde havi - sahip olmak, tutmak
 enhavi - ihtiva etmek, kapsamak
 inter - arasında konsenti - muvafakat etmek, kabul etmek
 interkonsenti - anlaşmak
 trans - karşıda, karşıya porti - taşımak
 transporto - bir yerden ötekine taşıma, nakliyat
 sen - eksik, -siz fino - son
 senfina - sonsuz
 kun - ile birlikte labori - çalışmak
 kunlaborado - işbirliği

İlk iki örnekte görüldüğü gibi, iki kök birleştirilmeden önce, birincisinin çekim eki kalkar. Yalnız bu şekilde meydana gelen bileşik sözcüğün okunuşu güç olursa, ya da anlamı açıkça anlaşılmasa, bir "o", "a", "e" ya da "i" kaynaştırma harfi kökler arasına konabilir. Örnek:

libro - kitap breto - raf
 librobreto - kitap rafı

ALİŞTİRMA 6

Yukarıdaki açıklamalar ve örneklere dayanarak, aşağıdakileri çeviriniz.

- A
1. fia - _____ 2. ido - _____ 3. ina - _____
 4. eco - _____ 5. ejo - _____

- B
1. müdür - _____ 2. alet, araç - _____ 3. kap - _____
 4. tane - _____ 5. hata - _____ 6. şey, madde - _____
 7. devamlı - _____ 8. meyil, yöneliş - _____

- C
1. saklamak, gizlemek - kaşi a. gizlenmesi gereken - _____
 b. gizlenmesi gereken bir şey - _____
 2. sağ, esen - sana a. hasta - _____
 b. hasta insan - _____ c. hastahane - _____
 3. sporto - spor a. sportisto - _____ b. sportistaro - _____
 4. halti - durmak a. haltigi - _____ b. haltigilo - _____

- D
1. gasto - konuk ami - sevmek gastama - _____
 2. kvar - dört piedo - ayak kvarpieda - _____
 3. demir - fero yol - vojo demiryolu - _____
 4. üstünde, fazla - super akmak - flui taşmak - _____

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: CÜMLE KURULUŞU

BASİT CÜMLERLER

Sözcük yapımı yukarıda açıklanırken, çok basit bir kaç cümle göstermiştik. Örnek:

Mi parolas. - Konuşuyorum.

Bu gibi ilkel cümlelere yavaş yavaş yeni unsurları katarak, anlatılmak istenen her hangi bir anlamı karşılayacak cümlelerin gelecek sayfalarda yapıllıklarını göstereceğiz. İlk olarak, özne yerinden "mi" gibi zamirleri kaldırıp, yerine isimleri koyabiliriz. Örnek:

juna - genç Maljunulo parolis. - Bir ihtiyar konuştu.

Bundan sonra bir sıfatla ismi niteleyebiliriz. Örnek:

barbo - sakal

Barba maljunulo parolis. - Bir sakallı ihtiyar konuştu.

Daha çeşitli anlamlar bağlaçlar, edatlar ile ifade edilir. Türkçe'deki karşılığı hangi sözcük ya da sözcük grubunun sonuna gelirse, Esperanto'daki bağlaç veya edat o sözcük ya da sözcük grubunun önüne gelir. Örnekler:

pri - hakkında mono - para pri mono - para hakkında

Mi parolos pri mono. - Para hakkında konuşacağım.

en - içinde lernejo - okul en lernejo - okulda

Ni lernas en lernejo. - Okulda öğreniyoruz.

Buraya kadar gösterilen cümlelerde fiilin bir öznesi olduğu halde, nesnesi yoktu. Esperanto'da her nesnenin sonuna bir "-n" nesne eki takılır. Örnek:

legi - okumak Mi legis. - Okudum. libro - kitap

Mi legis libron. - Bir kitap okudum.

Nesneyi niteleyen ya da belirten sıfat da "-n" ekini alır. Örnekler:

granda - büyük

Mi legis grandan libron. - Büyük bir kitap okudum.

Mi legis grandajn librojn. - Büyük kitaplar okudum.

Bu cümlelerde söz ettiğimiz şey (kitap) ya da şeylerin hangisi olduğu belli değildi. Her hangi bir ya da bir kaç kitap (son iki cümlede büyük olması şartıyla) olabilirdi. Ama söz ettiğimiz şey belli olursa, isminden önce "la" sözcüğü bulunur (İngilizce "the", Fransızca "la", "le", Almanca "der", "die", "das" gibi). Örnekler:

Mi legis libron. - Bir kitap okudum.

Mi legis la libron. - Kitabı okudum.

Mi legis grandan libron. - Büyük bir kitap okudum.

Mi legis la grandan libron. - Büyük kitabı okudum.

SORULAR

Bir cümleyi soru şekline çevirmek için, cümlenin başına "Ĉu" soru sözcüğü konur. Başında "Ĉu" olan bir Esperanto soru, sonunda "mi" eki olan bir Türkçe soru gibidir. Örnekler:

Şi legas libron. - O (kız, kadın) bir kitap okuyor.
Ĉu şi legas libron? - O (kız, kadın) kitap okuyor mu?
ludi - oynamak
Ni ludu. - Oynayalım. Ĉu ni ludu? - Oynayalım mı?

Bu gibi sorulara "jes" (evet) ya da "ne" (hayır) ile başlayan cümlelerle cevap verilir. Örnekler:

Ĉu şi legas libron? Ne, şi legas ĵurnalon.
Ĉu ni ludu? Jes, ni ludu.

"POVI", "DEVI" SÖZCÜKLERİ

"Povi" sözcüğü yapabilmeklik, olabilmeklik gösterir. Örnekler:

peco - parça
Mi povas dispecigi vin. - Ben seni parça parça edebilirim.
sendi - göndermek foto - fotoğraf
Ĉu vi povas sendi vian foton? - Resminizi gönderebilir misiniz?

"Devi" sözcüğü "zorunda olmak", "-meli olmak" anlamına gelir.
Örnekler:

tuj - hemen doni - vermek puno - ceza pagi - ödemek
Vi devas tuj doni la punpagon. - Cezayı hemen ödemek zorundasınız.
viziti - ziyaret etmek
Vi devas viziti Turkujon. - Türkiye'yi ziyaret etmelisiniz.

ALİŞTİRMA 7

- A
1. letero - mektup veni - gelmek hodiaŭ - bugün
Via letero venis hodiaŭ. - _____
  2. lerni - öğrenmek labori - çalışmak dum - süresince
somero - yaz
Ĉu lernantoj laboras dum la somero? - _____
  3. nun - şimdi kun - ile fabriko - fabrika banko - banka
La fabrikestro parolas nun kun bankestro. - _____
  4. iam - (her hangi) bir zaman vidi - görmek filmo - film
Ĉu vi iam vidis turkan filmon? - _____
  5. aĉeti - (satın) almak turista - turistik en - içinde, -de
vendi - satmak
Oni povas aĉeti turistaĵojn en nia vendejo. - _____
  6. plena - dolu vino - şarap glaso - bardak
Vi devas malplenigi vian vinglason. - _____

1. imtihan - ekzameno (-den) önce - antaŭ (ders) çalışmak - studi
İmtihandan önce çok sıkı çalıştım. (son 3 sözcüğü 1 gibi çeviriniz) - _____
2. erkek kardeş - frato saat - horloĝo bulmak - trovi
kaybetmek - perdi
a. Kız kardeşim bir saat bulmuş (=buldu). - _____
b. Kız kardeşim kaybolan saati bulmuş. - _____
3. kızıl - ruĝa tüy - plumo kuş - birdo görmek - vidi
Kızıl tüylü kuşları görebildiniz mi? - _____
4. yurt - lando kalkınmak - evolui
Yurdumuzu kalkındırmak zorundayız. - _____

"KI-"Lİ SÖZCÜKLER

"Ki-"li sözcükler, Esperanto'nun en önemli ve en çok kullanılan sözcüklerindedir. Aynı zamanda bu sözcükler, Türkçe karşılıklarından bazan çok farklıdır. Bu yüzden aşağıdaki açıklamayı iyi anlayabilmek için dikkatli okumanız gerekmektedir.

"Ki-"li sözcüklerin ilk faydası, yukarıda gösterilen "Çu"lu sorulardan farklı bir çeşit soru yapmaktır. Örnekler:

- kiu - kim, hangi eksigi - istifa etmek
Kiu eksigis? - Kim istifa etti?
- por - için, lehine partio - parti baloti - oy vermek
Por kiu partio vi balotos? - Hangi partiye oy vereceksiniz?
- parfumo - esans kontenta - memnun
Kiuj parfumoj kontentigus çin? - Hangi esanslar onu memnun eder?
- kio - ne pri - hakkında
Pri kio li parolas? - Ne hakkında konuşuyor?
- kia - ne gibi, ne türlü, nasıl libro - kitap
deziri - istemek
Kian libron vi deziras? - Nasıl bir kitap istiyorsunuz?
- kies - kimin pentri - resim (tablo) yapmak
gajni - kazanmak premio - ödül (mükâfat)
Kies pentraĵo gajnos la premion? - Kimin resmi ödülü kazanacak?
- kie - nerede loĝi - ikâmet etmek, oturmak
Kie vi loĝas? - Nerede oturuyorsunuz?
- kiam - ne zaman veni - gelmek
Kiam mi venu? - Ne zaman geleyim?
- kiel - nasıl, ne şekilde riĉa - zengin
Kiel Ahmet riĉigis? - Ahmet nasıl zengin oldu?
- kial - niçin, neden lerni - öğrenmek
Kial vi lernas Esperanton? - Niçin Esperanto'yu öğreniyorsun?
- kiom - ne kadar, kaç pagi - ödemek, para vermek
Kiom vi pagis? - Ne kadar verdiniz?

Yukarıdaki cümlelerin her biri basit bir sorudur. Gene "ki-"li sözcüklerle dolaylı sorular da yapılabilir. Örnekler:

diri - söylemek

Diru kiu eksiĝis. - Kimin istifa ettiĝini söyleyin.

Diru por kiu partio vi balotos. - Hangi partiye oy vereceĝinizi söyleyin.

scii - bilmek

Mi scias kiuĵ parfumoj kontentigus çin. - Hangi esanslar onu memnun eder, biliyorum.

Ĉu vi scias pri kio li parolas? - Onun ne hakkında konuştuĝunu biliyor musunuz?

Diru kian libron vi deziras. - Nasıl bir kitap istediĝinizi söyleyin.

konjekti - tahmin etmek

Konjektu kies pentraĵo gajnos la premion. - Kimin resmi ödülü kazanacak, tahmin edin.

Mi scias kie vi loĝas. - Nerede oturduĝunuzu biliyorum.

Diru kiam mi venu. - Ne zaman geleyim, söyle.

Ĉu vi scias kiel Ahmet riĉiĝis? - Ahmet'in nasıl zengin olduğunu biliyor musun?

Diru kial vi lernas Esperanton. - Niçin Esperanto'yu öğrendiĝinizi söyleyin.

Diru kiom vi pagis. - Ne kadar verdiĝinizi söyleyin.

Bu dolaylı soruları 15. sayfadaki basit sorularla karşılaştırınız.

Soru soran her "ki-"li sözcüğe karşılık olarak, cevap olan bir "ti-"li sözcük de vardır. Bu sözcükler, aşağıda gösterildiĝi gibi, çift şekilde birlikte kullanılabilir.

tiu - o, şu nacia - ulusal profito - çıkar (menfaat)

Kiu eksiĝis, tiu scias la nacian profiton. - Kim istifa ettiyse, o ulusal çıkarı biliyor.

aliĝi - üye olmak al - -e, -a

Por kiu partio vi balotos, al tiu aliĝu. - Hangi partiye oy verecekseniz, ona üye olun.

aĉeti - satın almak

Kiuĵ parfumoj kontentigus çin, tiuĵn mi aĉetos. - Hangi esanslar onu memnun ederse, onları alacaĝım.

tio - o nenio - hiç bir şey

Pri kio li parolas, pri tio li scias nenion. - Ne hakkında konuşuyorsa, onun hakkında bir şey bilmiyor.

tia - onun gibi, öyle ricevi - almak, kendisine gönderilmek, verilmek

Kian libron vi deziras, tian libron vi ricevos. - Nasıl bir kitap istiyorsanız, öyle bir kitap size verilecektir.

ties - onun nomo - ad famo - ün

Kies pentraĵo gajnos la premion, ties nomo famiĝos. - Kimin resmi ödülü kazanacak olursa, onun adı ün salacaktır.

tie - orada de - -den, -dan for - öteye, uzaĝa

iri - gitmek

Kie vi loĝas, de tie foriru. - Nerede oturuyorsanız, oradan çıkın.

tiam - o zaman labori - çalışmak

Kiam mi venos, tiam ni eklaboru. - Ne zaman gelirim, o zaman çalışmaya başlayalım.

tiel - öyle, o şekilde ankaŭ - keza, de, da

Kiel Ahmet riĉiĝis, tiel ankaŭ vi povas riĉiĝi. - Ahmet nasıl zengin olduysa, sen de öyle zengin olabilirsin.

tial - onun için, ondan

Kial vi lernas Esperanton, tial ankaŭ mi lernas ĝin. - Esperanto'yu ne için öğreniyorsan, ben de onun için öğreniyorum.

tiom - o kadar perdi - kaybetmek

Kiom vi pagis, tiom vi perdis. - Ne kadar verdiyseniz, o kadar kaybettiniz.

Bu cümlelerin her birisi, iki kısımdan meydana gelmektedir. "Ki-"li kısmı kaldırırsak, kalan "ti-"li kısım kendi kendine tam bir cümle teşkil eder. Bunu yukarıdaki cümlelere bakarak denetleyiniz. Dolayısıyla, bir "ki-"li sözcük kullanılmaksızın, bir "ti-"li sözcük kullanılabilir. Öte yandan, yukarıdaki gibi cümleler, "ti-"li sözcükler kullanılmadan ifade edilebilir. Esperanto gramerinin bütün öğelerinin Türkçeden en farklı olan bu ifade şekli, bir kaç örnekle aşağıda gösterilmiştir.

ministro - bakan

La ministro kiu eksigis, scias la nacian profiton. - İstifa eden bakan ulusal çıkarı biliyor.

Aliĝu al la partio por kiu vi balotos. - Oy vereceğiniz partiye üye olun.

Mi aĉetos la parfumojn kiuj kontentigus çin. - Onu memnun edecek esansları alacağım.

Vi ricevos libron kian vi deziras. - İsteddiğiniz gibi bir kitap size verilecektir.

loko - yer

Foriru de la loko kie vi loĝas. - Oturduğunuz yerden çıkın. Ni eklaboru kiam mi venos. - Geldiğim zaman çalışmaya başlayalım.

Ankaŭ vi povas riĉiĝi kiel Ahmet riĉiĝis. - Ahmet'in zengin olduğu şekilde sen de zengin olabilirsin.

ALİŞTİRMA 8

- A
1. de - -den, -dan lando - ülke veni - gelmek
De kiu lando vi venis? - _____
  2. forgesi - unutmak
Mi forgesis de kiu lando vi venis. - _____
  3. al - -e, -a koni - tanınmak demandi - sormak
Kiun vi konas, al tiu demandu. - _____
  4. homo - insan
Demandu al homo kiun vi konas. - _____
  5. lerni - öğrenmek manĝi - yemek sveni - bayılmak
Lerninte kion şi manĝis, şi svenis, - _____
  6. scii - bilmek trovi - bulmak
Mi devas scii kie mi povos trovi vin. - _____

1. bilmek - scii
Senin bildiğin kadar biliyorum. - _____
2. doğurmak - naski yönetmek - direkti
Doğduğum zaman, Türkiye'yi Atatürk yönetiyordu. - _____
3. okumak - legi yazmak - skribi (-e) inanmak - kredi
Okuduğun yazıya niçin inanıyorsun? - _____

(Cevaplara bakmadan yukarıdaki özellikle güç cümleleri doğru çevirmeyi başardıysanız, "ki-"li sözcükler konusunu çok iyi kavramışsınız demektir.)

"ESTI" FİİLİ

Oluş ve varlık, "esti" fiili ile ifade edilir. Örnekler:

laca - yorgun

Mi estas laca. - Yorgunum.

Li estas laca. - Yorgundur.

Ĉu vi estas laca? - Yorgun musun?

instrui - öğretmek instruisto - öğretmen

Mi estas instruisto. - Ben öğretmenim.

Mi estis instruisto. - Öğretmendim.

Mi estos instruisto. - Öğretmen olacağım.

Mi estu instruisto. - Öğretmen olayım.

se - eğer, ise

Se mi povus instrui, mi estus instruisto. - Öğretebilseydim, öğretmen olurdu.

"Esti" fiili, kendi öznesinden önce yer alırsa, anlamı genellikle "var"dır. Örnekler:

multa - çok ĵurnalo - gazete

Estas multaj ĵurnaloj. - Çok gazete vardır.

neĝo - kar sur - üzerinde, -de monto - dağ

Ĉu estis neĝo sur la monto? - Dağda kar var mıydı?

Not: İyelik (mülkiyet) göstermek için "esti" değil, "havi" (sahip olmak, malik olmak) fiili kullanılır. Örnek:

aŭto - araba, taksi, otomobil

Araba vardır. - Estas aŭto. Fakat:

Arabam vardır. - Mi havas aŭton.

"-N" EKİ

Yukarıda gösterildiği gibi, bir fiilin nesnesi "-n" ekiyle gösterilir. Bu ekin başka faydaları da vardır. Bunlar:

1. Hareket ifade etmeyen bir sözcüğe ya da deyimine hareket anlamı vermek. Örnekler:

en - içinde, -de akvo - su

en la akvo - suda, su içinde

en la akvon - suya, su içine

trans - karşısında   rivero - ırmak
trans la rivero - ırmağın karşısında
trans la riveron - ırmağın karşısına
kie - nerede   tie - orada
kien - nereye   tien - oraya

2. Derece, ölçü, zaman göstermek. Örnekler:

tapişo - halı   metro - metre   tri - üç   du - iki
longa - uzun   larĝa - geniş   kaj - ve
La tapişo estas tri metrojn longa kaj du metrojn larĝa. -
Halı üç metre uzunluğunda ve iki metre genişliğindedir.
salajro - maaş   liro - lira   cent - yüz
pli ol - -den daha, -den fazla
Via salajro estas cent lirojn pli ol mia. - Senin maaşın benimkinden yüz lira fazladır.
germano - Alman   resti - kalmak   jaro - yıl
Mi restis en Germanujo du jarojn. - İki yıl Almanya'da kaldım.
futbalo - futbol   veni - gelmek   semajno - hafta
venki - yenmek
Venontan semajnon nia futbalistaro venkos. - Gelecek hafta bizim futbol takımı yener (yenecek).

3. Selâmlar, dilekler söylemektir. Örnekler:

saluto - selâm   Saluton! - Selâmlar! Merhaba!
bona - iyi   vespero - akşam   Bonan vesperon! - İyi akşamlar!
danko - teşekkür   Dankon! - Teşekkür ederim! Sağ ol!

ÖZNESİZ CÜMLELER

Öznesiz cümlelere Esperanto'da çok rastlanır. Örnek:

pluvi - yağmur yağmak   Pluvas. - Yağmur yağıyor.

Öznesiz cümlelerde, "-a" ekiyle biten sıfatlar yerine "-e" ekiyle biten zarflar kullanılır. Örnekler:

varma - sıcak   Estas varme. - (Hava) sıcaktır.
bela - güzel   Ĉi tie - burada
Estas bele ĉi tie. - Burası güzeldir.
facila - kolay   lerni - öğrenmek   alfabeto - alfabe
Estas facile lerni la alfabeton. - Alfabeyi öğrenmek kolaydır.
maldeca - ayıp   tiel - öyle   paroli - konuşmak
Estas maldece tiel paroli. - Öyle konuşmak ayıptır.

SAYILAR

1 - unu	6 - ses	100 - cent
2 - du	7 - sep	1000 - mil
3 - tri	8 - ok	
4 - kvar	9 - naŭ	
5 - kvin	10 - dek	

Bu sözcükler kullanılarak, bir milyona kadar sayılır. Örnekler:

10 - dek	11 - dek unu	18 - dek ok
20 - dudek	34 - tridek kvar	69 - sesdek naŭ
100 - cent	152 - cent kvindek du	
200 - ducent	205 - ducent kvin	361 - tricent sesdek unu
1000 - mil	1966 - mil naŭcent sesdek ses	
7000 - sepmil	7500 - sepmil kvincent	

Önceki örneklerde görüldüğü gibi, "unu" (bir)den fazla sayılarla bulunan isimler "-j" çoğul ekini alırlar. Örnek:

horo - saat en - içinde, -de tago - gün
Estas dudek kvar horoj en unu tago. - Bir günde yirmi dört saat vardır.

ALİŞTİRMA 9

A

1. parenco - akraba en - içinde, -de Cipro - Kıbrıs
Miaj parencoj estas en Cipro. - _____
2. milito - savaş Ĉu estos milito? - _____
3. alia - başka ami - sevmek
Mi havas alian amatinon. - _____
4. frua - erken minuto - dakika
Vi dekkvin minutojn malfruis. - _____
5. neĝo - kar Neĝas. - _____
6. bona - iyi ke - ki veni - gelmek
Estas bone, ke vi venis. - _____
7. a. sescent sepdek ses - _____ b. kaj - ve unu kaj duono - _____

B

1. kesmek - tranĉi keskin - akra
Biaĝin kordur. - _____
2. radyo - radio ev - hejmo
a. Evde iki radyo vardır. - _____
b. Evde iki radyomuz vardır. - _____
3. oturmak - sidi üzerinde, -de - sur döşeme, yer - planko
düşmek - fali
a. Yerde oturuyordu. - _____
b. Yere düştü. - _____
4. tebrik - gratulo Tebrik ederim! - _____
5. a. 12 - _____ b. 752 - _____

"NE" SÖZCÜĞÜ

"Ĉu"lu sorulara verilen olumsuz cevapların "ne" (hayır) sözcüğüyle başladıkları yukarıda gösterilmişti. Bundan başka, "ne" sözcüğünü her hangi bir sözcük ya da sözcük grubunun önüne koyarak onu olumsuz yapabiliriz. Örnekler:

legi - okumak libro - kitap
Mi legas libron. - Bir kitap okuyorum.
Mi ne legas libron. - Kitap okumuyorum.

ĉiu - her politiko - politika, siyaset . honesta - dürüst
Ĉiu politikisto estas honesta. - Her politikacı dürüştür.
Ne ĉiu politikisto estas honesta. - Her politikacı dürüst
değildir.

vino - şarap en - içinde, -de botelo - şişe
Estas vino en la botelo. - Şişede şarap vardır.
Ne estas vino en la botelo. - Şişede şarap yoktur.

skio - kayak
Mi povas skii. - Kayak yapabilirim.
Mi ne povas skii. - Kayak yapamam.

Not: "neni-" ile başlayan bir sözcük dizisi vardır. Bu sözcükler
"ne" anlamını zaten kapsadıkları için, onlarla birlikte "ne" sözcüğü
kullanılmaz. Örnek:

nenio - hiç bir şey deziri - istemek de - -den, -dan
Mi deziras nenion de vi. - Senden hiç bir şey istemiyorum.

"DE", "AL" SÖZCÜKLERİ

Çok kullanışlı "de" ile "al" sözcüklerinin çeşitli anlamları
aşağıda gösterilmektedir.

1. "De" sözcüğü ayrılma, "al" sözcüğü yaklaşma gösterir. Örnek:
Mi iris de Muş al Van. - Muş'tan Van'a gittim.

2. "De" sözcüğü iyelik (mülkiyet) gösterir. Örnekler:

patro - baba la patro de Ahmet - Ahmet'in babası
foriri - ayrılmak la foriro de Ahmet - Ahmet'in ayrılması

3. "Tarafından" anlamı da "de" sözcüğüyle ifade edilir. Örnek:

proponi - teklif etmek leĝo - kanun parlamento - millet
akcepti - kabul etmek meclisi
La leĝo proponita de nia parlamentano ne akceptiĝis. -
Milletvekilimiz tarafından teklif edilen kanun kabul
edilmedi.

4. "Al" sözcüğü, etkilenen kişi ya da şeyi gösterir. Örnekler:

montri - göstermek skribi - yazmak
Montru al mi vian skribaĵon. - Yazınızı bana gösterin.
voĉo - ses plaĉi - hoş olmak, hoş gitmek
Ĉu ŝia voĉo plaĉas al vi? - (O kızın) sesi hoşunuza gidi-
yor mu?

Not: "de" sözcüğü geçiş göstermez. Geçiş, "tra" (içinden),
"trans" (üzerinden), "preter" (yanından) sözcükleriyle ifade edilir.
Örnek:

urbo - şehir lago - göl rivero - ırmak
Irante de Muş al Van, mi pasis tra la urbon Tatvan,
preter la lagon Van, kaj trans la riveron Hoşap. -
Muş'tan Van'a giderken, Tatvan içinden, Van gölü
yanından ve Hoşap suyu üzerinden geçtim.

"De" sözcüğü üstünlük derecesini de göstermez. Her hangi bir karşılaştırma yapılırken, "pli" (daha), "malpli" (daha az), "antaŭ" (önce) gibi bir sözcükle birlikte "ol" sözcüğü kullanılır. Örnekler:

fumi - (sigara v.b.) içmek   paketo - paket   tago - gün
 Li fumas pli ol du paketojn tage. - Günde iki paketten fazla içiyor.

infano - çocuk   signifi - anlama gelmek   homo - insan
 aĝo - yaş   viro - adam
 "Infano" signifas homo malpli aĝa ol viro. - Çocuk demek, adamdaki genç insan demektir.

morti - ölmek   reformo - devrim   tuta - tüm
 efektiva - gerçek
 Atatürk mortis antaŭ ol liaj reformoj tute efektiviĝis. - Atatürk, devrimleri tümüyle gerçekleşmeden önce öldü.
 (Bir örnek daha 19. sayfada bulunmaktadır.)

ALİŞTİRMA 10

A

1. ideo - fikir   akcepti - kabul etmek
 Se vi estus Ataturkisto, vi ne akceptus tiun ideon. - _____
2. neniu - hiç kimse, hiç biri   ami - sevmek
 Neniu amas min. - _____
3. traduki - çevirmek   artikolo - yazı   lingvo - dil
 la turka (lingvo) - Türk dili, Türkçe
 franca - Fransız   la franca (lingvo) - Fransız dili, Fransızca
 Ni ne povis traduki la artikolon de la turka al la franca. - _____
4. amiko - arkadaş   patro - baba   manĝi - yemek
 kudri - (iğne ile) dikmek
 a. Amiko de mia bopatro povas manĝi kudrilojn. - _____
- ankaŭ - keza, (bir) de   pasi - geçmek   fadeno - iplik
 truo - delik   piedo - ayak
 b. Li povas ankaŭ pasigi fadenon tra kudriltruon piede. - _____
5. libro - kitap   legi - okumak   verki - (bir eser) yazmak
 La libro kiun mi legas, estas verkita de Mahmut Makal. - _____
6. ŝuo - ayakkabı   konveni - uymak   piedo - ayak
 Tiuj ŝuoj ne konvenas al miaj piedoj. - _____

B

1. zahmet etmek - ĝenigi   Zahmet etmeyin. - _____
2. para - mono   Param yok. - _____
3. hiç bir yerde - nenie   gitmek - iri
 Hiç bir yere gitmedim. - _____
4. insan - homo   yakında - baldaŭ   yer - tero   ay - luno
 a. İnsanlar yakında yerden aya gidecektir. - _____
- uzay - spaco   geçmek - pasi
 b. Giderken, uzaydan geçeceklerdir. - _____

5. bugün - hodiaŭ güneş - suno batmak, inmek - subiri
dün - hieraŭ güzel - bela
Bugün güneşin batışı dününden güzeldir. - _____

6. koca - edzo hiç bir zaman - neniam sır - sekreto
söylemek - diri
Hiç bir zaman karıma bir sır söyleme. - _____

"KE" SÖZCÜĞÜ

"Ke" sözcüğü genellikle "ki" anlamına gelir (bak: Alıştırma 9,A, 6). Oysa Türkçenin "ki" sözcüğünden daha çok kullanılır. Aşağıdaki örnekte fiillerin şekillerine dikkat ediniz.

scii - bilmek ami - sevmek voli - arzu etmek
Mi scias ke vi amas min, sed mi ne volas ke vi amu min. -
Beni sevdiğinizi biliyorum ama, beni sevmenizi arzu etmiyorum.

"SEN" SÖZCÜĞÜ

"Sen" sözcüğü eksiklikler, olmayışlar ve yapmayışları gösterir. Örnekler:

lerni - öğrenmek lernejo - okul sen lernejo - okulsuz
demandi - sormak sen demandi - sormaksızın, sormadan

"SI" SÖZCÜĞÜ

"Si" sözcüğünün anlamı "kendisi"dir. "Li", "şi", "ĝi" ya da "ili" yerine durur, fakat anlamı biraz farklıdır. Örnekler:

razi - tıraş etmek
Ahmet razis lin. - Ahmet onu tıraş etti.
Ahmet razis sin. - Ahmet kendini tıraş etti. Ahmet (kendi kendine) tıraş oldu.
perdi - kaybetmek libro - kitap
Ajŝe perdis ŝian libron. - Ayşe (o kızın) kitabını kaybetti.
Ajŝe perdis sian libron. - Ayşe (kendi) kitabını kaybetti.

"ĈI" SÖZCÜĞÜ

"Ĉi", yakınlaştırmacı bir sözcüktür. "Ti-"li sözcüklerle birlikte kullanılır. Örnekler:

tie - orada ĉi tie - burada
tiel - öylece ĉi tiel - böylece

"DA" SÖZCÜĞÜ

Bir maddenin niceliği bildirilince, nicelik ve madde sözcükleri arasına "da" sözcüğü konur. Örnekler:

litro - litre   benzino - benzin
dek litroj da benzino - on litre benzin
iom - biraz, birkaç   vinbero - üzüm
iom da vinberoj - birkaç üzüm

ALİŞTİRMA 11

- A
1. plej - en (çok)   granda - büyük   virto - erdem
ĉiam - her zaman   helpi - yardım etmek
Lia plej granda virto estas tio, ke li ĉiam helpemas. - _____
2. doni - vermek   milito - savaş   por - için   morti - ölmek
amiko - dost   unu la alia - birbiri
Mi donis al vi militilojn por ke vi mortigu viajn malamikojn,
ne unu la alian. - _____
3. espero - umut   sen espero - _____
4. fidi - güvenmek   tro - fazla, çok
Li tro fidas sin. - _____
5. tio - o   ĉi tio - _____
6. pli - daha   manĝi - yemek yemek   doni - vermek
Donu al mi pli da manĝaĵo. - _____

B

1. kitap - libro   toplamak - kolekti   duymak - aŭdi
O kitabı toplattırdıklarını duydum. - _____
2. cevap vermek - respondi   rica etmek - peti
Cevap vermenizi rica ederim. - _____
3. iyi - bona   insan - homo   tanımak - koni
tasavvur etmek - imagi
O kadar iyi bir insandır ki, onu tanımadan tasavvur edemez-
sin. - _____
4. (kapı v.b.) çalmak - frapi   girmek - eniri
Çalmadan girdim. - _____
5. kıskançlık - jaluzo   yüzünden - pro   koca - edzo   ölmek - morti
Kıskançlık yüzünden karısını öldürdü. - _____
6. o kadar - tiom   bu kadar - _____
7. şişe - botelo   rakı - arako   içmek - trinki
Bir şişe rakı içebilir misiniz? - _____

ALİŞTİRMALARIN CEVAPLARI

1. 1. papero 2. jurnalo 3. afişo 4. ofitseyo 5. klaçi
6. vvidi 7. av 8. leco 9. tria
- 2A. 1. (0 kız) uyudu, uyuyordu. 2. Zengin olacağım. 3. Kamçıla-
saydık, konuşurdu. 4. güzel sabah 5. dolma kalemlerin(iz)
B. 1. Vi ŝvitas. 2. Ni kontentu. 3. hodiaŭa ĵurnalo
C. 1. yolculuk 2. edebî 3. bulutlu 4. gülerек 5. çekiçle
6. Almanca 7. onların 8.a. birinci, ilk b. ilk olarak
9. dünkü
D. 1. ripozo 2.a. profiti b. profita 3.a. naturo b. nature
4. turke 5. mia 6.a. dua b. due 7. posta
- 3A. 1. kayın birader 2. saçmak 3. söz almak, konuşmağa başlamak
4. emekli subay 5. açık saçık söz 6. karı koca 7. çirkin
8. yanlış kullanış, hırpalama 9. geri vermek
B. 1. eksedzo 2. malfermi
- 4A. 1.a. kaba ya da çatpat konuşmak b. devamlı, boyuna konuşmak
2. içki 3. kulüp üyesi 4.a. koyun sürüsü b. kuzu 5. yen-
mesi mümkün, yenir 6. kardeşlik 7. kıpkızıl 8. postane
9. duygulu, hassas 10. itiraf edilmesi gereken 11. buğday
tanesi 12. banka müdürü 13. ılık 14. kurutmak 15. kay-
bolmak, kaybedilmek 16. taşıt 17. kısrak 18. övülmeğe de-
ğer 19. devletçilik 20. kunduracı, ayakkabıcı 21. şekerlik
22. aptal kimse, aptalın biri 23. tatmak
B. 1. manĝaĵo 2. adanano 3. unueco 4. grandega 5. kuirejo
6. kredema 7. urbestro 8. laĝeto 9. kolektigi 10. trovi-
ĝi 11. fajfilo 12. laboristo 13. Germanujo
- 5A. 1. seyahat ederken 2. aranmakta olan, aranan 3. yaratan (ya-
ratmış olan) 4. yenilmiş olan kimse, mağlûp 5. ölecek
6. yapılacak 7.a. iki misli (kadar) b. yarı(m) 8. teker
teker
B. 1. punoto 2. pasinta 3. kaptito 4. venonta 5. esperanto
6.a. centoble b. centono 7. kvinope
- 6A. 1. iĝrenç 2. yavru 3. dişi 4. nitelik 5. yer
B. 1. estro 2. ilo 3. ujo 4. ero 5. miso 6. aĵo
7. ada, ade 8. emo
C. 1.a. kaŝenda b. kaŝendaĵo 2.a. malsana b. malsanulo
c. malsanulejo 3.a. sporcu b. takım ya da (her branştaki)
sporcuların tümü 4.a. durdurmak b. fren
D. 1. konuksever 2. dört ayaklı 3. fervojo 4. superflui
- 7A. 1. Mektubun(uz) bugün geldi. 2. Öğrenciler yazın çalışır mı?
3. Fabrika müdürü şimdi bir banka müdürüyle konuşuyor.
4. Hiç Türk filmi gördün(üz) mü? 5. Turistik eşya(lar) dükkâ-
nımızdan alınır. 6. Şarap bardağını zı boşaltmak zorundasınız.
B. 1. Antaŭ la ekzameno mi studegis. 2.a. Mia fratino trovis hor-
loĝon. b. Mia fratino trovis la perditan (perdiĝintan) horlo-
ĝon. 3. Ĉu vi povis vidi la ruĝplumajn birdojn? 4. Ni devas
evoluigi nian landon.

- 8A. 1. Hangi ülkeden geldiniz? 2. Hangi ülkeden geldiğinizi unuttum. 3. Kimi tanıyorsan(ız), ona sor(un). 4. Tanıdığın(ız) birine sor(un). 5. Ne yediğini öğrenince, bayıldı. 6. Seni (sizi) nerede bulabileceğimi bilmeliyim.
- B. 1. Mi scias kiom vi scias. 2. Kiam mi naskiĝis, Turkuĵon direktis Atatürk. (Not: burada özne-fiil-nesne olağan sözcük sırasını değiştirmemizin amacı, bu cümlelerin Türkçesinde olduğu gibi "Atatürk" sözcüğüne daha çok dikkati çekmek idi. Esperanto'da sözcük sırası değişmesi, güçlü bir anlatım aracı olarak kullanılabilir.) 3. Kial vi kredas la skribaĵon kiun vi legas?
- 9A. 1. Akrobalarım Kıbrıs'tadır. 2. Savaş olacak mıdır? 3. Başka sevgilim vardır. 4. Onbeş dakika geç kaldın(ız). 5. Kar yağıyor. 6. İyi ki geldin(iz). 7.a. 676 b. bir buçuk
- B. 1. Via tranĉilo estas malakra. 2.a. Estas du radioj hejme. b. Ni havas du radiojn hejme. 3.a. Li (Şi, Ĝi) sidis sur la planko. b. Li (Şi, Ĝi) falis sur la plankon. 4. Gratulon! 5.a. dek du b. sepcent kvindek du
- 10A. 1. Atatürkçü olsaydın(ız), bu fikri kabul etmezdin(iz). 2. Hiç kimse beni sevmiyor. 3. Yazıyı Türkçeden Fransızcaya çeviremedik. 4.a. Kayın pederimin bir arkadaşı iğne yiyebilir. b. Hem de bir ipliği iğne deliğinden ayakla geçirebilir. 5. Okumakta olduğum kitap Mahmut Makal tarafından yazılmıştır. 6. O ayakbaılar ayaklarıma uymuyor.
- B. 1. Ne ĝeniĝu. 2. Mi ne havas monon. 3. Mi iris nenien. 4.a. Homoj baldaŭ iros de la tero al la luno. b. Irante, ili pasos tra spaco. 5. Hodiaŭ la subiro de la suno estas pli bela ol hieraŭ. 6. Neniam diru sekreton al mia edzino.
- 11A. 1. En büyük erdemi şudur ki, her zaman yardımseverdir. 2. Birbirinizi değil, düşmanlarınızı öldürmeniz için size silâh verdim. 3. umutsuz 4. Kendine fazla güveniyor. 5. bu 6. Bana daha yemek verin(iz).
- B. 1. Mi aŭdis ke oni kolektigis tiun libron. 2. Mi petas ke vi respondu. 3. Li estas tiom bona homo, ke sen koni lin vi ne povas imagi. 4. Mi eniris sen frapi. 5. Li mortigis sian edzinon pro ĵaluzo. 6. Ĉi tiom 7. Ĉu vi povas trinki unu botelon da arako?

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: OKUMA

Bundan önceki sayfalarda Esperanto'nun okunuşu, yazılışı, sözcük yapımı ve cümle kuruluşu açıklanmıştır. Verilen örnekler ufak bir sözcük hazinesini de teşkil etmiştir. Dolayısıyla, bu kitabı buraya kadar okuyup anladıysanız, basit Esperanto okumaya hazırsınız. Aşağıdaki basit ve kısa yazıların amacı, size normal Esperanto'yu okuyacak kadar büyük bir sözcük hazinesi ve görgüsü vermektir. Yazıların Türkçesi bu bölümün arkasındadır.

1

Ekler: -an, -ist, ek-
Sözcükler

esti, şi, de, la, al, unu
urbo - şehir
loĝi - ikamet etmek, oturmak
en - içinde, -de, -da
ĝardeno - bahçe
domo - ev (binası)
parto - parça, kısım
familio - aile
tre - çok
riĉa - zengin
ĉar - çünkü

patro - baba
granda - büyük
komerco - ticaret
studi - ders çalışmak, okumak
ĉe - -de, -da, evinde
eksperimenti - denemek
liceo - lise
proksima - yakın
hejmo - ev, yuva
post - sonra
jaro - yıl
universitato - üniversite

Ajŝe

Ajŝe estas urbano. Şi loĝas en Ĝardenaj Domoj, parto de Ankara. Ŝia familio estas tre riĉa, ĉar ŝia patro estas granda komercisto. Ajŝe studas ĉe la Eksperimenta Liceo proksima al ŝia hejmo. Post unu jaro şi ekstudos ĉe universitato.

2

Ekler: mal-, -iĝ, -ej
Sözcükler

li, ili, ne, povi, se, havi,
pli, devi
vilaĝo - köy
orienta - doğu
Anatolio - Anadolu
tuta - bütün
labori - çalışmak
sur - üzerinde, -de, -da

kampo - tarla
tago - gün
ĝis - -e kadar, -e dek
vespero - akşam
sed - ama
ankoraŭ - daha, henüz, hâlâ
lerni - öğrenmek
eduki - eğitmek
ĝoja - mutlu
vivi - yaşamak
sendi - göndermek

Mustafa

Mustafa estas vilaĝano. Li loĝas en malgranda vilaĝo en orienta Anatolio. Lia tuta familio laboras sur la kampo. Ili laboras de tagiĝo ĝis vesperiĝo, sed ili estas malriĉaj. Mustafa ne povas studi, ĉar ankoraŭ ne estas lernejo en lia vilaĝo. Se li povus edukigi, li havus pli ĝojan vivon. Sed lia patro ne povas sendi lin al lernejo. Mustafa devas labori.

Ekler: ge-, -ebl
Sözcükler

sep, si, du, tie
 ĉambro - oda
 kun - ile birlikte
 kaj - ve
 frato - erkek kardeş
 printempo - ilkbahar
 aŭtuno - güz
 ofte - sık sık, çok
 sidi - oturmak

aŭskulti - dinlemek
 okcidenta - batı
 muziko - müzik
 per - ile, aracılığıyla
 porti - taşımak
 gramofono - pikap
 multe - çok
 resti - kalmak
 vintro - kış
 komforta - rahat
 natura - tabii
 radiatoro - kalorifer

La Domo de Ajŝe

Ajŝe loĝas en sep-ĉambra domo kun siaj gepatroj kaj du fratoj. Printempe kaj aŭtune şi ofte sidas en la ĝardeno. Tie şi aŭskultas okcidentan muzikon per sia portebla gramofono. Şi ne multe restas en sia ĉambro. Vintre şi sidas en la domo kaj komfortas. Ŝia domo nature havas radiatoron.

Ekler: -ig
Sözcükler

ok, tri, tiam
 homo - insan, kişi
 varma - sıcak
 forno - soba
 aparta - ayrı
 por - için
 besto - hayvan
 do - dolayısıyla
 sama - aynı

infano - çocuk
 enui - canı sıkılmak
 ludi - oynamak
 ekstero - dışarı
 juna - genç
 deziri - istemek
 legi - okumak
 io - bir şey
 scii - bilmek
 skribi - yazmak
 iri - gitmek
 kafo - kahve
 distri - eğlendirmek

La Domo de Mustafa

Estas ok homoj en la familio de Mustafa. Ilia domo havas tri ĉambrojn. Vintre ili loĝas kune en unu ĉambro, ĉar estas malvarme tiam. Ili varmigas la ĉambrojn per forno. Ne estas aparta domo por la bestoj. Do ili loĝas en la sama domo. Vintre la infanoj enuas, ĉar ili ne povas ludi ekstere. Juna Mustafa dezirus legi ion, sed li ne scias legi kaj skribi. Lia patro iras al la kafejo kaj distriĝas.

Ekler: -ar, -il, -int, -ul, -aĵ
Sözcükler

ĉu, vi, jes, mi, kie, ni, tiu,
 ke, tial
 iu - bir(i)
 sabato - cumartesi
 demandi - sormak
 ie - bir yerde
 hodiaŭ - bugün
 respondi - cevap vermek
 diri - demek, söylemek
 kelkaj - birkaç
 loko - yer
 naĝi - yüzmek
 lago - göl
 viziti - ziyaret etmek
 arbo - ağaç
 farmo - çiftlik
 aŭto - otomobil
 akvo - su

bari - durdurmak, yol kesmek, ge-
 çirmemek, alıkoymak
 vidi - görmek
 muzeo - müze
 aŭ - ya da, yoksa
 alia - başka, öbür
 fari - yapmak
 el - -den, -dan, içinden
 manĝi - yemek yemek
 nigra - kara
 maro - deniz
 restoracio - aşevi, lokanta
 teatro - tiyatro
 teatraĵo - piyes, temsil
 kazino - gazino
 nei - hayır demek, reddetmek
 peti - rica etmek
 tro - çok, fazla
 mezo - orta
 tagmezo - öğle

Ajŝe Distriĝas

Iun sabaton la patro de Ajŝe demandis: "Ĉu vi deziras iri ien por distriĝi hodiaŭ?" Ajŝe respondis: "Jes, mi tre deziras. Kien ni iru?" Ŝia patro diris kelkajn lokojn: "Ni povas naĝi en la lago. Ni povas viziti la Ataturkan Arbaran Farmon. Ni povas aŭti al la Akvobarilo Ĉubuk. Ni povas vidi la Hititan Muzeon aŭ alian muzeon. Farinte unu el tiuj, ni vespermanĝu ĉe la Nigra-Mara Restoracio. Post la manĝo ni iru al Junulara Parko. Ĉu vi deziras vidi la tiean teatraĵon?"

Ajŝe diris ke şi deziras iri al kazino, ne teatraĵo. Ŝia patro neis ŝian peton. "Vi tro junas por kazino", li diris. Tial ili naĝis posttagmeze kaj iris al Junulara Parko vespere.

Ekler: -eg, -em
Sözcükler

da, ĝi, mil
 drato - tel
 veturi - yolculuk yapmak, (ta-
 şıtlar için) yürümek
 ĉirkaŭ - çevresinde, etrafında
 fojo - kez, kere, defa
 fojfoje - arasıra
 futbalo - futbol
 ŝtono - taş
 anstataŭ - yerine
 pilko - top
 morgaŭ - yarın

vera - gerçek, doğru
 fini - bitirmek
 tomato - domates
 rikolti - biçmek, toplamak
 porti - taşımak, götürmek
 vendi - satmak
 bazaro - pazar
 ĉiu - her, her biri, herkes
 esperi - ummak
 prezo - fiyat
 alta - yüksek
 ricevi - almak, kendisine verilmek
 iom - biraz, birkaç
 mono - para
 aĉeti - satın almak

ŝuo - ayakkağı
nova - yeni
ĉemizo - gömlek

ankaŭ - keza, de, da, bir de
filmo - film

Mustafa Distriĝas

Mustafa ne havas multe da ludiloj. Li faris malgrandan aŭton el drato, kaj ofte veturigas ĝin ĉirkaŭ la domo. Fojfoje li ludas futbalon, per ŝtono anstataŭ pilko. Sed morgaŭ Mustafa vere distriĝos! Hodiaŭ lia laborema familio finis la tomato-rikolton. Morgaŭ ili portos mil kilogramojn da tomatoj al la urbo kaj vendos ilin ĉe la bazaro. Ĉiuj esperas ke la prezo de tomatoj estos alta. Mustafa ricevos iom da mono por distriĝi. Li aĉetos duon da ŝuoj kaj novan ĉemizon. Li ankaŭ iros al filmejo.

7

Ekler: -uj, -at, -it, -in
Sözcükler

sen, kiu, kiam, ĉi, kiel, kiom
letero - mektup
marto - mart
instrui -  gretmek
pri - hakkında, konusunda
literaturo - edebiyat
svedo - İsveçli
estimi - hürmet etmek, saymak
sinjoro (kısaca: s-ro) - bay
nomo - ad, isim
adreso - adres
korespondi - mektuplaşmak
servi - hizmet etmek
servo - hizmet, servis
Universala Esperanto-Asocio (kısaca: UEA) - Dünya Esperanto Derneği
ambaŭ - her iki
dubo - ŝüphe
trovi - bulmak
komuna - ortak, müsterek

intereso - ilgi, ilgilenilen konu
naski - doğurmak
Mediterrana Maro - Akdeniz
instituto - enstitü
diplomo - diploma
diplomiĝi - mezun olmak
iĝi - (eklerden)
regi - hüküm sürmek
mem - kendi
rajto - hak
elekti - seĉmek
plaĉi - hoŝa gitmek
moderna - modern
elspezo - masraf
pagi - ödemek
ŝtato - devlet
trans - karşıda, karşıya, naklen
agrable - hoş, tatmin edici, iyi
priskribi - hakkında yazmak, tarif etmek
salajro - aylık, maaş
edzo - koca
saluto - sel m
veni - gelmek

Letero

Liceo
Nevşehir, Turkujo
7 marto, 1966

Nils Karlsson
Instruisto pri Literaturo
Liceo
Lund, Svedujo

Estimata s-ro Karlsson,

Mi ricevis viajn nomon kaj adreson de la Koresponda Servo de UEA. Ni ambaŭ estas instruistoj pri literaturo, do sendube ni trovos kel-

kajn komunajn interesojn. Mi naskiĝis en Adana, kiu proksimas al la Mediterana Maro. Mi studis tie ĝis mi finis la liceon. Poste mi eniris edukan instituton en Ankara. Du jarojn poste, kiam mi diplomiĝis, mi iĝis instruisto. La registaro sendis min ĉi tien.

Mi deziras scii kiel vi iĝis instruisto. Ĉu vi mem rajtas elekti la lokon kie vi instruos? Nevşehir ne plaĉas al mi, ĉar ĝi estas malgranda kaj malmoderna. Sed mi venis ĉi tien devige, ĉar miaj elspezoj ĉe la instituto estis pagitaj de la ŝtato. Kelkajn jarojn poste, mi povos transiri al pli agrabla loko. Se vi priskribus svedan instruistan vivon, mi tre ĝojus. Ĉu vi povas komforte vivi per la salajro, kiom vi ricevas? Mi ankoraŭ ne edziĝis. Ĉu vi havas edzinon kaj infanojn?

Ĝis via respondo, saluton de

Ahmet Öztürk
Instruisto pri Literaturo

8

Ekler: -on, re-

Sözcükler

kio, tiel, tio
renkonti - rastgelmek
farti - bir durumda olmak
Kiel vi fartas? - Nasılsın?
bona - iyi
danko - teşekkür
okazi - vuku bulmak, olmak
Ĉesi - artık yapmamak, bırakmak
klubo - kulüp
nenio - hiç bir şey
krom - -den başka
decidi - karar vermek
laŭ - -e göre, -ce
for - ötede, öteye
ĵeti - atmak
forĵeti - atmak, boşuna harcamak, israf etmek
tempo - zaman, vakit
kompreni - anlamak

nu - neyse
plu - daha
argumenti - tartışmak
nun - şimdi
nuntempe - şimdilik
tamen - oysa
inter - arasında, birbiriyle
interparoli - sohbet etmek
preta - hazır
je - (zamanlarla) -de, -da
la sesa (horo) - saat altı
frua - erken
plej - en, en çok
kiel eble plej - mümkün olduğu kadar
şajni - görülmek
verŝajne - görüldüğü gibi, galiba, muhtemelen
bela - güzel
antaŭ - önce, önünde
ĝis (revido) - gene görüşene dek, (yani) hoşça kal, güle güle

Renkontiĝo

- A. Saluton! Kiel vi fartas, B.? B. Bone, dankon. Kaj vi?
A. Bone. Kio okazis? Vi Ĉesis veni al la klubejo.
B. Jes, mi enuas tie. Estas nenio farebla krom ludoj. Mi decidis studi hejme por diplomiĝi de liceo. Tiel mia salajro pliiĝos, kaj eble mi povos poste eniri universitaton.
A. Laŭ mi, vi forĵetas vian tempon. B. Mi ne komprenas. Estas vi, kiu tion faras. A. Nu, ni ne plu argumentu nuntempe. Tamen mi deziras ke ni pli ofte interparolu. B. Ankaŭ mi. Hodiaŭ vi vespermanĝu ĉe ni. Ĉu eblas? A. Jes, dankon. Kiam ni venu ĉe vin?
F. La manĝo pretos je la sesa kaj duono. Se eble, venu pli frue.
A. Ni venos kiel eble plej frue, sed verŝajne mia edzino ne revenos de la beligisto ĝis kvarono antaŭ la sesa.
B. Bone. Ĝis revido! A. Ĝis!

YAZILARIN TÜRKÇESİ

1. Ayşe

Ayşe şehirlidir. Ankara'nın bir semti olan Bahçelievler'de oturuyor. Ailesi çok zengindir, çünkü babası büyük bir tüccardır. Ayşe, evine yakın olan Deneme Lisesinde okuyor. Bir yıl sonra üniversitede okumaya başlayacak.

2. Mustafa

Mustafa köylüdür. Doğu Anadolu'da bulunan ufak bir köyde oturur. Bütün ailesi tarlada çalışır. Şafaktan akşam üstüne değin çalışırlar ama, (yine de) fakirdirler. Mustafa okuyamaz (okula gidemez), çünkü köyünde okul henüz yoktur. Eğitim görebilseydi, daha mutlu bir hayatı olacaktı. Fakat babası onu bir okula gönderemiyor. Mustafa çalışmak zorundadır.

3. Ayşe'nin Evi

Ayşe, anne, baba ve iki erkek kardeşiyle birlikte yedi odalı bir evde oturuyor. İlkbahar ve güzün bahçede çok oturur. Orada portatif pikabiyle batı müziğini dinler. Odasında çok kalmaz. Kışın evde oturup rahat eder. Tabii ki evinin kaloriferi vardır.

4. Mustafa'nın Evi

Mustafa'nın ailesinde sekiz kişi vardır. Evlerinin, üç odası vardır. Kışın bir odada birlikte kalırlar, çünkü o zaman hava soğuktur. Odayı sobayla ısıtırlar. Hayvanlar için ayrı bir yer yoktur. Dolayısıyla aynı evde kalırlar. Kışın çocukların canı sıkılır, çünkü dışarda oynayamazlar. Genç Mustafa bir şey okumak isterdi ama, okuma yazma bilmemektedir. Babası kahveye gidip eğlenir.

5. Ayşe Eğleniyor

Bir cumartesi günü Ayşe'nin babası "Bugün eğlenmek için bir yere gitmek istiyor musun?" diye sordu. Ayşe "Evet, çok istiyorum. Nereye gidelim?" diye cevap verdi. Babası birkaç yer söyledi: "Gölde yüzebiliriz. Atatürk Orman Çiftliğini ziyaret edebiliriz. Arabayla Çubuk Barajına gidebiliriz. Hitit Müzesi'ni ya da başka bir müzeyi görebiliriz. Bunlardan birini yaptıktan sonra, Kara Deniz Lokantası'nda akşam yemeğini yiyelim. Yemekten sonra Gençlik Parkı'na gidelim. Oradaki piyesi görmek istiyor musun?"

Ayşe, piyese değil, bir gazinoya gitmek istediğini söyledi. Babası onun isteğini reddetti. "Gazino için çok gençsin" dedi. Onun için öğleden sonra yüzdüler, akşamleyin de Gençlik Parkı'na gittiler.

6. Mustafa Eğleniyor

Mustafa'nın çok oyuncuğu yoktur. Telden küçük bir araba yapmış, evin çevresinde onu sık sık dolaştırır. Arada sırada, top yerine bir taşla futbol oynar. Ama Mustafa yarın gerçekten bir kıral gibi eğlenecektir! Çalışkan ailesi bugün domates toplama işini bitirdi. Yarın bin kilo domatesi şehre götürüp pazarda satacaklar. Hepsi,

domatesin fiyatının yüksek olacağını umuyorlar. Mustafa eğlenmek için biraz para alacaktır. Bir çift ayakkabı ile yeni bir gömlek alacaktır. Sinemaya da gidecektir.

7. Bir Mektup

Lise
Nevşehir, Türkiye
7 mart, 1966

Nils Karlsson
Edebiyat öğretmeni
Lise
Lund, İsveç

Sayın Bay Karlsson,

İsim ve adresinizi UEA Mektuplaşma Servisi'nden aldım. İkimiz de edebiyat öğretmeniyiz, dolayısıyla şüphesizdir ki ilgilendiğimiz bir kaç ortak konu buluruz. Akdeniz'e yakın bulunan Adana'da doğdum. Liseyi bitirinceye değin orada okudum. Sonra Ankara'da bir Eğitim Enstitüsüne girdim. İki yıl sonra, mezun olduğum zaman, öğretmen oldum. Hükümet beni buraya gönderdi.

Nasıl öğretmen olduğunuzu bilmek istiyorum. Öğretmenlik yapacağınız yeri kendinizin seçmeğe hakkınız var mı? Nevşehir hoşuma gitmiyor, çünkü ufaktır ve hiç modern değildir. Fakat buraya zorunlulukla geldim, çünkü enstitüdeki masraflarım devlet tarafından karşılanmıştı. Birkaç yıl sonra daha iyi bir yere gidebileceğim. İsveç öğretmen hayatını anlatırsanız, çok sevinirim. Aldığınız (kadar) maaşla rahat yaşayabiliyor musunuz? Ben henüz evlenmedim. Aileniz, çocuklarınız var mı?

Cevabınızı beklerken, selâmlar.

Ahmet Öztürk
Edebiyat öğretmeni

8. Bir Rast Geliş

- A. Merhaba! Nasılsın, B.? B. İyiyim, sağol. Ya sen?
A. İyilik. Ne oldu? Kulübe gelmiyorsun artık.
B. Öyle. Grada canım sıkılır. Oyundan başka yapılacak bir şey yok. Liseden mezun olmak için evde çalışmağa karar verdim. Öylece maaşım artacak, sonra belki de üniversiteye girebileceğim.
A. Bence zamanını boşuna harcıyorsun. B. Anlamadım. Onu yapan, sensin. A. Neyse, şimdilik daha fazla tartışmayalım. Ama daha sık sohbet etmemizi istiyorum. B. Ben de. Bugün akşam yemeğini bizde yiyin. Olur mu? A. Olur, sağol. Ne zaman gelelim size?
B. Yemek altı buçukta hazır olacak. Mümkünse daha erken gelin.
A. Mümkün olduğu kadar erken geliriz ama, eşim her halde altıya çeyrek kalaya kadar kuaförden dönmez.
B. Peki. Eyvallah! A. Güle güle!

DÜŞÜNCE VE SORU BİLDİRME FİŞİ

Jonathan Pool
Habora Kitabevi eliyle
Beyaz Saray, No. 31
Beyazıt, İstanbul
adresine gönderiniz.

Okurun:

Adı, soyadı: _____

Adresi: _____
_____
_____

Kitabın ilk dört bölümünde bulduğunuz yanlış ya da iyi anlaşıl-
mayan noktaları lütfen aşağıya yazınız. Kani ve öğütlerinizi de
bildirmenizi rica ederim.

5. bölüm

Yanlışlıklar:

Esperanto'sunu iste-
diğiniz Türkçe sözcükler:

6. bölüm

Yanlışlıklar:

Türkçesini istediği-
niz Esperanto sözcük-
ler:

Fazla bilgi

Esperanto hakkında fazla
bilgi edinmek için,
aşağıda bulunan konular-
dan istediklerinizi
işaretleyiniz.

- ___ Ders ve gramer kitap-
ları
- ___ Sözlükler
- ___ Okuma kitapları
- ___ Dergiler
- ___ Mektuplaşma
- ___ Turizm
- ___ Uluslararası toplan-
tılar
- ___ Radyo yayım saatleri
- ___ Dernekler
- ___ Başka: _____

BESİNCİ BÖLÜM: TÜRKÇE-ESPERANTO SÖZLÜK

Önsöz

Bu sözlüğün amacı, Esperanto'nun temel gramerini öğrenmiş kimse-lerin mektup, ziyaret, toplantı gibi ortamlarda günlük Esperanto konuşup yazmalarına olanak vermektir. Bu ereğe en çok yarayan sözcükler kapsanmağa çalışılmıştır. Öte yandan, bu sözlüğe başvuran kimsenin önceden ilk dört bölümü okumuş, içindeki gramer kurallarını uygulayabilmek durumuna gelmiş olması gerekmektedir. Çünkü istediğiniz her sözcüğü burada bulamayacaksınız. Bulduğunuz sözcüklerden istediğiniz sözcükleri türetmeniz gerekecektir.

Örneğin "kapıcı" sözlükte bulunmadığından, "kapı" (pordo) sözcüğünden "kapıcı" (pordisto) sözcüğünü türetebilirsiniz. "Kirlenmek" (malpuriĝi) sözlükte yoktur: "kirli" (malpura) sözcüğünden türetilcektir. Aynı şekilde "izin" (permeso), "izin vermek" (permesi) sözcüğünden türetilmelidir. İlk dört bölümü iyi bilen bir kimsenin her kökten ortalama olarak on sözcük daha türetebileceğine göre, grameri bilmenizin önemi hemen anlaşılır.

Sayılar, zamirler gibi tümiyle ilk üç bölümde açıklanan sözcükler bu sözlükte bulunmamaktadır. Aynı anlama gelen, biri yabancı asıllı, öteki öz Türkçe olmak üzere iki sözcük şimdiki konuşma ve yazma dilinde kullanılmaktaysa, genellikle yalnız öz Türkçesi burada bulunmaktadır. Onun için, "münasip" sözcüğünü bulamazsanız, "uygun"u arayın; "makbuz"a değil, "alındı"ya bakınız. Oysa bu anda pek az kullanılan öz Türkçe sözcükler bu sözlük içine alınmamıştır. Örneğin, "televizyon"u arayan kimsenin, sayfaları "uzagörüm"e çevirmesi gerekmez.

İşaretler

* : Fazla bilgi 2. ya da 3. bölümde bulunmaktadır.

(x) : Sözcük sırası Türkçenin karşıtıdır. 13. sayfaya bakınız.

urĝo, -a, -e : urĝo, urĝa, urĝe

abla - (pliĝa) fratino
 abone olmak - aboni
 acayip - stranga
 acele - urĝo, -a, -e
 acı - (biber gibi) pika,
 (üzücü) malĝojiga
 acımak - (aĝırmak) dolori,
 (başkasına) kompati
 aç - malsata
 açık - (kapalı olmayan) malferma,
 (anlaşılır) klara,
 (koyu olmayan) hela
 açıkgöz - ruzlerta
 açmak - malfermi
 ad - nomo
 ada - insulo
 adalet - justeco
 adam - viro
 aday - kandidato
 âdet - kutimo
 adi posta - marpoŝto, terpoŝto
 adres - adresoj
 aferin! - brave!
 affetmek - pardoni
 Afrika - Afriko
 aĝa (büyük toprak iyesi) -
 bienarestro
 aĝabey - (pliĝa) frato
 aĝaç - arbo
 aĝılamak - veneni
 ağır (kilolu) - peza
 ağız - (organ) buŝo,
 (şive) parolmaniero
 aĝlamak - plori
 aĝırmak - dolori
 aĝustos - aŭgusto
 ahlâk - moralo
 aile - familio
 ait olmak - aparteni (al)
 ajans - novaĵservo
 akademi - akademio
 akciğer - pulmo
 Akdeniz - Mediterana Maro
 akıllı - inteligenta
 akmak - flui
 akraba - parenco
 akşam - vespero
 aktarmak - transigi
 alafranga - eŭropeca
 alan - kampo
 alaturka - turkeca
 alay etmek - moki
 albay - kolonelo
 alçak gönüllü - modesta
 aldatmak - (işte) trompi,
 (evlilikte) adulti
 alet - ilo
 Alevî - ŝijaisto, -a
 aleyhinde - kontraŭ (x)
 alfabe - alfabeto
 alındı (makbuz) - kvitanco
 alınmak - ofendiĝi
 alışmak - alkutimiĝi (al)
 alıştırma - ekzerco
 alışveriş yapmak - butikumi
 Allah - Dio
 Allaha ısmarladık - adiaŭ,
 ĝis revido
 almak - (elde etmek) havigi,
 (mektup v.b.) ricevi,
 (satın) aĉeti (5 liraya -
 por 5 liroj)
 Alman - germano, -a
 alt - suba
 altın - oro
 altında - sub (x)
 ama - sed
 amaç - celo
 amatör - amatoro, -a
 ambar - provizejo
 amca - onklo
 ameliyat - operacio
 Amerika - Ameriko
 Amerika B.D. - Usono
 an - momento
 ana - (anne) patrino, (baş) ĉefa
 Anadolu - Anatolio
 anahtar - ŝlosilo
 anayasa - ĉefleĝo, konstitucio
 ancak - nur
 andıçmek - ĵuri
 anıt - monumento
 anlam - signifo
 anlamak - kompreni
 anlaşmak - interkonsenti
 anlatmak (öykü v.b.) - rakonti
 anmak - memori
 antrenman - trejno
 apartman dairesi - apartamento
 aptal - stulta
 aptes - purigrito
 ara - interspaco, intertempo
 arada sırada - foje
 arasında - inter (x)
 araba - (otomobil) aŭto,
 (atlı) ĉaro
 arabulucu - interulo
 aracılığıyla - per (x)
 araç - ilo
 aralık (ay) - decembro
 aramak - serĉi
 Arap - arabo, -a

araştırmak - esplori
argo - slango
arı - (hayvan) abelo,
(temiz) pura
arka - malantaño,-a
arkadaş - (dost) amiko,
(iş, okulda) kolego
arkasında - malantaŭ (x)
arkeoloji - arkeologio
armut - piro
Arnavut - albano,-a
arpa - hordeo
arttırmak (tasarruf etmek) -
şpari
artmak - pliĝi
asansör - lifto
asfalt - asfalto
asıl - bazo,-a
asistan - asistanto
asker - soldato
asla - neniam*
aslan - leono
asmak - pendigi
aspirin - aspirino
as(t)- - sub-
astronomi - astronomio
Asya - Azio
aşağı - malsupro,-a
aşağı yukarı - pli malpli
aşık olmak - enamigi
aşırı - troa
at - ĉevalo
ata - patro
ata sözü - proverbo
ateş - fajro, (vücutta) febro
ateş etmek - pafi
atılğan - kuraĝa
atlamak - salti
atletizm - atletismo
atmak - ĵeti
atom - atomo
avlamak - ĉasi
Avrupa - Eŭropo
avukat - advokato
Avustralya - Aŭstralio
Avusturya - Aŭstrujo
ay - (gezegen) luno,
(ayça) lunarko,
(süre) monato
ayak - piedo
ayakkabı - ŝuo
ayaklanmak - tumulti
ayakyolu - necesejo
ayarlamak - ĝustigi
aydın - klera,-ulo
aydınlık - hela,-o

ayıp - maldeca
ayırdetmek - distingi
aykırı - mallaŭ (x)
ayna - spegulo
aynı - sama
ayran - jogurtakvo
ayrı - aparta
ayva - cidonio
az - malmulta,-e
azim - malcedemo
baba - patro
bacak - kruro
badem - migdalo
bagaj - pakajo
bağ (üzümlü) - vinberejo
bağımsız - memstara
bağırmaq - krii
bağışlamak - donaci
bağlamak - ligi
bahar - (ilk) printempo,
(biber v.b.) spico
bahçe - ĝardeno
bahşiş - trinkmono
bakan - ministro
bakır - kupro
baklava - nuksmielkuko
bakmak - (seyretmek) rigardi,
(korumak) flegi
bal - mielo
balık - fişo
balkon - balkono
balo - balo
band - bendo
bando - bando
banka - banko
banyo yapmak - baniĝi
banyo etmek (filim) - riveli
bar - drinkejo
baraj - baraĵo, akvobarilo
bardak - glaso
barış - paco
basın - gazetaro
basketbol - korbopilko
basmak - (baskı yapmak) premi
(kitap v.b.) presi
baş - (kafa) kapo,
(üst, reis) - ĉefa, ĉef-
başarmak - sukcesi
başka - (ayrı) alia (ol),
(farklı) malsama (al)
başkan - ĉefo
başlamak - komenci
başvurmak - sin (vin v.d.) turni
batı - okcidenta,-o
batmak - (inmek) subiri,
(iflâs etmek) bankroti

battaniye - kovrilo
 bay - sinjoro (kısaca: s-ro)
 bayağı - ordinara
 bayan - sinjorino (kısaca: s-ino),
 bayılmak - sveni / (bekârlar için)
 bayrak - flago / fraülino (f-ino)
 bayram - festo
 bazı - iuj
 bebek - bebo
 becerik - lerto
 beden - korpo
 beğenmek - plaçi (Ali Muş'u be-
 ğendi - Muş plaçis al Ali)
 bekâr - fraül(in)o,-a
 bekçi - gardisto
 beklemek - atendi
 bel - talio
 Belçika - Belgujo
 belediye - urbestraro
 belge - dokumento
 belirli - certa
 belki - eble
 bellemek - tutlerni
 bence - laŭ mi
 bencilik - memamo
 benzemek - simili
 benzin - benzino
 berber - hartondisto
 beri - (tarih, olaydan) de post
 (1960tan beri - de post 1960),
 (süreden) jam de (5 yıldan
 beri - jam de 5 jaroj)
 Berlin - Berlino
 beslemek - nutri
 bestelemek - komponi
 beton - betono
 bey - sinjoro (kısaca: s-ro) (x)
 beyaz - blanka
 beyin - cerbo
 bez - tolo
 bezelye - pizo
 bıçak - trançilo
 bıkmak - enui
 bırakmak - lasi
 bıyık - lipharoj
 biber - pipro
 bile (hattâ) - eĉ (x)
 bilet - bileto
 bilhassa - precipe
 bilim - scienco
 bilinç - konscio
 bilmek - scii
 binbaşı - majoro
 binmek - suriri
 bir (belli bir) - iu
 bir çeşit - ia
 bir daha (tekrar) - refoje
 bir de - ankaŭ
 bir sebeple - ial
 bir şekilde - iel
 bir şey - io
 bir şey değil - ne dankindas
 bir yerde - ie
 bir zaman - iam
 bira - biero
 biraz - iom (da)
 birbiri - unu la alia
 birçok - multaj
 birden(bire) - subite
 birey - unuopulo
 biri(si) - iu
 birinin - ies
 biriktirmek - (para) şpari,
 (toplamak) kolekti
 birkaç - iom (da), kelkaj
 birtakım - kelkaj
 bisiklet - biciklo
 bisküit - biskvito
 bitirmek - fini
 bitki - kreskaĵo
 biyoloji - biologio
 boğaz - (boyunda) gorgo,
 (İstanbul'da) Bosforo
 boğulmak - (suda) droni,
 (su dışında) sufokiĝi
 bok - fekaĵo
 boks - bokso
 bol - abunda
 bomba - bombo
 bono - obligacio
 borç - ŝuldo
 borsa - borso
 boru - tubo
 boş - (dolu olmayan) malplena,
 (işsiz) senlabora,-e,
 (görevlisi olmayan) vaka,-e
 boşanmak - eksedz(in)iĝi
 boş(un)a - vane
 boy - (uzunluk) longeco,
 (yükseklik) alteco
 boyunca (süresince) - dum (x)
 boyamak - kolorigi
 boykot - bojkoto
 boyun - kolo
 bozmak - (bir şeyi) difekti,
 (para) ŝanĝi,
 (kızdırmak) ofendi
 böcek - besteto
 bölge - regiono
 bölmek - dividi
 bölüm - divido, (kitapta) ĉapitro
 börek - volvpastaĵo

böyle - (çi) tiel*, (çi) tia*	cuma - vendredo
branş - (stud)fako	cumartesi - sabato
Brezilya - Brazilo	cumhurbaşkanı - prezidento
bu - (çi) tiu*, (çi) tio*	cumhuriyet - respubliko
(bak: o)	cümle - frazo
bucak (nahiye-kasaba) -	çabalamak - strebi
subdistrikto	çabuk - rapida,-e
buçuk - kaj duono	çadır - tendo
Budizm - Budaismo	çağ - epoko
bugün - hodiaŭ	çağırmaq - voki,
buğday - tritiko	(davet etmek) inviti
buhran - krizo	çağlayan - akvofalo
Bulgar - bulgaro,-a	çalgi - muzikilo
bulmaca - enigma	çalı - arbusto
bulmak - trovi, (ermek) atingi	çalışmak - (iş yapmak) labori,
buluşmak - rendevui	(gayret etmek) peni,
bulut - nubo	(ders) studi,
burada - çi tie*	(bozuk olmamak) funkciî
burası - çi tiu loko	çalmak - (çalgi) ludi,
burs - stipendio	(kapı v.b.) frapi,
burun - nazo	(zil, çan) sonor(ig)i,
buyurun! - (gel) venu!,	(para v.b.) ŝteli
(verirken) bonvolu!	çamur - koto
buz - glacio	çanta - (kâğıt için) teko,
bülbül - najtingalo	(kadının) mansaketo
bürokrasi - burokratismo	çare - solvo
bütçe - buĝeto	çarpmak (vuruşmak) - kolizii
bütün - tuta, çiom (de)	çarşaf - (giysi) kaptuko,
bütünleme - ripetekzameno	(yataktaki) littuko
büyük - granda, (yaşlı) maljuna	çarşamba - merkredo
cadde - avenuo	çarşı - vendejaro
cahil - (okuyamayan) senalfabeta,	çatal - forko
(bilgisiz, tecrübesiz)	çatışmak (bağdaşmamak) - malakordi
malklara	çavuş - serĝento
cam - vitro	çay (içilen) - teo
cami - moskeo	çayır - herbejo
can - (ruh) animo, (hayat) vivo	çek - çeko
casus - spiono	çekiç - martelo
caymak - maldecidi	çekirdek - kerno
caz - ĵazo	çekmek - (kendine doğru) tiri,
cebir - algebro	(içine) suçi
cehennem - infero	Çekoslovakya - Çekoslovakujo
ceket - ĵaketo	çelenk - girlando
cep - poŝo	çelik - ştalo
ceset - kadavro	çerçeve - kadro
cevap vermek - respondi	çeşit - speco (bak: bir, o, ne,
cezalandırmak - puni	her, hiç)
Cezayir - Alĝerio	çeşitli - diversa
ciddî - serioza	çevirmek - (döndürmek) turni,
cihaz - aparato	(dil) traduki
cilt (kitap) - volumo	çevre - (dolay) ĉirkaŭaĵo,
cimri - avara	(öbek) rondo
cins - (çeşit) speco,	çevresinde - ĉirkaŭ (x)
(erkek, dişi) sekso	çıkar (kazanç) - profito
coğrafya - geografio	çıkmaq - (dışarı) eliri, eliĝi,
cömert - malavara	(yukarı) supreniri,

(dergi v.b.: meydana gelmek)
aperi
çıplak - nuda
cırak - metilernanto
çiçek - floro
çift - paro
çikolata - çokolado
çimento - cemento
Çin - Çinujo
çingene - cigano
çirkin - malbela
çivi - najlo
çizme - boto
çizmek - desegni
çoban - paştisto
çocuk - infano
çoğunluk - plimulto
çok - (nice) multa,
(gayet) tre,
(aşırı derece) tro (zarftır)
çorap - ştrumpo
çorba - supo
çöl - dezerto
çöp - forjetaĵo
çözmek - solvi
çözümlemek - analizi
çuval - sako
çünkü - ĉar
da(hi) - ankaŭ (x)
dağ - monto
dağılmak - disiĝi, disiri
dağınık - senorda
daha - (nicelik) pli*,
(zaman) ankoraŭ (bak: bir)
dahil (olarak) - inkluzive (x)
daire - (iş yeri) oficejo,
(ev) apartamento
dakika - minuto
dal (ağaçta-bilimde) - branĉo
dalga - ondo
dam - tegmento
damga - stampo
danışma - informiĝo
Danimarka - Danujo
dans etmek - danci
dar - mallarĝa
darılmak - eksamikigi
-daş - sam-...-ano
dava - (adli) proceso,
(kamu) afero
davet etmek - inviti
davranmak - konduti
davul - tamburo
dayanıklı - fortika
dayanmak - apogiĝi,
(yok edilmemek) tradaŭri
dayı - onklo
dede - avo
dedikodu - klaĉo
defter - kajero
değer - (kıymet) valoro,
(lâyık) inda (je)
değil - ne*
değiştirmek - ŝanĝi
deli - freneza
delik - truo,-a
demek (söylemek) - diri
demektir (anlama gelir) -
signifas (x)
demir - fero
demokrasi - demokrateco
denemek - provi
deney - eksperimento
denge - ekvilibro
deniz - maro
deprem - tertremo
dere - rivereto
derece - grado, (alet) termometro
dergi - gazeto
deri - haŭto
derin - profunda
dernek - asocio
ders - leciono
dert - zorgo
destan - epopeo
desteklemek - apogi
detektif - dektektivo
dev - giganto,-a
devam etmek - (sürmek) daŭri,
(durmamak) plu(ir)i
deve - kamelo
devir - (dönüş) ciklo,
(tarihi) periodo
devirmek - renversi
devlet - ŝtato
devrim - revolucio
deyim - idiotismo
diş - ekstero,-a,
(yurtdışı) eksterlanda
dışarıda - ekstere
dışında - ekster (x)
dik - kruta
dikkat etmek - atenti
dikmek - (iğneyle) kudri,
(bir bitkiyi) planti
diktatör - diktatoro
dil - (organ) lango,
(lisan) lingvo
dilemek (kendi için-başkasına) -
deziri
dilenmek - almozpeti
din - religio

dinamo - dinamo
dinlemek - aŭskulti
dinlenmek - ripoz
dip - fundo
diploma - diplomo
diplomasi - diplomatio
direk - (gemide) masto,
(genel) trabo
direnmek - obstini
disiplin - disciplino
diş - dento
dişi - ina
divan - divano
doçent - docento
dogma - dogmo
doğa - naturo
doğramak - distranĉi
doğru - (çizgi gibi) rekta,
(hatasız) korekta,
(haklı) prava,
(gerçek) vera,
(bir yere) -direkte
doğrudan doğruya - rekte
doğu - oriento,-a
doğmak - naskiği
doktor - (hekim) kuracisto,
(öbür dallarda) doktoro
dokumak - teksi
dokunmak - tuşi
dolandırmak - trompşteli
dolap - şranko
dolap çevirmek - intrigi
dolaşmak - vagi
dolay - pro (x)
dolma (yemek) - farĉaĵo
dolmuş - komuna taksio
dolu - (içi tam) plena,
(yağış) hajlo
domates - tomato
domuz - porko
donanma - ŝiparo
dondurma - glaciaĵo
donmak - frostiği
dost - amiko
doymak - satiği
dökmek - (sıvı) verşi,
(tane) ŝuti
döndürmek - turni
döşeme - planko
döviz - devizo
dövmek - batadi
dua etmek - preği
dudak - lipo
dul - vidv(in)o
duman - fumo
durgun - kvieta

durmak - (hareketi kesilmek)
halti, (kişi ayakta-eşya bir
yerde) stari
durum - situacio
duş - duŝo
dut - moruso
duvar - muro
duymak - (işitmek) aŭdi,
(hissetmek) senti
dük - fajfilo
düğme - butono
düğüm - nodo
düğün - geedziĝfesto
dükkan - butiko
dün - hieraŭ
dünya - mondo
dürüst - honesta
düşman - malamiko
düşmek - fali
düşünmek - (kafası çalışmak)
pensi,
(görüşü, fikri olmak) opinii
düz - plata
düzeltmek (hata v.b.) - korekti
düzen - ordo
düzenlemek (tertiple etmek) -
okazigi
ebe - akuŝistino
eczane - apoteko
edebiyat - literaturo
edinmek - haviği
efendim - sinjoro
Ege Denizi - Egea Maro
egzistansializm - ekzistencialismo
eğer - se*
eğitmek - eduki
eğlenmek - distriği
eğmek - klini
eğri - kurba
ehliyet - veturig-permeso
ekim (ay) - oktobro
eklemek - aldoni
ekmek - (yiyecek) pano,
(tohum atmak) semi
ekonomi - ekonomio
eksik - manka
ekspres - ekspresa,-e
ekşi - acida
ekvator - ekvatoro
el (organ) - mano
elbette - ja
elbise - vesto
elçi - ambasadoro
elektrik - elektro,-a
eleştirmek - kritiki
eli açık - malavara

elma - pomo
elmas - diamanto
elverişli - oportuna
emek - laboro
emekli - pensiulo,-a
emin - (emniyetli) sekura,
(şüphesiz) certa
emir - ordono
emmek - sorbi
en (ötekilerden daha) - plej
endişe - maltrankvilo
enerji - energio
enflâsyön - inflacio
engel - malhelpo
enstitü - instituto
epeyce - sufiçe
er - ordinara soldato
erdem - virto
erik - pruno
eritmek - (sıvı ile) solvi,
(ısı ile) fandi
erkek - viro, vir-
erken - frue,-a
ermek - atingi
Ermeni - armeno
ertesi - la posta
esans - parfumo
esen - sana
eser - kreaĵo
eski - malnova, eksa
esmer - bruna
esnasında - dum (x)
eş (koca, karı) - edz(in)o
eşek - azeno
eşit - egala
eşya - havaĵo
et - (genel) karno,
(yenecek) viando
eteklik - jupo
etiket - etikedo
etki - efiko
ev - domo
ev kadını - dommastrino
evet - jes
evlât - ido
evlenmek - edz(in)iĝi, geedziĝi
evli - edz(in)iĝinta
evren - universo
eylül - septembro
ezan - muezinvoko
ezberlemek - enmemorigi
ezmek - mueli
faaliyet - agado
fabrika - fabriko
facia - tragedio
faiz - procento

fakülte - fakultato
fal - sorto
fare - muso
fark - malsamo
fark etmez - egalas al mi
farkında olmak - rimarki
Fars - perso,-a
farz etmek - supozi
Fas - Maroko
fasulye - fazeolo
faşizm - faşismo
fazla - (daha) pli*,
(aşırı nicelikte) tro
feci - plorindega
feda etmek - oferi
federasyon - federacio
felâket - katastrofo
felsefe - filosofio
fen - naturscienco
festival - festo
fethetmek - konkeri
fevkalâde - elstara,-e
fıkra (gazetede) - artikolo
findık - avelo
firça - broso
fırın - forno
fırlatmak - ĵeti
fırsat - oportuna okazo
firtına - tempesto
fıstık - pistako
fikir - (düşünce) ideo,
(görüş) opinio
fil - elefanto
filim - filmo
filo - şiparo, aviadilaro
fincan - taso
Finlandiya - Suomio
fiş - (elektrik) kontaktilo,
(doldurulacak kâĝıt)
respondilo
fiyat - prezo
fizik - fiziko
flâş - fulmolampeto
folklor - folkloro
fotoĝraf - fotografo (kısaca:
foto)
Fransız - franco,-a
fren - haltigilo
futbol - futbalo
füze - raketo
galeri - galerio
galiba - probable, verşajne
gangster - gangstero
garanti - garantio
garip - stranga
gayet - treege

gayret etmek - peni
gayrı- - ne-
gaz - (yakıt) petrolo,
(fiziksel) gaso
gazete - (günlük) ĵurnalo,
(genel) gazeto
gazino - kazino
gazoz - vezika limonado
gebe - graveda
gece - nokto
gecekondu - ekdomaĉo
geç - malfrua,-e
geçe (saatlerde) - post (3ü 5
geçe - je 5 post la 3a)
geçici - nedaŭra
geçinmek - vivteniĝi
geçmek - pasi, (sınavda) sukcesi
geçmiş olsun! - resaniĝon!
gelenek - tradicio
gelin - edziniĝonto,-anto,-into
gelir - enspezo
gelişmek - evolui
gelmek - veni, (görülme) şajni
gemi - şipo
genç - juna
gene (tekrar) - refoje
genel - ĝenerala
genel ev - prostituejo
general - generalo
geniş - (eni büyük) larĝa,
(yaygın) vasta
geometri - geometrio
gerçek - (hakiki) reala,
(sahi) vera
gerçi - kvankam
gerek - neceso
gerek...gerekse - ĉu...aŭ
geri - malantaŭe(n)
geri kalmış ülke - evolulando
gerici - malprogresisto
germek - streĉi
getirmek - alporti
gezegen - planedo
gezmek - (ayakta) promeni,
(yolculuk yaparak) vojaĝi
gibi - kiel* (x) (bak: o, ne)
gider - elspezo
gidermek - forigi
girmek - eniri, enveni
gitmek - iri
gittikçe - pli kaj pli
giymek - porti
giyinmek - vestiĝi
gizlemek - kaşi
gol - golo
göçmek - migri

göğüs - brusto
gök - ĉielo
göl - lago
gölge - ombro
gömlek - ĉemizo
gömmek - enteriĝi
göndermek - sendi
gönül - animo
gönüllü - volonta,-ulo
göre - laŭ (x)
görev - tasko
görgü - sperto
görmek - vidi
görüş - opinio
görüşmek - (buluşmak) randevui,
(konuşmak) diskuti
göstermek - montri
götürmek - forporti
göz (organ) - okulo
göz önünde tutmak - konsideri
gözlük - okulvitro
gramer - gramatiko
grev - striko
gri - griza
grip - gripo
grup - grupo
gübre - sterko
gücenmek - ofendiĝi
güç - (zor) malfacila,
(kuvvet) forto
gül - rozo
güle güle! - adiaŭ!, ĝis (revido)!
gülmek - ridi
gümrük - dogano
gümüş - arĝento
gün - tago
günah - peko
günaydın! - bonan matenon!
gündüz - tage
güneş - suno
güney - sudo,-a
güreş - lukto
gürültü - bruo
güvenlik - sekuro
güvenmek - fidi
güvercin - kolombo
güvey - edziĝonto,-anto,-into
güz - aŭtuno
güzel - (yakışıklı) bela,
(iyi) bona
haber - (bilgi) scio,
(havadis) novaĵo
haberleşme - komuniko
Habeş - etiopo,-a
hacca gitmek - (İslâmda) haĝi,
(genel olarak) pilgrimi

haç - kruco
 hademe - servisto
 hafif - malpeza
 hafta - semajno
 hain - perfidulo
 hak - rajto
 hakaret etmek - insulti
 hâkim - (yargıç) juĝisto,
 (hüküm süren) reganto
 hakkında - pri (x)
 haklı (doğru) - prava
 hal (durum) - stato
 hâlâ - ankoraŭ
 hallı - (orienteca) tapişo
 halife - kalifo
 halk - popolo
 ham - (doğal durumda) kruda,
 (olgun olmayan) nematura
 hamal - portisto
 hamam - bandomo
 hamsi - anĉovo
 hamur - pasto
 han (unvan) - ĥano
 hangi - kiu*
 hanım - (kadın) virino,
 (eş) edzino,
 (unvan) sinjorino (kısaca:
 s-ino)(x), (bekârlar için)
 hap - pilolo / fraŭlino (f-ino) (x)
 hapis - mallibera, -ulo, -eco
 hapsirmek - terni
 harabe - ruino
 harcamak - elspezi
 hareket etmek -
 (kımıldanmak) moviĝi,
 (davranmak) konduti,
 (yola çıkmak) ekiri
 harf - litero
 hariç (istisna olarak) -
 escepte (x)
 harita - mapo
 hasır - pajltapiŝo
 hassas - sentema
 hasta - malsana
 haşlanmak - boli
 hat - linio
 hata - miso, eraro
 hatırlamak - memori
 hatta - eĉ
 hava - (madde) aero,
 (durum) vetero
 hava alanı - flughaveno
 havale - (poŝt)mandato
 havlu - viŝtuko
 havuç - karoto
 havuz (yüzme) - banejo
 hayal - fantaziaĵo
 hayat - vivo
 haydi! - ek!
 hayır - (iyilik) bono,
 (değil, yok) ne
 hayli - multa, -e
 hayran olmak - admirati
 hayvan - besto
 Hazar Denizi - Kaspia Maro
 hazır - preta
 hazine - trezoro
 haziran - junio
 hazret - sanktulo
 hece - silabo
 hediye etmek - donaci
 helikopter - helikoptero
 helva - halvo
 hem (de) - ankaŭ
 hem...hem - kaj...kaj
 hemen - (derhal) tuj,
 (hemen hemen) preskaŭ
 hemşeri - samurbano, samlandano
 hemşire - flegistino
 henüz (olumsuz fiille) - ankoraŭ
 hep - (bütün) ĉiom,
 (her zaman) ĉiam
 hepimiz - ni ĉiuj
 hepiniz - vi ĉiuj
 hepsi - (ili) ĉiuj
 her - ĉiu
 her gün v.b. - ĉiutage v.b.
 her halde - verŝajne
 her hangi - iu (ie, io v.b.) ajn
 (bak: bir)
 her şey - ĉio
 her türlü - ĉia
 her zaman - ĉiam
 herif - ulo
 herkes - ĉiu
 herkesin - ĉies
 hesap - konto
 hesaplamak - kalkuli
 heyes - volo, emo
 heyecan - ekscito
 heykel - statuo
 Hıristiyan - kristano, -a
 hırpalamak - mistrakti
 hırsız - ŝtelisto
 hıyar - kukumo
 hız - rapido
 hiç (kuvvetleştirici) - neniam
 (nenia, neniom v.b.) ajn
 hiç (bir, biri) - neniu*
 hiç (bir miktar) - neniom*
 hiç (bir sebeple) - nenial*
 hiç (bir çeşit) - nenia*

hiç (bir şekilde) - neniel*
 hiç (bir şey) - nenio*
 hiç (bir yerde) - nenie*
 hiç (bir zaman) - neniam*
 hiç (kimse) - neniui*
 hiç (kimsenin) - nenies*
 hikâye - rakonto
 Hint - hindo,-a
 hissetmek - senti
 hizmet etmek - servi
 hoca - (dinî) pastro,
 (dünyevi) instruisto
 Hollanda - Nederlando
 hoparlör - laŭtparolilo
 hostes - (flug)servistino
 hoş - agrabla
 hoşça kal(ın) - adiaŭ,
 ĝis (revido)
 hoşlanmak - plezuri
 hukuk - juro
 hurma - daktilo
 husus - rilato
 huy - humoro
 huzur - trankvilo
 hüküm sürmek - regi
 hükümet - registaro
 ihlamur - tilio
 ılık - varmeta
 Irak - Irako
 ırk - raso
 ırmak - rivero
 ısı - varmo
 ısırarak - mordi
 ıslak - malseka
 ıslık çalmak - fajfi
 ismarlamak - mendi
 ısrar etmek - insisti
 ışık - lumo
 ızgara (ile pişmiş) - kradrosta
 ibadet etmek - preĝi
 ibaret olmak - konsisti (el)
 icad etmek - elpensi
 iç - interno,-a,
 (gönül) animo,
 (yurt içi) enlanda,-o
 içerde - interne, endome
 içgüdü - instinkto
 için - (yüzden) pro (x),
 (amacıyla) por (x) (bak: o)
 içinde - en (x)
 içmek - (sıvıları) trinki,
 (sigara v.b.) fumi,
 (aşırı dereceye alkollüleri)
 drinki
 içten - sincere
 iddia etmek - aserti
 ideoloji - ideologio
 ifade etmek - esprimi
 iğne - (toplu) pinglo,
 (dikiş) kudrilo,
 (aşı) injekto
 öğrenmek - abomeni
 ihrac etmek - eksporti
 ihtimal - probablo,-e
 ihtisas yapmak - fakedukiĝi
 ihtiva etmek - enhavi
 ihtiyaç duymak - bezoni
 ikaz etmek - averti
 iken - dum (x)
 ikisi de - ambaŭ
 ikiyüzlü - malsincera
 ikiz - dunaskito
 ikram etmek - proponi
 ikramiye - premio
 iktidar - rego
 iktisat - ekonomio
 il - provinco
 ilâç - (kimyevi madde) kemiaĵo,
 (tedavi için) kuracilo
 ilân - avizo
 ilçe - distrikto
 ile - (birlikte) kun (x),
 (aracılığıyla) per (x)
 ilerde - (yer) antaŭe,
 (zaman) poste
 ileri - antaŭa,-o,-en
 ilerici - progresisto
 ilerlemek - (fizikselce)
 antaŭeniri,
 (mecazen) progresi
 ilgi - intereso
 ilişki - rilato
 ilk - unua
 ilkbahar - printempo
 ilke - principio
 ilkel - primitiva, praeca
 imal etmek - fabriki
 imam - imamo
 imdat! - helpu!
 imlâ - literumo
 imparatorluk - imperio
 imtihan etmek - ekzameni
 imtiyaz - privilegio
 imzalamak - subskribi
 inanmak - kredi
 inat etmek - obstini
 ince - (kalın olmayan) maldika,
 (narin) delikata
 incelemek - esplori
 İncil - Nova Testamento
 incir - figo
 inek - bovino

İngiliz - anglo,-a
 inkâr etmek - nei
 inmek - (arabadan) eliri,
 (havâdan) surteriği,
 (asansör v.b.) malleviği
 insaf - justo
 inşa etmek - konstrui
 inşaallah - espereble
 ip - şnuro
 ipek - silko
 iplik - fadeno
 ipnotizma - hipnotismo
 iptal etmek - nuligi
 irade - volo
 İran - Irano
 İrlanda - Irlando
 İsa - Jesuo
 ise - (eğer) se*,
 (de) kaj (x),
 (öte yandan) sed (x)
 iskele - kajo
 İslâm - Islamo
 İspanyol - hispano,-a
 ispat etmek - pruvi
 ispirto - alkoholo
 İsrail - Israelo
 istasyon - stacio
 istatistik - statistiko
 istemek - (istek duymak) deziri,
 (rica etmek) peti
 istifa etmek - eksiği
 istismar etmek - ekspluati
 istisna etmek - escepti
 İsveç - Svedujo
 İsviçre - Švisujo
 iş - (çalışma) laboro,
 (meslek) profesio
 işaret etmek - signi
 işgal etmek - okupi
 işi olmak (meşgul olmak) -
 okupati
 işitmek - aŭdi
 işkembe - tripo
 işkence etmek - turmenti
 işlemek - prilabori,
 (çalışmak) funkcii
 iştah - (yemeğe) apetito,
 (heves) volo
 işte! - jen!
 İtalyan - italo,-a
 ithal etmek - importi
 itibaren - depost (x)
 itiraf etmek - konfesi
 itiraz etmek - protesti
 itmek - şovi
 ittifak - kunligo
 iyi - bona, (esen) sana
 iz - postsigno
 izci - skolto
 izin vermek - permesi
 izlenim - impresio
 jandarma - ĝendarmaro
 Japon - japano,-a
 jeneratör - generaturo
 jeoloji - geologio
 jilet - raztranĉilo
 jüri - ĵurio
 kaba - maldelikata
 kabahat - kulpo
 kabak - kukurbo
 kabarmak - ŝveli
 kabiliyet - kapablo
 kablo - kablo
 kabuk - şelo
 kabul etmek - akcepti
 kaç - kiom*
 kaçakçılık - kontrabando
 kaçınmak - eviti
 kaçırmak - (yetişmemek) maltrafi,
 (kız v.b.) forŝteli
 kaçmak - fuĝi
 kadar - (aşağı yukarı) proksimume,
 (aynı derecede) tiom kiom (x),
 (dek) ĝis (x) (bak: ne, o)
 kader - fatalo
 kadın - virino
 kadro - kunlaborantaro
 kafa - kapo
 kafes - kaĝo
 kâfi - sufiĉa
 kâğıt - (yazılan) papero,
 (oyunan) ludkarto
 kahraman - heroo
 kahvaltı - matenmanĝo
 kahve - kafeo, (yer) kafejo
 kahverengi - bruna
 kakao - kakao
 kala (saatlerde) - antaŭ (3e 5
 kala - je 5 antaŭ la 3a)
 kalabalık - amaso,-a
 kalay - stano
 kaldırım - trotuaro
 kaldırmak - (yukarı) levi,
 (ortadan) forigi
 kale - kastelo
 kalem - (dolma) plumo,
 (tükenmez) globplumo,
 (kurşun) kraĵono
 kalın - dika
 kalkınmak (iktisaden v.b.) -
 evolui
 kalkmak - leviği

kalmak - resti
 kalorifer - radiatorio
 kambiyo - monŝanĝo
 kamp yapmak - kampoĝi
 kamyon - kamiono
 kamu - publiko
 kan - ŝango
 Kanada - Kanado
 kandirmak (aldatmak) - trompi
 kani - opinio
 kanser - kancero
 kap - ujo
 kapak - kovrilo
 kapalı - ferma
 kapa(t)mak - fermi
 kapı - pordo
 kapital - kapitalo
 kapitülâşyon - koncesio
 kaplamak - tegi
 kaplumtaĝa - testudo
 kapmak - kapti
 kapsamak - inkluzivi
 kaptan - (gemide) ŝipestro,
 (tekında) teamestro
 kar yağmak - neĝi
 kâr etmek - profiti
 kara - (siyah) nigra,
 (toprak) tero
 karaciğer - hepato
 karanlık - malluma,-o
 karar vermek - decidi
 karbon - karbono
 kardeş - frat(in)o
 kare - kvadrato,-a
 kari (eş) - edzino
 karın - ventre
 karınca - formiko
 karıştırmak - (birbirine katmak)
 miksi,
 (ayırd edememek) konfuzi
 karne (okulda) - raportilo
 karpuz - akvomelono
 karşı - kontraŭ (x),-a
 karşı tarafında - trans (x)
 karşılaşmak - renkonti
 karşılaştırmak (mukayese etmek)
 - kompari
 kart - karto
 kartel - kartelo
 karton - kartono
 kas - muskolo
 kasa - kaso
 kasaba (bucak merkezi) -
 subdistrikta ĉefvilaĝo
 kasap - viandisto
 kasım - novembro
 kaşık - kulero
 kaşınmak - juki
 kat (binada) - etaĝo
 katalog - katalogo
 kati - solida
 katılmak - kunesti
 kâtip - sekretario
 katlanmak (tahammül etmek) -
 toleri
 katmak (ilâve etmek) - aldoni
 Katolik - katoliko,-a
 kauçuk - kaŭĉuko
 kavak - poplo
 kavga etmek - batali
 kavram - koncepto
 kavramak - tutkompreni
 kavşak - kruciĝo
 kavun - melono
 kavurmak - friti
 kavuşmak (edinmek) - ekhavi
 kaya - roko
 kayak - skio
 kaybetmek - perdi
 kaydetmek - registri
 kayısı - abrikoto
 kaymak - (duramamak) gliti,
 (süt yağı) kremo
 kaymakam - distriktestro
 kaynak - fonto
 kaynamak - boli
 kaynaşmak - kunfandiĝi
 kaza - (olay) akcidento,
 (ilce merkezi) distrikta
 ĉefurbeto
 kazak - pulovero
 kazan - (pişirmek için) potego,
 (su tutmak için) akvujo
 kazanmak - gajni
 kazınmak - skrapi
 kazmak - fosi
 kebab - rostaĵo
 keçi - kapro
 kedi - kato
 kekelemek - balbuti
 kel - kalva
 kelebek - papilio
 kelime - vorto
 keman - violono
 kemer - zono
 kemik - osto
 kenar - rando
 kendi - mem (kendim, kendi kendi-
 me - mi mem), propria (kendi
 arabam - mia propria aŭto), si
 kepaze - firidinda
 kere - fojo, -foje

kerpiç - adobo
kervan - karavano
kesin - fiksa
keskin - akra
kesmek - (bıçakla) trançi,
(makasla) tonidi,
(durdurmak) çesigi
keşfetmek - eltrovi
keşke - se nur
keyif (ani istek) - kaprico
Kıbrıs - Cipro
kıl - haro
kılavuz - gvidisto,-ilo
kılıç - glavo
kıpırdamak - moveti
kır - (yer) kamparo,
(reng) griza
kıraathane - teejo
kiral - reço
kırıklık - malsaneto
kırmak - (parçalamak) rompi,
(gücendirmek) ofendi
kırtasiyecilik - burokratismo
kısa - (uzunlukta) mallonga,
(boyda) malalta
kışkanmak - envii
kısmet - şanco
kış - vintro
kışkırtmak - instigi
kıta - kontinento
kiyafet - vesto
kıyı - bordo
kıymak - pecetigi
kız - (genç) knabino,
(evlât) filino
kızartmak - friti
kızgın - (öfkeli) kolera,
(sıcak) varma
kızıl - ruğa
kızlık - virgeco
ki - ke*
kibar - ĝentila
kibrit - alumeto
kilim - stri-tapišo
kilise - kirko
kilit - seruro
kilitlemek - şlosi
kilo - kilogramo
kilometre - kilometro
kim - kiu*
kimlik - idento
kimse - (bak: biri, hiç)
kimsenin - (bak: birinin, hiç)
kimsesiz - senparenca,-ulo
kimya - kemio
kiralamak - lui
kireç - kalko
kirli - malpura
kişi - (insan) homo,
(şahıs) persono
kitap - libro
kitle - amaso
klâsik - klasika
koalisyon - koalicio
koca - (eş) edzo,
(büyük) grandega
koğuş - kazerno
koklamak - flari
kokmak - odori
kokteyl - koktelo
kol - brako
kolay - facila
kolej - fremdlingva liceo
koleksiyon yapmak - kolekti
kolonya - odekolono
koltuk (oturacak) - apogseĝo
komedi - komedio
komik - ridiga
komite - komitato
komplo - komploto
komşu - najbaro
komutan - komandanto
komünist - komunisto,-a
konferans - konferenco
konfor - komfortaĵo
kongre - kongreso
konser - koncerto
konserve - konservaĵo
konsolos - konsulo
kontenjan - kvoto
kontrat - kontrakto
kontrol etmek - kontroli
konu - temo
konuk - gasto
konuşmak - paroli
koparmak - şiri
kopya etmek - kopii
kor (askerî) - korpuso
Kore - Koreujo
koridor - koridoro
korkmak - timi
korumak - (savunarak) protekti,
(saklayarak) konservi
koşmak - kuri
koşul - kondiço
kovboy - vakero
kovmak - elpeli
koymak - meti
koyu - (yoğun) densa,
(reng için) malhela,
(aşırı) ekstrema
koyun - ŝafo

köfte - viandbuloj
 kök - radiko
 köle - sklavo
 kömür - karbo
 köpek - hundo
 köprü - ponto
 köpük - ŝaŭmo
 kör - (görmez) blinda,
 (kesmez) malakra
 körfez - golfo
 köşe - angulo
 köşk - kiosko
 kötü - malbona
 köy - vilaĝo
 kravat - kravato
 kredi - kredito
 kriz - krizo
 kubbe - kupolo
 kuduz - rabio
 kulak - orelo
 kule - turo
 kullanmak - uzi
 kulüp - klubo
 kum - sablo
 kumar - vetludo
 kumaş - teksaĵo
 kur yapmak - amindumi
 kur'a - loto
 kural - regulo
 Kur'an - Korano
 kurban - ofero
 kurmak - (şirket v.b.) fondi,
 (sofra v.b.) pretigi,
 (saat) streĉi
 kurnaz - ruza
 kurs - kurso
 kurt (büyüğü) - lupu
 kurtarmak - savi
 kuru - seka
 kurul - komitato
 kurum - organizo
 kuruş - piastro
 kusmak - vomu
 kusur - manko
 kusura bakma! - pardonu!
 kuş - birdo
 kuşkulamak - (inanmayarak) dubi,
 (korkarak) suspekti
 kutlamak - (ŝenlikle) festi,
 (merasimle) soleni
 kutlu - ĝoja
 kutsal - sankta
 kutu - skatolo
 kutup - poluso
 kuyruk - (hayvanda) vosto,
 (sıra) vico

kuyu - puto
 kuzey - nordo, -a
 Küba - Kubo
 küçük - (ufak) malgranda,
 (genç) juna
 kül - cindro
 külfet - ĝeno
 kültür - kulturo
 küp (matematikte) - kubo, -a
 kürek - ŝovelilo
 Kürt - kurdo, -a
 kütüphane - librarejo
 laboratuvar - laboratorio
 lahana - brasiko
 lâle - tulipo
 lamba - lampo
 lastik - (madde) kaŭĉuko, -a,
 (ayaktaki) galoŝo,
 (arabadaki) bendo
 Latin - latina
 la(y)ik - laika
 leblebi - rostitaj kikerroj
 lehçe - dialekto
 lehinde - favora, -e (al) (x)
 leke - makulo
 leva (işaret) - montrilo
 lezzet - (bon)gusto
 liberal(izm) - liberal(ism)o
 liman - haveno
 limon - citrono
 limonata - limonado
 linç etmek - linĉi
 lira - liro
 lise - liceo
 liste - listo
 litre - litro
 lokal - societejo
 lokanta - restoracio
 lokavt - lokaŭto
 lokomotif - lokomotivo
 Londra - Londono
 Lübnan - Libano
 lüks - luksa, -o
 lütfen - bonvole
 maalesef - bedaŭrinde
 maaş - salajro
 Macar - hungaro, -a
 macera - aventuro
 maç - maĉo
 madde - materio
 madenki - se
 maden - metalo
 maden suyu - mineralakvo
 mağaza - magazeno
 mahalle - kvartalo
 mahalli - loka

mahkeme (yer) - juĝejo	merkez - centro
mahvetmek - ruini	mermer - marmoro
makarna - makaronio	meslek - profesio
makine - maşino	meşgul - okupata
mal - posedaĵo	metre - metro
mal olmak - kosti	mevcut - estanta
maliye - financo	mevki - (memurijet) posteno,
malzeme - materialo	(sınıf) klaso
mamul - produkto	mevsim - sezono
manda - bufelo	meysan - placo
mandalina - mandarino	meydana gelmek - (görünmek) aperi,
mandolin - mandolino	(ibaret olmak) konsisti (el)
manevi - spirita	meyve - frukto
manevra - manovro	mezar - tombo
mantik - logiko	mezhep - sekto
manzara - pejzaĝo	mezun olmak - diplomigî
marangoz - ĉarpentisto	mıknatıs - magneto
margarin - margarino	mısır - maizo
marka - marko	Mısır - Egiptujo
marş - marŝo	mide - stomako
mart - marto	mikrofon - mikrofono
masa - tablo	mikrop - mikrobo
masal - mito	mikroskop - mikroskopo
maske - masko	miktar - kvanto
masraf - elspezo	milimetre - milimetro
matematik - matematiko	milletvekili - parlamentano
mavi - blua,-o	milyar - miliardo
mayalanmak - fermenti	milyon - miliono
maydanoz - petroselo	mimarlık - arkitekturo
mayıs - majo	minare - minareto
maymun - simio	mineral - mineralo
mayo - banvesto	minnet - dankemo
mazot - mazuto	miras - heredajaĵo
mebus - parlamentano	misyoner - misiisto
mecazi - metafora	mobilya - meblo
meclis (TBMM v.b.) - parlamento	moda - modo
Mekke - Meko	model - modelo
Meksika - Meksiko	modern - moderna
mektup - letero	Moskova - Moskvo
mektuplaşmak - korespondi	motor - motoro
melek - anĝelo	motosiklet - motorciklo
melodi - melodio	mozaik - mozaiko
meme - mamu	muamele - pritrakto
memleket - lando	muayene etmek - ekzameni
memnun - kontenta	muhafazakâr - konservativa,-isto
memur - oficisto	muhakkak - certa,-e
mensup - ano,-a	muhalefet - opozicio
merak etmek - (bilmeĝe heveslen-	Muhammet - Mahometo
mek) scivoli,	muhasip - kontisto
(kaygılanmak) maltrankviliĝi	muhtar - vilâĝestro, kvartalestro
merasim - ceremonio	mum - (madde) vakso,
mercek - lenso	(ışık aracı) kandelo
mercimek - lento	musiki - muziko
merdiven - ŝtuparo	mutfak - kuirejo
merhaba! - saluton!	mutlaka - nepre
Merih - Marso	mutlu - felica

muz - banano
 mücevher - gemo
 müdür - estro
 müezzin - muezino
 müfettiş - inspektisto
 müftü - muftio
 mühendis - inĝeniero
 mühür - sigelo
 mükemmel - perfekta
 mümkün - ebla
 münazara - debato
 mürekkep (boya) - inko
 Müslüman - islamano
 mütehassıs - fakisto
 müze - muzeo
 müzik - muziko
 namaz kılmak - rit-preĝi
 namus - honordigno
 nasıl - kiel*, kia*
 naylon - (gerçek) nilono,
 (plâstik) plasto
 nazik - (narin) delikata,
 (kibar) ĝentila
 ne - kio*, kiu*, kia*, kiom*,
 kial*
 ne...ne (de) - nek...nek
 ne gibi - kia*
 ne kadar - kiom*
 ne zaman - kiam*
 neden - kial*, -o (bak: bir, o,
 hiç)
 nedense (bir sebeple) - ial
 nefes - spiro
 nefis (tadı iyi) - boneggusta
 nemli - malseketa
 nere(si) - kiu loko
 nerede - kie*
 nereye - kien*
 nereden - de kie, tra kie
 nereli - de kie
 nesne - objekto
 neşeli - gaja
 net - neta, -e
 Nev York - Novjorko
 neyse - ĉiukaze
 nezle - malvarmumo
 niçin - kial*
 nihayet - finfine
 nikâh - geedziĝo
 nisan - aprilo
 nispeten - kompare
 nişanlanmak - fianĉ(in)iĝi,
 gefianĉiĝi
 nitelik - eco
 niye - kial*
 niyet - intenco

Noel - Kristnasko
 nohut - kikero
 nokta - punkto
 normal - normala
 Norveç - Norvegujo
 not - (derste) poento,
 (kısa yazı) noto
 nota - noto
 noter - notario
 nöbet tutmak - gardi
 numara - numero
 nüfus - loĝantaro
 nüfuz - influo
 nükleer - nuklea
 nüsha - ekzemplero
 o - tiu*, tio*, li*, şi*, ĝi*
 o gibi - tia*
 o kadar - tiom*
 o sebeple - tial*
 o şekilde - tiel*
 o zaman - tiam*
 ocak - (ay) januaro,
 (maden) mino,
 (duvardaki) fajrejo,
 (gaz ocağı v.b.) flamingo
 oda - ĉambro
 odun - ligno
 oĝlan - knabo
 oĝul - filo
 oksijen - oksigeno
 okul - lernejo
 okumak - (kitap v.b.) legi,
 (okulda) studi
 okutmak - instrui
 okyanus - oceano
 olabilir - eble, -a
 olağan - ordinara
 olanak - eblo
 olay - okazo
 oldukça - sufiĉe
 olgun - matura
 olimpiyat - olimpikoj
 olmak - (bulunmak) esti*,
 (olmağa başlamak) iĝi,
 (vuku bulmak) okazi
 olmaz - neeble, -a, -as
 olumlu - pozitiva, jesa
 olumsuz - negativa, nea
 olur - bone, ebla, -as
 omuz - ŝultro
 onamak - bontrovi
 onaylamak - aprobi
 onbaşı - kaporalo
 onur - digno
 operatör - operaciisto
 ora(sı) - tiu loko

orada - tie*
 oradan - de tie*, tra tie*
 orallı - de tie*
 oran - proporcio
 oraya - tien*
 ordu - arceo
 orkestra - orkestro
 orman - arbaro
 orta - meza,-o
 ortak (müşterek) - komuna
 ortaklık (şirket) - kompanio
 ortalama - meznombro,-a,-e
 ortodoks - ortodoksa
 oruç tutmak - fasti
 Osmanlı - osmana,-o
 ot - paŝtaĵo
 otel - hotelo
 otlamak - paşti
 otobüs - aŭtobuso
 otomatik - aŭtomata
 otomobil - aŭtomobilo (kısaca:
 aŭto)
 otorite - aŭtoritato
 otostop - petveturo
 oturmak - (sandalyede) sidi,
 (ikamet etmek) loĝi
 ova - ebenajo
 oy - (görüş) opinio,
 (seçim, oylamadaki) baloto
 oymak - kavigi
 oynamak - (futbol, tavla, rol
 v.b.) ludi,
 (millî oyunlar) popoldanci
 oysa - tamen
 oyun (piyes) - teatraĵo
 oyuncu (filim, tiyatrodaki) -
 aktoro
 öbür - (öteki) la alia,
 (iki sonra) postdu
 öc almak - venĝi
 ödemek - pagi
 ödev - tasko
 ödül - premio
 ödünç - prunto,-e
 öfke - kolero
 öğle - tagmezo
 öğle yemeği - tagmango
 öğrenci - lernanto
 öğrenmek - lerni
 öğretmek - instrui, lernigi
 öksürmek - tusi
 öksüz - orfa,-o
 öküz - bovo
 ölçmek - mezuri
 ölmek - morti
 ömür - vivdaŭro

ön - antaŭa,-o
 önce - antaŭ (x)
 önder - gvidanto
 önemli - grava
 önlemek - eviti
 önünde - antaŭ (x)
 öpmek - kisi
 örmek - triki
 örnek - ekzemplo
 örtmek - kovri
 öte - (uzak) fora,
 (karşı) transa
 öteden beri - (jam) de longe
 öteki (öbür) - la alia
 övmek - laŭdi
 öyle - tiel*, tia*
 öyle mi? - ĉu vere?
 öyleyse - tiukaze
 öz - (saf) pura,
 (esas) esenco,-a
 özel - (genel olmayan) speciala,
 (resmî olmayan) privata
 özet - mallongiĝo
 özgür - libera
 özlemek - sopiri
 özür dilemek - pardonpeti
 pahalı - multkosta
 paket - paketo
 Pakistan - Pakistano
 palavra - parolaĉado
 palto - palto
 pamuk - kotono
 pansiyon - pensione
 pantolon - pantalono
 papaz - pastro
 para - mono
 parça - (kısım) parto, ero,
 (kırıntı) peco
 Paris - Parizo
 park - parko
 park yapmak - parkumi
 parlamak - brili
 parlamento - parlamento
 parmak - fingro
 parti - (siyasî) partio,
 (eğlenceli) festo
 pasaport - pasporto
 paslanmak - rusti
 pasta - kuko
 pastırma - sekigita viando
 paŝa - paŝao
 patates - terpomo
 patlamak - krevi
 patlıcan - melongeno
 paydos - intertempo
 paylaşmak - dividi

pazar - (alış veriş yeri) bazaro,
 (gün) dimanço
 pazarlık yapmak - marçandi
 pazartesi - lundo
 pek (gayet) - treege
 peki - bone
 Pekin - Pekino
 pencere - fenestro
 penisilin - penicilino
 perakende - podetale
 perde - kurteno
 peri bacası - terkonuso
 perişan - mizera
 perşembe - jaúdo
 peşin - antaüe,-a
 peşinde(n) - post (x)
 petrol - petrolo
 peygamber - profeto
 peynir - fromaço
 pınar - fonto
 pide - platpano
 pijama - pişamo
 pikap - (plaklı) sonprenilo,
 (araba) kamioneto
 pil - pilo
 pilav - pilafu
 pilot - pilote
 pingpong - tabloteniso
 pipo - pipo
 piriñ - rizo
 pizola - kotleto
 pis - malpura
 pişirmek - kuiri
 pişman olmak - penti
 piyade - infanteriano
 piyango - lotludo
 piyasa - merkato
 plaj - sablejo
 plak - disko
 plan - plano
 plastik - plasto,-a
 polis - polic(an)o
 politika - politiko
 Polonez - polo,-a
 pompalamak - pumpi
 portakal - orango
 Portekiz - Portugalujo
 posta - pošto
 pratik - praktika,-e,-o
 prens - princo
 profesör - profesoro
 profesyonel - profesia,-isto
 program - (plan) programo,
 (radyoda v.d.) prezentaço
 proje - projekto
 propaganda - propagando
 Protestan - protestanto
 protesto etmek - protesti
 prova - provo
 psikoloji - psikologio
 pul (posta v.b.) - marko
 pulluk - plugilo
 puvan - poento
 pürüz - makulo
 radyo - radio
 rağmen - malgraü (x)
 rahat - komforta,-o
 rakam - numero
 rakı - arako
 rakım - alteco
 ramazan - ramadano
 randevu - rendevuo
 randıman - rezultato
 rapor - (her hangi konuda)
 raporto,
 (hastaya verilen) ripoz-ordono
 rasgele - hazarde
 raslamak - renkonti
 razı olmak - konsenti
 reçel - konfitaço
 reçete - recepto
 reddetmek - malakcepti
 reform - reformo
 rehber - (kitap) gvidilo,
 (insan) gvidisto
 rejim - reğimo
 rejisör - reğisoro
 rekabet - konkuro
 reklam - reklamo
 rekor - rekordo
 rençper - farmlaboristo
 renk - koloro
 resim - (genel) bildo,
 (fotoğraf) foto,
 (el işi) pentraço
 resmî - oficiala
 rezil - fia
 rica etmek - peti
 rol - rolo
 Roma - Romo
 roman - romano
 romantik - romantika
 Romanya - Rumanujo
 rozet - kolumpinglo
 Rönesans - renesanco
 röntgen - iksradio
 röportaj - raporto
 ruh - animo
 Rum - greko,-a
 Rus - ruso,-a
 rüşvet vermek - korupti
 rüya görmek - sonği

rüzgâr - vento
 saat - (60 dakika) horo,
 (makine) horloĝo
 saat kaç? - kiome horas?
 sabah - mateno
 sabır - pacienco
 sabit - fiksa
 sabun - sapo
 saç (baştaki) - haro
 saçma (mantıksızlık) -
 stultaja,-o
 sade - simpla
 sağ - (yon) dekstra,-o,
 (esen) sana,
 (hayatta) viva
 sağ ol(un)! - dankon!
 sağduyu - sana prudento
 sağır - surda
 sağlam - (tamam) bonstata,
 (dayanıklı) fortika
 saĝlamak - havigi
 sahip - posedanto
 sahte - falsa
 sakal - barbo
 sakat - kripla
 sakınmak - sin (vin v.b.) gardi
 sakın - kvieta
 saklamak - (gizlemek) kaşi,
 (korumak) konservi
 salata - salato
 salça - saŭco
 saldırmak - ataki
 salgın - epidemio,-a
 salı - mardo
 sallamak - swingi
 salon - (evde) enirĉambro,
 (ders, konser v.b. için)
 ĉambrego
 samimî - (içten) sincera,
 (cana yakın) simpatia
 sanat - (el mesleĝi) metio,
 (güzel sanat) arto
 sanayi - industrio
 sandalye - seĝo
 sandık - kesto
 saniye - sekundo
 sanki - kvazaŭ
 sanmak - supozi
 santimetre - centimetro
 santral - centralo
 sapmak (doĝru yoldan) - erari
 saray - palaco
 sarhoş - ebria
 sarı - flava
 sarışın - blonda
 sarmak - (bobin v.b.) volvi,
 (yara, bebek) vindi,
 (paket) paki
 sarsmak - şanceli
 satılmış (rüşvetle) - koruptita
 satır - linio
 satmak - vendi
 satranç - şako
 savaşmak - militi
 savcı - prosekutisto
 savunmak - defendi
 sayfa - paĝo
 saygı - respekto
 sayı - nombro,
 (gazete, derginin) numero
 sayın - estimata
 saymak - nombrigi
 saz - kordmuzikilo
 sebze - vegetaĵo
 seçmek - elekti
 sekreter - sekretario
 sel - superverŝo
 selâm vermek - saluti
 sembol - simbolo
 semt - kvartalo
 senato - senato
 sendika - sindikato
 senet - atestilo
 sepet - korbo
 serbest - libera
 sergi - ekspozicio
 seri - (sıra) serio,
 (çabuk) rapida
 serin - malvarmeta
 sermek - sterni
 sert - (maddeten) malmola,
 (merhametsiz) severa
 servis - servo
 ses - (ağızdan çıkan) voĉo,
 (her hangi başka) sono
 sevgili - (kişi) karul(in)o,
 (mektup başlığında) kara
 seviye - nivelo
 sevmek - ami
 seyahat etmek - vojaĝi
 seyrek - malofta,-e
 seyretmek - rigardi
 sezmek - desenti
 sıcak - varma,-o
 sıçramak - salti
 sıfır - nulo
 sığınmak - rifuĝi
 sığır - bovo
 sığmak - konveni
 sık - (yerde) densa,
 (zamanda) ofta,-e
 sıkılmak (canı) -

(işsizlikten) enui,
(nahış bir durumdan) tediği
sıkıntı - çagreno
sakıştırmak - (maddeten)
kunpremi,
(manen) premdevigi
sınav - ekzameno
sınıf - klaso
sınır - limo
sır - sekreto
sıra - vico,
(oturacak) benko,
(masa) skribtablo
sırt - dorso
sıvı - fluaĵo,-a
sızdırmak - tralasi
sidik - urino
sigara - cigaredo
sigorta - (malî) asekuro,
(elektrik) fandrato
silâh - (genel) armilo,
(ateşli) pafilo
silmek - (yazı) forigi,
(toz v.b.) forvişi
simit (yiyecek) - kukpano
sindirmek - (gizlemek) kaşi,
(hazmetmek) digesti
sinek - muşo
sinema - kin(ej)o
sinir - nervo
sinirlenmek (kızmak) - koleri
sis - nebulo
sistem - sistemo
sivil - civila,-ulo
sivri - pinta
sivrisinek - moskito
siyah - nigra
siyasal - politika
soba - forno
sofra - mangosternaĵo
soğan - cepo
soğuk - malvarma,-o
sohbet etmek - babili
sokak - strato
sokmak - enigi
sol - maldekstra,-o
somut - konkreta
son - lasta,
(bitiş) fino
sonra - post (x),-e
sonuç - rezulto
sormak - demandi
sorumlu - responsa
sorun - problemo
soruşturma - (krim)esploro
sosyoloji - sociologio

Sovyetler Birliği - Sovet-Unio
soy - raso
soyadı - familia nomo
soymak - (giysi) malvesti,
(meyve v.b.) senhaĵtigi,
(hırsızlık yapmak) rabi
soyut - abstrakta
sökmek - eligi
sömürge - kolonio
sömürmek (iktisaden) - ekspluati
söndürmek - estingi
sövmek - malbeni
söylemek - diri
söylenti - onidiro
söz - diro
söz vermek - promesi
sözleşmek - interkonsenti
sözlü - parola
sözlük - vortaro
spor - sporto
stadyum - stadiumo
staj - lernlaboro
su - (H₂O) akvo,
(meyvenin v.d.) suko
subay - oficiro
sucuk - kolbaso
suç - (kanuna aykırı) krimo,
(kabahat) kulpo
sultan - sultano
suni - homfarita
sunmak - prezenti
sure - surao
suretiyle - per (x) (bak: bir, o,
hiç)
Suriye - Sirio
susamak - soifi
susmak - silenti
sünnet (kurallar) - sunao
sünnet etmek - cirkumcidi
sünni - sunaisto,-a
süpürmek - balai
süre - daŭro
süresinde - dum (x)
sürmek - (krem v.b.) şmiri,
(araba) veturigi,
(olağelmek) daŭri
sürpriz - surprizo
sürü - aro
süslemek - ornami
süt - lakto
sütun - kolono
şahane - reĝinda
şair - poeziisto
şaka - ŝerco
şampanya - çampano
şans - şanco

şapka - ĉapelo
şarap - vino
şarkı - kanto
şart olmak (mutlaka gerekmek) -
nepri
şaşırmak - (yolu) erari,
(hayret etmek) miri,
(apışmak) konsterniĝi
şayet - se hazarde
şebeke - reto, (paso) identigilo
şeftali - persiko
şehir - urbo
şehit - martiro
şeker - (ham) sukero,
(ikramlık) sukeraĵo
şekil - formo (bak: bir, o, hiç)
şema - skemo
şen - (neşeli) gaja,
(bayram gibi) festa
şenlik - festo
şeref - honoro
şey - aĵo (bak: bir, her, hiç)
şeyh - ŝejko
şeytan - satano
şık - (modaya uygun) moda,
(imkân) elekteblo
şımartmak - dorloti
şiddetli - fortega
şiir - poeziaĵo
şimdi - nun
şimdilik - nuntempe
şimşek - fulmo
şirket - kompanio
şiş kebapı - stangrostaĵo
şişe - botelo
şişman - dika
şişmek - ŝveli
şive - parolmaniero
şoför - veturigisto
söyle - ĉi tiel*,
(aşağıda gösterildiği gibi)
jene
söyle böyle - meze
şu - tiu* (bak: o),
(aşağıdaki) la jena
şubat - februaro
şube - sekcio
ta - tute
taahhütlü - registrita
tabak - telero
tabanca - pistolo
tablo - pentraĵo
tabure - tabureto
taç - krono
tahammül etmek - toleri
tahmin etmek - konjekt

taht - trono
tahta - tabulo
takdir etmek - şati
takdirde - se (x)
takım - (sporda) teamo,
(birbirini tamamlayan şeyler,
elbise v.b.) kompleto
takip etmek - sekvi
taklit etmek - imiti
takmak - alfiksi
taksi - (tutulmuş) taksio,
(özel) aŭto
taksim - apartigo
taksit - pagero
takvim - kalendaro
talimat - instrukcio
tam - (eksiksiz) kompleta,
(kesinlikle) ĝuste
tamam - kompleta, (peki) bone
tamir etmek - rebonigi
tane - ero
tanık - atestanto
tanımak - koni
Tanrı - Dio
tansiyon - sangpremo
Tanzimat - Reordigo
tapmak - adori
taraf - flanko
tarafından - de* (x)
tarafdar - apoganto
taramak - kombi
tarım - terkulturo
tarif etmek - difini
tarih - (geçmiş) historio,
(gün, ay, yıl) dato
tarikât - kulto
tarla - kampo
tartışmak - diskuti
tartmak - pesi
tarz - maniero
tasarlamak - projekti
tasavvur etmek - imagi
taş - ŝtono
taşımak - porti
taşınmak (yeni eve) - reloĝiĝi
taşıt - veturilo
taşmak - superflui
tat - gusto
tatil - ferio
tatlı - dolĉa
tatmak - gustumi
tatmin etmek - kontentigi
tava - pato
tavan - plafono
tavla - triktrako
tavsiye etmek - konsili

tavuk - kokino
tayin etmek - (bir mevkiye) nomi,
(bir yere) sendi
taze - freşa
tebeşir - kreto
tebrik (kartı) - festkarto
tebrik etmek - gratuli
tecrübe - sperto
tedavi etmek - kuraci
tedbir almak - zorgi
tefeci - procentegisto
teferruatlı - detala
teftiş etmek - inspekti
teğmen - leŭtenanto
tehdit etmek - minaci
tehlike - danĝero
tek - unusola
tek başına - sole
tekel - monopololo
tekerlek - rado
tekke - derviŝejo
teklif etmek - proponi
teknik - teknika
tekrar etmek - ripeti
teksir etmek - multoblighi
tel - drato
telâffuz - prononco
telefon - telefono
teleskop - teleskopo
televizyon - televido
telgraf - telegrafo
temas - kontakto
tembel - mallaborema
temin etmek - (garanti etmek)
certigi,
(bulmak) havigi
temiz - pura
temmuz - julio
temsil etmek - (göstermek)
prezenti,
(yerine durmak) reprezentanti
tencere - poto
teneffüs - intertempo
teneke (konserve) - ladskatolo
teori - teorio
tepe - (ufak dağ) monteto,
(zirve) supro
teпки - reago
tepsi - plado
terbiye - kulturo
tercih etmek - preferi
tereddüt etmek - heziti
tereyağ - butero
terfi etmek - pligradigi
terim - termino
terketmek - forlasi

terlemek - ŝviti
terlik - pantoflo
ters - kontraŭa,-e
tertiplenmek - aranĝi, okazigi
terzi - kudristo
tesadüf - hazardo
tesbit etmek - konstati
tesir etmek - influi
teslim etmek - transdoni
teslim olmak - cedi
tespih - globetaro
testere - segilo
testi - kruĉo
teŝebbüs - entrepreno
teşekkür etmek - danki
teşkil etmek - (örgütlemek)
organizati,
(ibaret etmek) konsistigi
teŝvik etmek - instigi
tevkif etmek - aresti
teyze - onklino
tez - tezo
tikamak - ŝtopi
timarhane - frenezulejo
tıp - medicino
tıpkı - samkiel
tırnaş etmek - razi
tırmanmak - grimpi
ticaret - komerco
tifo - tifoido
tilki - vulpo
tiryaki - kutimeganta,-o
titiz - singarda
titremek - tremi
tiyatro - teatro
tohum - semo
tok (karın) - sata
tokat - manfrapo
ton - (bin kg) tuno, (ses) tono
top - (oyuncak) pilko,
(küre) bulo,
(silâh) pafilego
topal - lama,-ulo
toplama - sumo
toplama - kunigi, kolekti
toplantı - kunveno
toplum - socio
toplumculuk - socialismo
toprak - tero
toptan - pogrande
torba - sako
torpil (yolsuzluk) - korupto
torun - nepo
toy - naiva
toz - (topraktan) polvo,
(suni) pulvoro

tören - soleno
trafik - (akım) trafiko,
    (polis) trafikpolico
trajedi - tragedio
traktör - traktoro
Trakya - Trakio
tramvay - tramvojo
tren - vagonaro
trigonometri - trigonometrio
trompet - trumpeto
tropika - tropiko
tröst - trusto
tuğla - briko
tuhaf - stranga
turist - turisto
turizm - turismo
turnuva - turniro
turp - rafano
turşu - peklo
tutkal - gluo
tutku - (özlem) sopirego,
    (aşk) pasio
tutmak - (eline) preni,
    (elinde) teni,
    (kiralamak) lui,
    (kabul edilmek) akceptiĝi
tuvalet - (OO) necesejo,
    (yıkanıp giyinme) tualetto
tuz - salo
tuzak - kaptilo
tüccar - vendisto
tüketmek - (bitirmek) finĉerpi,
    (üretmek karşıtı) konsumi
tüm - tuta,-o
tümen - divizio
tünaydın - bonan tagon,
    bonan vesperon
tünel - tunelo
tüp - tubo
türbe - tombodomo
türetmek - estigi
Türk - turko,-a
türkoloji - turkologio
türkü - popolkanto
türülü - (çeşitli) diversa,
    (çeşit) speco (bak: bir, o,
    ne, her, hiç)
tütme - fumi
tütün - tabako
tüy - (kuşta) plumo,
    (insanda) haro
tüzük - statuto
ucuz - malmultkosta
uç - (son) fino, (sivri uç) pinto
uçak - aviadilo
uçmak - flugi

ufak - malgranda
ufuk - horizonto
uğramak - (yolda durmak) halti (ĉe),
    (kapılmak, kavuşmak) renkonti,
    (ziyaret etmek) viziti
uğraşmak - (bir şey yapmağa) peni,
    (bir şeyle, kimseyle) prizorgi
uğurlu - bonaŭgura
ulaştırmak - transporti
ulus - nacio
uluslararası - internacia
ummak - esperi
un - faruno
unsur - ero
unutmak - forgesi
unvan - titolo
usanmak - tediĝi
uslu - bonkondata
usta - metiisto
usul - maniero
utanmak - honti
uyanmak - vekigi
uyarmak - averti
uydu - satelito
uydurmak - taŭgigi
uygar - civiliza
uygun - konvena
uymak - konveni
uyruk - civitano
uyum - harmonio
uyumak - dormi
uzak - malproksima, fora
uzanmak - kuşigi
uzay - spaco
uzman - fakisto
uzun - longa
ücret - pago
ülke - lando
ülkü - idealo
ülser - ulcero
ün (ad) - famo
üniforma - uniformo
üniversite - universitato
Ürdün - Jordano
üretmek - kreskigi
üs - bazo
üslûp - stilo
üst - (daha yukarı) supera,
    (en üst) supra
üstelik - krome
üstün - supera
üstünde - super (x)
üşüme - malvarmi al (Ali üşüyor
    - malvarmas al Ali)
üşütmek (soğuk almak) -
    malvarmumiĝi

ütülemek - gladi
üvey - duon-
üye - ano
üzere - -onte*
üzerinde - sur (x)
üzerinden - de sur (x)
üzerine (hakkında) - pri (x)
üzülmek - bedaŭri
üzgün (üzüntülü) - malgaja
üzüm - vinbero
vadetmek - promesi
vâdi - valo
vagon - vagono
vahşi - sovaĝa
vakıf - fonduso
vakit - tempo
vali - provincestro
valiz - valizo
var - esti*
var olmak - ekzisti
varmak - alveni
Varşova - Varsovio
vazo - vazo
ve - kaj
ve saire - kaj tiel plu (kısaca:
ktp)
veda etmek - adiaŭi
vekil - reprezentanto
veli (çocuĝun) - kuratoro
verem - tuberkulozo
vergi - imposto
verim - produkto
vermek - doni
veto - vetoo
vezir - veziro
vezne - kasejo
vicdan - konscienco
vida - ŝraŭbo
Viet-Nam - Vietnamujo
vilâyet (il merkezi) -
provinca ĉefurbo
vitamin - vitamino
vitrin - vitrino
Viyana - Vieno
vize - vizo
volt - volto
votka - vodko
vurmak - bati
vücut - korpo
ya (da) - aŭ
ya...ya (da) - aŭ...aŭ
yabancı - fremda,-ulo
yabani - sovaĝa
yağ - (sıvı) oleo, (katı) graso
yağmur yağmak - pluvi
Yahudi - juda,-o

yahut - aŭ
yaka - kolumo
yakalamak - kapti
yakın - proksima,-e
yakında (az sonra) - baldaŭ
yakınında - apud (x)
yakınmak - plendi (pri)
yakişiklı - bela
yakışmak - konveni
yakıştırmak - opinii konvena (onu
Ali'ye yakıştırmak - opinii
tion konvena al Ali)
yakıt - brulaĵo
yaklaşık - proksimuma,-e
yakmak - bruligi
yalan söylemek - mensogi
yalanlamak - nei
yalın - simpla
yalnız - sola,-e
yalvarmak - petegi
yan - flanko,-a
yana (tarafı) - por (x)
yanak - vango
yanılmak - misi
yanında - flanke de (x)
yani - tio estas (kısaca: t.e.)
yankı - eŝo
yanlış - misa,-o
yanmak - bruli
yansıtmak - speguli
yapı - (yapılan) konstruataĵo,
(yapılmış) konstruo
yapıştırmak - glui
yapmak - fari
yaprak - folio
yaralamak - vundi
yaramak - utili
yaramaz (kötü davranışlı) -
malbona
yararlanmak - utiligi
yaratmak - krei
yardım etmek - helpi
yargılamak - juĝi
yarın - morgaŭ
yarış - konkurso
yarışmak - konkuri
yas tutmak - funebri
yasa - leĝo
yasaklamak - malpermesi
yastık - kuseno
yaş - (ıslak) malseka,
(yaşadığı zaman) aĝo
yaşamak - vivi
yaşında - yaraĝa
yaşlı - maljuna
yatak - lito

yatay - horizontala
yatılı okul - gastlernejo
yatırım - kapitalo
yatmak - (yatağa) enlitigi,
(her hangi yere) kuşigi,
(her hangi yerde) kuşi
yavaş - malrapide,-a,
(alçak sesle) mallaüte,-a
yavru - ido
yay - risorto, (silâh) pafarko
yaya - marşanta,-o
yayım yapmak (radyo) - disaüdügi
yayımlamak - eldoni
yayla - altkampo
yaymak - disvastigi
yaz - somero
yazı makinesi - skribmaşino
yazık - domaĝo
yazıt - surskribo
yazmak - skribi
yedek - rezerva
yeĝen - nev(in)o
yel - vento
yelken - velo
yelpaze - ventumilo
yemek - manĝo,-i
yemiş - bero
yeni - nova
yeniçeri - janiçaro
yeniden - denove
yenmek (kazanmak) - venki
yer - loko (bak: bir, her, hiç),
(toprak) tero,
(döşeme) planko
yerinde olmak - pravi
yerine - anstataü (x)
yerine getirmek - efektiviĝi
yerleşmek - enhejmiĝi
yermek - mallaüdi
yeşil - verda
yeterli - kapabla
yetişmek - (yetmek) sufiçi,
(trene v.b.) trafi
yetiştirmek (eĝitmek) - eduki
yetki - kompetento
yetmek - sufiçi
yığın - amaso
yıkamak - lavi
yıkamak - detruı
yıl - jaro
yıl dönümü - datreveno
yılan - serpento
yıldırım - fulmo
yıldız - stelo
yıpratmak - difekti
yırtmak - şiri

yiĝit - kuraĝa,-ulo
yitirmek - perdi
yobaz - fanatikulo
yoĝun - densa
yoĝurt - jogurto
yok - ne esti*
yok etmek - neniĝi
yoklama (okulda) - nomvokado
yoksa - (ya da) aü, (deĝilse) se ne
yoksul - malriça
yoksun - sen* (x)
yokuş - deklivo
yol - vojo
yolculuk yapmak - veturi,
(seyahat etmek) vojaĝi
yollamak - sendi
yolsuzluk - korupto
yorgan - pufkovrilo
yorgun - laca
yorumlamak - komentarii
yön - direkto
yönetmek - direkti
yufka ekmeĝi - maco
Yugoslavya - Jugoslavujo
yukarı - supra,-o
yumruk - pugno
yumurta - ovo
yumuşak - mola
Yunan - greko,-a
yurt - (ev) domo,
(memleket) lando,
(iç) enlanda
yurtsever - patrioto,-a
yuva - (ev) hejmo, (kuş evi) nesto
yuvarlak - ronda,-o
yuvarlamak - ruli
yüklemek - şarĝi
yüksek - alta, (eĝitimde) supera
yün - lano
yürek - koro
yürümek - marşi
yürürlükte olmak - validi
yüz - (kafa önü) vizaĝo,
(yüzey) surfaco
yüz vermek - indulgi
yüzbaşı - kapitano
yüzleşmek - renkonti
yüzmek - naĝi
yüzük - ringo
yüzünden - pro (x) (bak: o)
yüzyıl - jarcento
zafer - venko
zahmet etmek - ĝeniĝi
zam - pliigo
zaman - tempo, kiam* (x) (bak:
bir, her, o, ne, hiç)

zank - gluo
zaptetmek - proprigi
zarar vermek - difekti
zarar yok - ne gravas
zarf - koverta
zarfında - dum (x)
zarif - gracia
zaten - çukaze
zavallı - kompatında
zayıf - (güçsüz) malforta,
    (ince) maldika,
    (düşük) malbona,
    (hassas) delikata
zekâ - inteligento

zenci - negro
zengin - riça
zevk - gusto
zeytin - olivo(j)
zıt - mala,-o
zihniyet - pensmaniero
zil - sonorilo
zincir - çeno
ziyafet - mañego
ziyaret etmek - viziti
zor - malfacila
zorla (şiddetle) - perforte
zorlamak - devigi
zümre - grupo

ALTINCI BÖLÜM: ESPERANTO-TÜRKÇE SÖZLÜK

Önsöz

Bu sözlüğün amacı, mektup, kitap, dergi, yolculuk, toplantı ve radyolarda sık sık göreceğiniz ve duyacağınız Esperanto'yu anlayabilmenizdir. Sözlüğü kullanırken, birkaç noktaya dikkat etmeniz gerekmektedir. Aslında bu bir kök sözlüğüdür. Yani her önemli sözcüğü değil, her önemli kökü içine almaktadır. Anlayamadığınız bir sözcüğü bulmak için, önce bütün çekim ve yapım eklerini çıkarıp sonra kalan kökü arayacaksınız. Aradığınız kökün Türkçesini verebilmek için, köke bir çekim eki takmış olacağız. Oysa bu ek ne olursa olsun, sözcüğün dizideki yeri yalnız köküne göre tesbit edilmiştir.

Örneğin, "diskonigi" sözcüğünün anlamını isterseniz, "dis-", "-ig" ve "-i" eklerini çıkarıp "kon-" kökünü aramalısınız. Bu kök, "komunik-" ile "koncept-" kökleri arasına düşer. Dolayısıyla, "komuniki" ile "koncepto" sözcükleri arasında "koni" sözcüğünü bulacaksınız. Şimdi "koni - tanımak" eşitliğini okuyacaksınız. İlk üç bölümden aldığınız bilgiye başvurarak, "konigi"nin "tanıtmak" anlamına, "diskonigi"nin ise "yaygın şekilde, her tarafa ya da kamuya tanıtmak" anlamına geldiği sonucuna varacaksınız.

Aradığınız "kök"ün gerçekten bir tek kök olduğuna dikkat etmelisiniz. "Kunigi", "scivoli", "aneco" gibi sözcükler ilk bakışta üçer parçadan meydana gelmişe benzemeyebilir. Aydın bir Türk'ün tanıyabileceği sözcükler buraya alınmamıştır. Dolayısıyla pantalono, psikologio, jogurto, rusa, futbalo gibi sözcükler sözlükte yoktur. 2. ya da 3. bölümde açıklanan sözcükler de bu sözlükte bulunmamaktadır.

İşaretler

* : Fazla bilgi 2. ya da 3. bölümde bulunmaktadır.
___ : (Yukarıdaki kök yerine durur.)

KISALTMALAR

a.K. - antaŭ Kristo (Ī.ö.)	p.K. - post Kristo (Ī.s.)
atm. - antaŭtagmeze (öğleden önce)	pk. - poŝtkarto
bind. - bindita (sert kapaklı)	pm. - poŝtmarko (posta pulu)
broŝ. - broŝura (kâğıt kapaklı)	prez. - prezidanto (bŝk.)
bv. - bonvolu (lütfen)	proks. - proksimume (aşağı yukarı)
ĉ. - ĉirkaŭ (aşağı yukarı)	p.s. - postskribo (not)
del. - delegito (delege)	ptm. - posttagmeze (öğleden sonra)
d-r(in)o - doktor(in)o	red. - redaktisto (başyazar)
ekz. - ekzemple (örneğin), ekzemplero (nüsha)	resp. - respektive (sırasıyla)
eld. - eldoninto (yayımlayan)	rim. - rimarkigo (not)
f-ino - fraŭlino (bn.)	rpk. - respondkupono (uluslararası cevap kuponu)
ges-roj - gesinjoroj (bay ve bayan)	s-ano - samideano (oydaş, hemfikir)
i.a. - inter aliaj (bu arada)	S.A.T. - Sennacieca Asocio Tutmonda (bir toplumcu işçi derneği)
il. - ilustrita (resimli)	s-ino - sinjorino (bn.)
ing. - inĝeniero (mühendis)	s-ro - sinjoro (b.)
j. - jaro (yıl)	t.e. - tio estas (yani)
j.c. - jarcento (yüzyıl)	TEJO - Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (bir gençlik derneği)
k - kaj (ve)	t.n. - tiel nomata (sözde)
k.a. - kaj aliaj (ve başkaları)	trad. - tradukinto (çev.)
k.c. - kaj cetere (ve diğerleri)	UEA - Universala Esperanto-Asocio (Dünya Esperanto Derneği)
k.ĉ.l. - kun ĉiuj landoj (tüm ülkelerle)	U.K. - Universala Kongreso (Dünya Esperanto Kongresi)
k-do - kamarado (yoldaş)	v. - vidu (bak)
kp. - komparu (karşılaştırınız)	vol. - volumo (cilt)
k.s. - kaj simile (v.b.)	Z. - Zamenhof
k.t.p. - kaj tiel plu (v.d.)	
n.b. - notu bone (not, dikkat)	
n-ro - numero (no.)	
p. - paĝo (s.)	
p.a. - per adreso (eliyle)	
p.ĉ.t. - pri ĉiuj temoj (tüm konularda)	

SÖZÜKLER

abelo - arı	edinmek
aboco - alfabe	adverbo - zarf
abomeni - nefret etmek	aero - hava
absoluta - kesin, saltık	aeroplano - uçak
abstrakta - soyut	afabla - nazik, kibar
absurda - mantıksız	afekti - (sahte olarak) göstermek
abunda - bol	afero - şey, iş, dava
acida - ekşi, asitli	afikso - ek
aceti - (satın) almak	afranki - pul yapıştırmak
adapti - uydurmak	agi - hareket etmek, davranmak.
adepto - mensup	re_i - tepkimek
adiaŭ - hoşça kalın, güle güle	agnoski - tanımak
adjektivo - sıfat	agrabla - hoş
administri - yönetmek	ago - yaş
admiri - hayran olmak	ajn - hiç, her hangi, olursa olsun
adopti - benimsemek, evlât	

akceli - hızlandırmak
akcento - vurgu
akcepti - kabul etmek
akcidento - kaza
akiri - ele geçirmek
akompani - refakat etmek
akordo - uyum
akra - keskin, acı
akto - perde
aktiva - faal, etken
aktoro - artist, oyuncu
aktuala - günün, günlük
akurata - zamanında
akuzi - suçlamak
akuzativo - nesne hali
akvo - su
al - *. __iği - üye olmak
algebro - cebir
alia - başka, öbür
almenaü - en az
almozo - sadaka
alta - yüksek, uzun boylu
alterni - nöbetleşmek
alternativo - şık, olanak, çare
aludi - ima etmek
alumeto - kibrit
ami - sevmek.
    en__iği - âşık olmak
amara - acı
amaso - kitle
ambasadoro - büyük elçi
ambaü - her ikisi de
ambicio - emel
amiko - dost, arkadaş
ampekso - genişlik, kapsayış
amuzi - hoşlandırmak
angla - İngiliz /angoro - eziyet
angulo - açılı, köşe, -gen
angelo - melek
animo - ruh, can.
    unu__e - oybirliğiyle
ankaü - keza, (bir) de
ankoraü - hâlâ, daha
anonci - ilân etmek
anstataü - yerine
antaü - önce, önünde, ön-.
    __en - ileri(ye)
anticipi - öngörmek
antikva - uzak geçmiş, antik
antologio - seçmeler
aparato - aygıt, makine
aparta - ayrı
aparteni - ait olmak
apatio = ilgilenmezlik
apelaçii - başvurmak, çağırarak
apenaü - ancak

aperi - (ortaya) çıkmak, görülmek
apetito - iştah
aplaüdi - alkışlamak
apliki - yerine getirmek
apogi - desteklemek, dayamak
apostolo - havari
apoteko - eczane
aprilo - nisan
aprobi - onamak, onaylamak
apud - yakınında
arangî - düzenlemek
arbo - ağaç
arbitra - keyfî
arbitraccio - yargıcılık, hakemlik
arbusto - çalı
ardi - parlamak, çok hevesli
    olmak
areo - yüzölçümü
aresti - tutuklamak
argumento - tanıtlama
argento - gümüş
arko - yay. __afo - kemer (kapı)
arkitekturo - mimarlık
armi - silâhlendirmek
armeo - ordu
aroganta - küstah
arto - sanat
artiko - eklem
artikolo - yazı
asekuro - sigorta
aserti - ileri sürmek
asocio - dernek, kurum
aspekti - görülmek
aspiri - arzu etmek
ataki - saldırmak
ateismo - tanrısızlık
atendi - beklemek
atento - dikkat
atingi - ermek
aü - ya (da), yoksa
aüdi - işitmek
aügusto - ağustos
aüskulti - dinlemek
aüto - otomobil, oto-
aütoro - yazan, yapan
aütoritato - yetke, otorite
aütuno - güz
avo - dede
aventuro - macera
avenuo - cadde
averti - uyarmak
aviado - havacılık
avida - arzulu
avizo - ilân
azeno - eşek
Azio - Asya

babili - sohbet etmek
 bagatelo - ufak tefek şey
 baki - fırında pişirmek
 balai - süpürmek
 balanci - sallamak
 balbuti - kekeleyem, beceriksiz-
 ce konuşmak
 baldaü - yakında
 baloti - oy vermek
 bani - banyo yaptırmak
 banala - basma kalıp
 banano - muz
 bandaço - sargı
 bankedo - şölen
 bankroti - batmak, iflâs etmek
 bari - kapatmak, engellemek
 barakti - çırpınmak
 barbo - sakal
 barelo - fiçi
 bati - vurmak
 batali - savaşmak, dövüşmek
 bazo - temel, üs
 bedaüri - üzülmek, pişman olmak
 bela - güzel
 beni - kutsamak
 bendo - bant, şerit, lâstik
 benko - sıra
 bero - yemiş. vin__o - üzüm
 besto - hayvan
 bezoni - gereksinmek
 Biblio - Tevrat, Zebur ve İncil
 biblioteko - kütüphane
 biero - bira
 bigamio - iki karıllık
 bildo - resim
 bindi - ciltlemek
 birdo - kuş
 blanka - ak, beyaz
 bleko - (hayvanın) bağırtı(sı)
 blinda - kör
 blonda - sarışın
 blovi - üfleme, esmek
 blua - mavi
 boato - kayık
 boli - kaynamak
 bona - iyi.
 __venu - hoş geldiniz.
 __volu - lütfen
 bordo - kenar
 boto - çizme
 botelo - şişe
 bovo - öküz
 brako - kol
 branço - dal, branş, kol
 brava - yılmaz
 breço - yarık
 bredi - yetiştirmek
 bremso - fren
 breto - raf
 bridi - dizgini kısmak
 brili - parlamak
 broso - fırça
 bruo - gürültü
 bruli - yanmak
 bruna - kahverengi
 brusto - göğüs
 buçi - (hayvan) kesmek
 budo - kulübe, büfe
 bulo - top
 bušo - ağız
 butero - tereyağ
 butiko - dükkân
 butono - düğme
 cedi - teslim etmek, teslim olmak
 celi - nişan almak, amaçlamak
 centro - merkez
 cenzuri - sansür etmek
 cerbo - beyin
 ceremonio - tören
 certa - emin, belli
 cetera - öbür, geri kalan
 ci - sen
 cifero - rakam
 cigano - çingene
 cigaro - puro
 cigaredo - sigara
 cigno - kuğu
 ciklo - devir
 cindro - kül
 ciniko - kinizm, horgörüş
 Cipro - Kıbrıs
 cirkonstanco - koşul
 cirkumflekso - ^
 cirkvito - devre
 citi - sözünü aktarmak
 citadelo - kale
 citroco - limon
 civilizo - uygarlık
 civito - yurt
 çagreni - üzme
 çambro - oda
 çapelo - şapka
 çapitro - bölüm
 çar - çünkü
 çarma - sevimli
 çarpenti - marangozluk yapmak
 çasi - avlamak
 çe - yanında, evinde, -de, -da
 çefo - başkan, baş-
 celo - hücre
 çemizo - gömlek
 çeno - zincir

cerizo - kiraz
cerpi - çekmek.
el__i - tüketmek
cesi - durmak, kesilmek,
bırakmak
cevalo - at
cia - her türlü
cial - her nedenle
ciam - her zaman
cie - her yerde
ciel - her şekilde
cielo - gök
cies - herkesin
cio - her şey
ciom - her miktar
cirkaü - çevresinde, civarında
ciu - her, herkes
cu - *.
___...___ - gerek...gerekse.
___? - öyle mi?
___ ne? - değil mi?
danci - dans etmek
dangero - tehlike
danki - teşekkür etmek
dato - tarih
daüri - sürmek
debato - müzazara
deci - ayıp olmamak
decembro - aralık
decidi - karar vermek
dediçi - vakfetmek, adına sunmak
defendi - savunmak
definitiva - kesin
degeli - erimek
dejori - görev yapmak
deklari - beyanetmek
deklivo - bayır
dekoracio - süs
dekstra - sağ
delikata - nazik, zayıf
demandi - sormak
densa - koyu, sık
dento - diş
deponi - ihamlamak, yatırmak
deprimi - üzü vermek
des - o kadar
desegni - çizmek, desen yapmak
deserto - tatlı
destini - tayin etmek
detalo - ayrıntı.
po__e - perakende
determini - tesbit etmek
detrui - yok etmek
devizo - parola, döviz
dezerto - çöl
deziri - istemek, dilemek

dio - Allah, Tanrı
diablo - şeytan
diamanto - elmas
diboçi - sefahate dalmak
dieto - rejim
difekti - zarar vermek, bozmak
diferenci - farklı olmak
difini - tanımlamak
digo - bent
digesti - sindirmek
digno - onur
dika - kalın
dikti - dikte etmek, buyurmak,
zorlamak
dilemo - aşağı tükürsem sakal
yukarı tükürsem bıyık durumu
diligenta - çalışkan
dimanço - pazar
dimensio - boyut
diri - demek, söylemek
direkti - sürmek, yöne(l)tmek.
___o - yön, yönerge
direktoro - yönetmen
disko - daire, plâk
diskonto - indirim
diskreta - ağzı sıkı
diskuti - görüşmek, tartışmak
disponi - kullanabilmek
disputi - çatışmak
distanco - uzaklık
distingi - ayırdetmek
distri - dikkatini çekmek,
eğlendirmek
distrikto - bölge, ilçe
diveni - bilmek, bulmak
diversa - çeşitli
dividi - bölmek, paylaşmak
do - dolayısıyla
dogano - gümrük
dokumento - belge
dolça - tatlı
dolori - acı(t)mak, ağrı(t)mak
domo - ev, yapı
domaço - yazık. ___i - esirgemek
doni - vermek.
al__i - katmak.
el__i - yayımlamak
donaci - bağışlamak
dormi - uyumak
dorso - sırt
drato - tel
drinki - fazla içki içmek
drogo - ilaç
droni - boğulmak
dubi - kuşkulananmak, emin olmamak
dum - süre(sin)de

dungi - iş vermek
ebena - düz(lem)
ebria - sarhoş
eĉ - hattâ, bile
eduki - eğitmek
edzo - koca
efektiva - gerçek
efiki - etkilemek
egala - eşit
eĥo - yankı
ekipi - donatmak
eklezio - kilise
ekscesa - aşırı
eksciti - heyecanlandırmak
ekskluzivi - kapsamamak
ekskurso - gezi
eksperimento - deney
eksplodi - patlamak
ekspluati - sömürmek
eksporti - dışarıya satmak
ekspozicio - sergi
ekster - dışında.
    ___e - dışarıda
ekstra - yedek, en üstün
ekstrema - (en) son derecede,
    aşırı. ___o - son, uç
ekvilibro - denge
ekzakta - tam doğru
ekzameni - araştırmak,
    sınavlamak
ekzemplo - örnek
ekzemplero - nüsha
ekzerci - alıştırmak
ekzisti - varolmak
el - içinden, -den, -li.
    ___- - dışarıya, tümiyle
elefanto - fil
eleganta - zarif
elekti - seçmek
elemento - öge, element
elokventa - beliğ, sanatta güzel
    ve etkileyici
embaraso - zorluk, sıkıntı,
    çıkılmaz
emerito - emekli
emfazo - vurgu, ağırlık
eminenta - ünlü
emóci - heyecanlandırmak,
    uygulamak
en - içinde, -de, -da.
    ___- - içinde, içine
enigmo - bilmece
entrepreni - girişmek
entuziasmo - hayranlık ya da
    heves coşkunluğu
enui - sıkılmak

envii - imrenmek, kıskanmak
epoko - çağ
epopeo - destan
erari - yolu şaşırarak, yanılmak
escepti - kapsamamak, ayrı tutmak
esenco - temel
esperi - ummak
esplori - araştırmak, muayene
    etmek
esprimi - ifade etmek
esti - *.
    ___onteco - gelecek (zaman)
estimi - (yüksek) saymak
estingi - söndürmek
etaĝo - kat
etendi - uzatmak
eterna - ebedî
eventuala - olup olmayacağı belli
    olmayan
evidenta - apaçık
eviti - önlemek, kaçmak
evolui - gelişmek
fabelo - masal
facila - kolay
fadeno - iplik, tel
fajfi - ısıklık çalmak
fajro - ateş. ___ero - kıvılcım
fako - göz, bölüm, şube, dal
fakto - gerçek
fekturo - fatura
fali - düşmek
falĉi - biçmek
faldi - katlamak
falsa - sahte
famo - ad, san
familio - aile
familiara - senli benli
fanatika - yobazca
fandi - eritmek
fanfaroni - övünmek
fantazio - imgelem, imge
fantomo - hortlak
fari - yapmak
farbo - boya
farmi - tarımla uğraşmak
farti - durumu olmak.
    kiel vi ___as? - nasılsın(ız)?
faŭko - ağız
favora - yardımcı, üstün tutan
febzo - ateş
februaro - şubat
feliĉa - mutlu
fendi - yarmak
fenestro - pencere
fero - demir
ferio - tatil

fermi - kapatmak
fervoro - coşkunluk
festo - kutlama, bayram, parti
festeno - şölen
feüdo - derebeylik
fianço - yavuklu
fidi - güvenmek
fidela - sadık
fiera - övünge, gururlu
figuro - şekil, mecaz
fiksi - takmak, kararlaştırmak
filo - oğul
filatelo - pul dermeciliği
filio - bağlı şirket
filistro - sıradan insan
fini - bitirmek. ___o - son, uç
financo - maliye
fingro - parmak
firma - sert, sabit
fişo - balık
flamo - yalın
flanko - taraf, yan
flari - koklamak
flati - yaltaklanmak
flava - sarı
flegi - bakmak
fleksi - bükme
fliki - yamalamak
floro - çiçek
flosi - yüzmek
flui - akmak.
___e - akar gibi, kolay, seri
flugü - uçmak
fluida - sıvı
flustri - fısıldamak
foiro - fuar
fojo - kez
folio - yaprak
fondi - kurmak
fonto - kaynak
fontano - fiskiye
for - öteye, uzağa, uzakta,
ortadan
forgesi - unutmak
forko - diren, çatal
formo - şekil
formala - teklifli, resmî
formiko - karınca
forno - fırın, soba
forta - güçlü, şiddetli
fortika - sağlam, dayanıklı
fosi - kazmak.
sub__i - baltalamak
foto - fotoğraf
frakasi - çatır çatır parçalamak
frandi - (şeker v.b.ne) bayılmak

frapi - vurmak, çarpmak, çalmak
frato - (erkek) kardeş, ağabey
fraülo - bekâr.
___ino - kız, bayan
frazo - cümle
fremda - yabancı
freneza - deli
freşa - taze
frida - soğuk
fripono - dolandırıcı
friti - kızartmak
frivola - hoppa
fromaço - peynir
fronto - ön.
al__i - karşı karşıya olmak
frosto - don
froti - sürtmek.
frua - erken
frukto - meyve, ürün, verim
frunto - alın
fuği - kaçmak
fulmo - yıldırım
fumo - duman. ___i - tütme,
(sigara v.b.) içmek
fundo - dip
fundamento - temel
funebro - yas, cenaze töreni
funkcii - çalışmak, iş görmek,
yürümek
furioza - kudurmuş
fuşi - bozmak
gaja - neşeli
gajni - kazanmak
ganto - eldiven
gardi - bekleyip korumak
garni - tamamlamak, süslemek
gasto - konuk
gazeto - dergi. ___aro - basın
generacio - kuşak
genio - dâhilik
gento - kabile
genuo - diz
germana - Alman
gesto - işaret
giganto - dev
gimnazio - lise
glacio - buz. ___aço - dondurma
gladi - ütölemek
glaso - bardak
glata - düz
glavo - kılıç
gliti - kaymak
globo - toparlak
glori - ululamak, yükseltmek
gluo - tutkal
gluti - yutmak

golfo - körfez
gorgo - boğaz
gracia - nazik
grado - derece
grajno - tane
gramatiko - gramer
gramofono - pikap
granda - büyük. po__e - toptan
grandioza - muazzam
graso - (katı) yağ
grati - tirmalamak, kaşımak
gratuli - tebrik etmek
grava - önemli
graveda - gebe
greka - Yunan
greno - tahıl
grimaco - yüz ekşitme
grimpi - tırmanmak
griza - boz
grundo - toprak
gumo - zank, sakız
gusto - tat, zevk
guto - damla
gvidi - kılavuzluk yapmak
ġardeno - bahçe
ġemi - inlemek
ġemelo - ikiz
ġeni - rahatsız etmek, zahmet
çektirmek
ġenerala - genel
ġentila - nazik, uslu
ġis - -e dek, -e deġin
ġoji - sevinmek
ġui - hoşlanmak, sahip olmak
ġusta - doğru, tam
hajlo - dolu
haki - (kesmek, yarmak için)
vurmak
halo - salon
halti - durmak
haro - saç, kıl, tüy
haŭto - deri, kabuk
havi - *.
en__i - kapsamak.
__igi - elde et(tir)mek
haveno - liman
hazardo - talih, rastgelme
hejmo - ev, yuva
hela - ışıklı, aydınlık, açık
helpi - yardım etmek
hepato - karaciğer
herbo - çayır, çim
heredi - (kendine) miras kalmak
heroo - kahraman
heziti - duraksamak
hieraŭ - dün.

antaŭ - önceki gün
himno - ilâhi, (ulusal) marş
hipokrita - ikiyüzlü
historio - tarih, öykü
hodiaŭ - bugün
hoko - çengel(li iğde), kanca
homo - insan, kişi
honesta - dürüst
honori - büyük saygı göstermek,
şeref vermek
honti - utanmak
horo - saat
horizonto - ufuk
horloġo - saat
hospitalo - hastahane
humana - insani
humila - alçak gönüllü
humoro - huy
humura - güldürücü
hundo - köpek
hungara - Macar
ĥ - k harfine bakınız
ia - (her hangi) bir çeşit
ial - (her hangi) bir nedenle
iam - (her hangi) bir zaman
ideo - fikir, kavram
identa - tam aynı, bir.
__(ec)o - kimlik
idioto - aptal
ie - (her hangi) bir yerde
iel - (her hangi) bir şekilde
ies - (her hangi) birinin
ignori - aldırnamak
ilustri - resimlendirmek
iluzio - görme hatası, hayal
imagi - tasavvur etmek
imiti - benzetlemek
imperio - imparatorluk
implici - kapsamak
impliki - karıştırmak, sokmak
imponi - derin etki bırakmak
importi - dışarıdan almak
imposta - vergi
impreso - izlenim
improvizi - uydurmak
impulso - kimildatma, içtepi
inaŭguri - açmak
inciti - kızdırmak
indiferenta - farksız, ilgisiz
indigni - (haklı olarak)
öfkelenmek
indiġeno - yerli
indiki - belirtmek, göstermek,
bildirmek
individuo - birey
indulgi - hoş görmek

industrio - sanayi
infano - çocuk
infekti - bulaştırmak
infero - cehennem
inflamo - yangı
influi - etkilemek
informi - bilgi vermek
inĝeniero - mühendis
iniciati - önyayak olmak
injekti - iĝne vurmak
inko - mürekkep
inklina - yönelir, eğilimli
inkluziva - kapsayan
inokuli - aşı yapmak
insekto - böcek
insisti - üstünde durmak
inspekti - teftiş etmek
inspiri - esin vermek
instanco - yetkili, makam
instigi - kıskırtmak
instinkto - iç güdü
instrui - öğretmek
instrukcio - yönerge, talimat
insulo - ada
insulti - hakaret etmek
intelekto - us. ___ulo - aydın
inteligenta - anlaklı, akıllı
intenci - niyet etmek
intensa - keskin, etkili, sıkı
inter - arasında, birbiriyle
interesi - ilgilendirmek.
___o - ilgi, çıkar
interna - iç
interpreti - çevirmek, açıklamak
intervjuo - mülakat
intima - candan, çok yakın
inundo - sel
invadi - saldırıp işgal etmek
invalido - sakat
inventi - icadetmek
inversa - ters
inviti - çağırarak
io - (her hangi) bir şey
iom - bir miktar, biraz
iri - gitmek
ironio - alay
iu - (her hangi) bir(isi)
izoli - (başkalarından) ayırmak
ja - elbette
jako - ceket
jam - önceden, zaten, artık
januaro - ocak
jaro - yıl
je - -de, -den, ile, -e
jen - işte. ___a - şu.
___e - şöyle

jes - evet
Jesuo - İsa
jeto - tepkili uçak
ju - ne kadar
jubileo - 25., 50. v.b. yıldönümü
judo - yahudi
juĝi - yargılamak, yorumlamak
juki - kaşındırmak
julio - temmuz
juna - genç
junio - haziran
jupo - etek
juro - hukuk
justa - haklı
juvelo - cevahir
ĝaluza - kıskanç
ĝaudo - perşembe
ĝeti - atmak, fırlatmak
ĝuri - ant içmek
ĝurnalo - gazete
ĝus - şimdi, çok az önce
kadro - çerçeve
kaduka - bitkin, çökmek üzere,
ölmek üzere
kafo - kahve
kaj - ve.
___...___ - hem...hem de.
___ tiel plu - ve devamı
kajo - iskele
kajero - defter, fasikül
kalendaro - takvim
kalkuli - saymak, hesaplamak
kalumnii - karacılık yapmak
kalva - kel
kamarado - arkadaş, yoldaş
kamelo - deve
kamenno - ocak
kampo - tarla, alan. ___aro - kır
kanajlo - kötünün biri
kandelo - mum
kandidato - aday
kanti - şarkı ya da türkü
söylemek
kapo - kafa, baş
kapabla - muktedir
kapro - keçi
kapti - yakalamak
kara - sevgili, değerli, pahalı
karaktero - kişilik, özellik(ler)
karavano - kervan, yolcu grubu
karbo - kömür
karesi - okşamak
karno - et
karoto - havuç
kastelo - kale
kaşi - gizlemek

kato - kedi
katastrofo - felâket
kateno - zincir
kauzo - sebep, neden
kavo - girinti, çukur, kovuk
kaverno - mağara
kazo - hal. çiu__e - nasıl olsa
kelo - yeraltı ambarı
kelka - biraz, birkaç
kelnero - garson
kenio - kimya
kerno - iç, öz, çekirdek, göbek,
tohum
kesto - kutu, sandık
kino - sinema
kirli - çevirerek karıştırmak
kisi - öpmek
klaçi - dedikodu yapmak
klara - açık
klaso - sınıf
klera - bilgili, okumuş, aydın
klimato - iklim
klini - eğmek
klopodi - uğraşmak
knabo - oğlan
koko - tavuk
kolo - boyun
kolbaso - sucuk
kolego - meslektaş, arkadaş
kolekti - toplamak, koleksiyon
yapmak
koleri - öfkelenmek, kızmak
kolizii - çarpışmak
kolono - sütun
kolonio - sömürge
koloro - renk
komo - virgül
kombi - taramak
kombini - bileştirmek, harman
etmek
komenci - başla(t)mak
komentario - açıklama, yorum
komerci - ticaret yapmak
komforto - rahat, komfor
komisii - yetkilemek, yaptırmak
kompanio - ortaklık
kompari - karşılaştırmak
kompati - acımak
kompetenta - yeterli
kompili - derlemek
kompleksa - bileşik
kompleta - eksiksiz.
__o - takım, elbise takımı
komplezo - iyilik
kompliki - karıştırmak,
zorlaştırmak
komplimento - iltifat
komponi - bestelemek
kompreni - anlamak
kompromiso - uzlaşma
kompromiti - tehlikeye sokmak
komuna - ortak, toplu, kamu
komuniki - bildirmek, haberleşmek
koni - tanımak
koncepto - kavram
koncerui - ilgili olmak
konciza - özlü
kondamni - mahkûm etmek, yermek
kondiço - koşul
kondolenci - baş sağlığı dilemek
konduki - götürmek, getirmek.
en__o - önsöz
konduiti - davranmak
konfesi - itiraf etmek
konfidi - güvenmek, güvenle
söylemek, güvenle vermek
konfirmi - doğrulamak, teyit
etmek
konflikto - anlaşmazlık
konforma - uygun
konfuzi - karıştırmak, şaşırtmak
konjekti - tahminde bulunmak
konko - kabuk
konkeri - fethetmek
konkludi - sonuca varmak
konkordo - uyum
konkreta - somut
konkuri - yarışmak
konkurencio - (ticarete) yarışma
konkurso - yarışma
konscii - bilinçli olmak
konscienco - vicdan
konsekvenco - sonuç
konsenti - anlaşmak, oydaş olmak,
kabul etmek
konservi - (saklayıp) korumak
konservativa - tutucu,
muhafazakâr
konsideri - incelemek, dikkat
etmek, göz önünde tutmak,
saymak
konsili - öğüt vermek
konsisti - meydana gelmek
konsoli - avutmak
konstanta - değişmez
konstati - tesbit etmek
konsterni - endişeye düşürmek
konstitucio - anayasa
konstrui - inşa etmek
konsulti - öğüt sormak
konsumi - tüketmek
konto - hesap

kontakto - temas, kontak
kontenta - memnun
kontinento - anakara, kıta
kontinua - sürekli, arasız
kontoro - yazıhane
kontrasto - farklılık
kontraŭ - karşı
kontribui - katılmak, yardım etmek
konveni - uymak, uygun olmak
konversacio - söyleşi, sohbet
konverti - (bir dine) döndürmek
konvinki - inandırmak
koro - yürek, gönül, iç, göbek
Korano - Kuran
korbo - sepet
korekti - düzeltmek.
__a - hatasız
korespondi - mektuplaşmak
korko - mantar
korno - boynuz, boru
korpo - vücut
korporacio - anonim ortaklık
korto - bahçe
korupti - rüşvetle soysuzlaştırmak, yolsuzlaştırmak
kosmo - evren
kosti - mal olmak, -e satılmak
kostumo - kılık, kıyafet
koto - çamur
kotizo - ödenek
kotono - pamuk
koverto - zarf
kovri - kapa(t)mak, örtmek
krado - parmaklık
krajono - kurşun kalem
krano - musluk
krei - yaratmak
kredi - inanmak, sanmak
kremo - kaymak
krepusko - ağarma, akşamüstü
kreski - büyümek, yetişmek
krestomatio - okuma kitabı
kreto - tebeşir
krevi - patlamak
krii - bağırarak
krimo - suç
kripla - sakat
Kristo - İsa
kritiki - eleştirmek
kroçi - çengele asmak, tutturmak
krom - dışında, hariç,
-den başka
krono - taç
kraco - haç, çarmıh.
__(ig)i - kavuşturmak,

çaprazlamak.
__igo - kavşak
kruda - ham, çiğ, kaba
kruela - kıyıcı
kruro - bacak
kruta - dik
kubuto - dirsek
kudri - dikmek
kuiri - pişirmek
kuko - pasta
kulero - kaşık
kulpo - kabahat
kulturi - yetiştirmek, eğitmek, terbiye vermek. ter_o-tarım.
__o - terbiye, kültür
kun - ile birlikte, bir arada, bir araya
kupro - bakır
kuri - koşmak
kuraci - tedavi etmek
kurağa - gözüpek
kurba - eğri
kurento - akım
kurioza - tuhaf, ilgi çekici
kurteno - perde
kurzo - (hisse, para v.b.) fiyat(1)
kuseno - yastık
kuşi - yatmak, uzanmak
kutimi - alışmış olmak.
__o - alışkanlık, alışkı, görenek
kuvo - küvet
kuzo - amcanın, dayının, teyzenin ya da halanın oğlu
kvalito - nitelik, özellik, kalite
kvankam - karşın, ...halde, olmakla beraber
kvanto - miktar
kvartalo - mahalle
kvazaŭ - sanki, gibi
kvereli - atışmak
kvieta - sakin
kvitanco - alındı
labori - çalışmak, iş görmek
laca - yorgun
lago - göl
laiko - din adamı olmayan, uzman olmayan
lakto - süt
lama - topal
lano - yün
lando - ülke
lango - dil
larğa - geniş

larmo - gözyaşı
lasi - bırakmak, engel olmamak.
for_i - terketmek
lasta - son
latitudo - enlem
laü - göre, -ce, boyunca
laüdi - övmek
laüta - yüksek sesli
lavi - yıkamak
lavango - çığ
leciono - ders
ledo - deri
legi - okunak
legendo - menkıbe
legomo - sebze
leço - yasa
lekcio - konuşma
lektoro - profesör
lenso - mercek
leono - aslan
lerni - öğrenmek
lerta - becerikli, usta
letero - mektup
leütenanto - teğmen
levi - kaldırmak, yükseltmek
libera - özgür
libro - kitap, defter.
otenido - sayman
liceo - lise
lifto - asansör
ligi - bağlamak.
o - bağ(lantı), dernek
ligno - odun
limo - sınır
lingvo - dil
linio - çizgi, hat, sıra
lipo - dudak
lito - yatak
litero - harf
literaturo - edebiyat
liveri - götürüp vermek
logi - alımlı olmak,
(gönül) çekmek
logiko - mantık
loği - oturmak, kalmak
lojala - sadık
loko - yer
longa - uzun.
e - uzun bir zaman
longitudo - boylam
loti - çekiliş yapmak
loterio - piyango
lui - kiralamak
ludi - oynamak, çalmak
lukti - güreş yapmak, çabalamak
luli - beşik sallamak

lumo - ışık
luno - ay
lundo - pazartesi
maçi - çiğnemek
magio - büyü
Mahometo - Muhammed
majo - mayıs
maksimume - en çok
makulo - leke
malgraü - karşın
malica - kötü niyetli
mano - el
manği - (yemek) yemek
maniero - şekil, suret
manifesti - göstermek
manifestacio - gösteri, miting
manki - eksik olmak, olmamak
mantelo - pardesü
manuskripto - el yazısı
mapo - harita
maro - deniz
mardo - salı
marko - marka, pul
marşi - yürümek
martelo - çekiç
martiro - şehit
mastro - sahip
maşino - makine
mateno - sabah
materio - özdek, madde, cisim
materialo - gereç
matura - olgun
meblo - mobilya
medio - çevre
medicino - tıp
mediti - düşünceye dalmak
melono - kavun
mem - kendi
membro - kol ya da bacak, üye
memori - hatırlamak, anmak
mencii - söz etmek, dikkate
sunmak
mendi - ısmarlamak
menso - us
mensogi - yalan söylemek
menuo - yemek listesi
meriti - değmek, -e değer olmak
merkato - pazar, piyasa
merkredo - çarşamba
meti - koymak
metaforo - mecaz
metalo - maden
metio - sanat
mezo - orta
mezuri - ölçmek
mielo - bal

mieno - (yüz) görünüş(ü)
migri - göç etmek
miksi - karıştırmak
milda - yumuşak, hafif, acısız
militi - savaşmak
mino - maden ocağı
minacı - tehdit etmek
minimume - en az
ministro - bakan
minuto - dakika
miri - şaşmak
miraklo - tansık
misio - misyon
mistera - esrarengiz
mito - masal
mizero - yoksulluk sıkıntısı,
perişanlık
modera - ölçülü
modesta - alçak gönüllü,
gösterişsiz
moki - alay etmek
mola - yumuşak
momento - an
mono - para
monato - ay
mondo - dünya
monopolo - tekel
monto - dağ
montri - göstermek
monumento - anıt
moro - töre, yaşayış
moralo - ahlâk
mordi - ısırarak
morgau - yarın
morti - ölmek
movi - kınıldatmak,
hareket ettirmek
mueli - kıymak, övütmek
multa - çok
muro - duvar
murdi - (suç olarak) öldürmek
muso - fare
muskolo - kas
muşo - sinek
muta - dilsiz
nacio - ulus
naği - yüzmek
naiva - sâf, çiğ
najbaro - komşu
najlo - çivi
naski - doğurmak
natura - doğa, tabiat
naüzi - bulantıya ya da iğrentiye
yol açmak
nazo - burun
nebulo - sis

necesa - gerekli
negro - zenci
neço - kar
nek - ne (de)
nenia - hiç (bir çeşit)*
nenial - hiç bir nedenle*
neniam - asla, hiç (bir zaman)*
nenie - hiç bir yerde*
neniel - hiç (bir şekilde)*
nenies - hiç kimsenin*
nenio - hiç bir şey*
neniom - hiç (bir miktar)*
neniu - hiç (bir, kimse)*
neologismo - yeni sözcük
nepo - torun
nepre - mutlaka, muhakkak,
ne olursa olsun
nervo - sinir
nešto - yuva
neütrala - tarafsız
nevo - (erkek) yeğen
nigra - kara
nivelo - seviye
nobelo - asilzade
nobla - yüksek karakterli
nodo - düğüm
nokto - gece
nomo - ad, isim.
__i - adlandırmak, demek.
__e - yani, sözde
nombro - sayı
nordo - kuzey
nova - yeni
novelo - öykü
novembro - kasım
nu - işte, neyse
nubo - bulut
nuda - çıplak
nukso - fındık, çekirdek
nulo - sıfır.
__igi - hükümsüz kılmak
numero - numara,
(gazete v.b.) sayı(sı)
nun - şimdi
nur - yalnız, ancak
nutri - beslemek
obei - itaat etmek
objekto - nesne
objektiva - nesnel
observi - gözlemek
obstina - direnen
odori - kokmak
ofendi - gücendirmek
oferi - kurban kesmek, uğruna
vermek, kıymak
ofico - görev, memurluk

oficiala - resmî
oficiero - subay
ofte - sık (sık), çok (kez)
okazi - olmak, vuku bulmak.
___o - olay, fırsat
okcidento - batı
oktobro - ekim
okulo - göz
okupi - işgal etmek
oleo - (sıvı) yağ
olivo - zeytin
ombro - gölge
obrelo - şemsiye
ondo - dalga
onklo - amca, dayı
operacio - ameliyat, eylem
opinii - düşünmek
oportuna - elverişli, uygun.
___o - fırsat
opozicio - muhalefet
optimismo - iyimserlik
oro - altın
orango - portakal
oratoro - söylevci
ordo - düzen, sıra
ordinara - olağan, bayağı
ordoni - buyurmak
orelo - kulak
orfo - öksüz kimse
organizi - örgütlemek
oriento - doğu
ornami - süslemek
osto - kemik, kılçık
ovo - yumurta
paco - barış
pacienco - sabır
pafi - ateş etmek
pagi - ödemek
pago - sayfa
pajlo - saman
paki - bağlamak, sarmak
pala - solgun
palaco - saray
palpi - ellemek
palpebro - göz kapağı
pano - ekmek
pantoflo - terlik
papero - kâğıt
papilio - kelebek
paro - çift
paradi - (törenlerde) yürüyüş
yapmak, caka satmak
paradizo - cennet
paralizi - felce uğratmak
pardoni - affetmek
parenco - akraba

parfumo - esans
parkere - ezberden
parodio - (edebiyatta) gülünç
benzetleme
paroli - konuşmak.
el___o - söyleyiş
parto - kısım.
___opreni - katılmak
pasi - geçmek
pasagero - yolcu
pasio - tutku
pastro - imam, papaz
paşi - adım atmak
paşti - otlatmak
pato - tava
patro - baba.
___ujo - yurt, vatan
patrioto - yurtsever
paüzo - ara, teneffüs
pavimo - yol kaplaması
peco - parça
pejzaĝo - görünüm
peki - günah işlemek
peli - sürmek, kovalamak
peni - çalışmak, uğraşmak
pendi - asıllı olmak.
de___i - bağlı olmak
penetri - (delip) girmek
pensi - düşünmek.
el___i - icat etmek
pensio - emekli maaşı
penti - pişman olmak
pentri - (resim) yapmak
per - ile, aracılığıyla.
___i - araç olmak, aracı olmak.
sen___e - araçsız, aracısız,
doğrudan doğruya
percepti - fark etmek
perdi - yitirmek
perei - yitmek, can vermek,
yok olmak
perfekta - yetkin
perfidi - hıyanet etmek,
ele vermek
periodo - devir
perlo - inci
permesi - izin vermek,
olanak vermek
persekuti - kovalamak, zulmetmek
persisti - üstünde durmak,
caymamak
persono - kişi.
___e - bizzat, kendi
persvadi - inandırmak
pesi - tartmak
pesimismo - kötümserlik

peti - istemek, rica etmek
pezi - ağır(lığında) olmak
piedo - ayak
piki - (iğne v.b.) batırmak
pilgrimi - hacca gitmek
pilko - top
pilolo - hap
pinglo - iğne, toplu iğne
pinto - uç, doruk
pioniro - yol açıcı, önyak olan
pipro - biber
piro - armut
pistolo - tabanca
pizo - bezelye
placo - meydan
plaçi - hoşla gitmek
plafono - tavan
planedo - gezegen
planko - taban, döşeme, yer
planti - dikmek
plata - yassı
plej - en (çok)
plekti - örmek
plena - dolu, tam.

__umi - yerine getirmek,
yapmak
plendi - yakınmak
plezuro - memnurluk, hoşlanma,
kıvanç
pli - daha (çok)
plori - ağlamak
plu - daha, fazla, ileri
plugi - (saban ya da pullukla)
sürmek
plumo - kuş tüyü, dolma kalem
pluraj - birkaç, birçok, nice
pluvo - yağmur
po - -(ş)er
poemo - şiir
poento - puvan
poeto - şair
poezio - şiir sanatı
poluri - cilâlamak
poluso - kutup
polvo - toz
pomo - elma
ponto - köprü
popolo - halk
por - için, -den yana
pordo - kapı
poroko - domuz
porti - taşımak, götürmek,
giymek. al__i - getirmek
posedi - sahib(i) bulunmak
post - sonra, peşinden
posteno - mevki

postuli - istemek, şart koşmak,
gerektirmek
pošo - cep
pošto - posta
poto - tencere
potenco - güç, kuvvet
pramo - vapur
prava - haklı, doğru
precipe - en çok, özellikle
preciza - kesin
preferi - yeğlemek
prefikso - önek
preği - yakarmak
prelego - konuşma, konferans
premi - basmak, sıkıştırmak
premio - ödül
preni - (ele) almak, tutmak
prepari - hazırlamak
presi - basmak
preskaŭ - hemen hemen
preta - hazır
preter - ilersinde, yanından*
prezo - fiyat
prezenti - sunmak.
re__i - temsil etmek
prezidi - başkanlık yapmak
pri - hakkında, konusunda, -den,
-e, üzerinde
primitiva - ilkel
printempo - ilkbahar
privata - özel
privilegio - ayrıcalık
pro - yüzünden, -den, için
probabla - muhtemel
problemo - sorun, problem
procedo - yöntem
procento - faiz, yüzde(si)
proceso - dava
procezo - işlem
produkti - üretmek, imal etmek
profesio - uğraş
profiti - kâr etmek, yararlanmak
profunda - derin
progresi - ilerlemek
prokrasti - geciktirmek
proksima - yakın
promeni - gezmek
promesi - söz vermek
prononco - söyleyiş
proponi - önermek
proporcio - oran
propra - kendi, öz
prospero - erinç
prostitui - kötü yollara düşürmek
protekti - korumak
provi - denemek

proverbo - ata sözü
provinco - il
provizi - edindirmek,
pusatlandırmak, donatmak
provizora - geçici
prozo - nesir
prudenta - akıllı
prunti - ödünç almak,
ödünç vermek
pruvi - tanıtlamak
publiko - kamu, halk.
__iği - kamuya bildirmek,
yayımlamak
pugno - yumruk
pulmo - akciğer
pulvoro - toz
puni - cezalandırmak
punkto - nokta. vid__o - bakım
pura - temiz, arı
puşi - itmek, dürtmek
puto - kuyu
putri - çürümek
rabi - soymak
rabato - indirim
raccio - us
rado - tekerlek
radio - ışın, radyo
radiko - kök
radikala - köktenci
rajdi - binip gitmek
rajto - hak
rakonti - (öykü) anlatmak
rampi - sürünmek
rando - kenar
rango - rütbe
rapida - çabuk, hızlı
rasc - ırk
ravi - çok hoşlandırmak
razi - tıraş etmek
reala - gerçek
recenzi - eleştirmek
reciproka - karşılıklı
redaccio - yazı işleri yönetimi
redakti - yayıma hazırlamak
redaktoro - yazı işleri yönet-
meni, başyazar
refuti - yalanlamak
regi - hüküm sürmek
regiono - bölge
registri - kayıt etmek.
__ita pošto - taahhütlü posta
regno - ülke
regulo - kural
reĝo - kiral
rekomendi - ögütlemek
rekta - doğru, doğrudan doğruya

relo - ray
relativa - bağıntılı
religio - din
renkonti - raslamak.
__iği - buluşmak
renversi - devirmek
reputacio - ad, ün
respekto - saygı
respektive - biri...öteki,
sırasıyla
respondi - cevap vermek.
pri__a, __eca - sorumlu
responsa - sorumlu
respubliko - cumhuriyet
resti - kalmak
restoracio - lokanta
reto - ağ, şebeke
retoriko - belâgat sanatı
revi - hayal kurmak
revolucio - devrim
revuo - dergi
rezervi - ayırmak, yedeğe çekmek
rezigni - caymak
rezisti - karşı koymak
rezolucio - karar
rezulto - sonuç
ribeli - ayaklanmak
ricevi - almak
riĉa - zengin
ridi - gülmek
rifuĝi - sığınmak
rifuzi - reddetmek
rigardi - bakmak
rigida - eğilmez, sert
rikolti - biçmek, toplamak
rilato - ilgi, ilişki
rimarki - fark etmek, dikkat etmek
rimedo - araç, olanak
ringo - yüzük, halka, çember
ripari - onarmak
ripeti - tekrarlamak
ripozi - dinlenmek
riproĉi - paylamak, azarlamak
riski - tehlikeye atmak,
göze almak
risorto - yay
rivero - ırmak
rizo - piriç
roko - kaya
rompi - kırmak, parçalamak.
inter__i - söz kesmek
rondo - çember, daire, grup,
çevre
rosti - kavurmak
rozo - gül
rubo - çöp

rubando - şerit
rubriko - başlık, sütun
ruğa - kızıl
ruino - harabe
ruli - yuvarlamak
rusto - pas
rutino - usul, âdet
ruza - aldatıcı, kurnaz
sabato - cumartesi
sablo - kum
sagaca - zeki
sağa - akıllı
sako - torba, çuval
salo - tuz
salajro - maaş
salono - misafir odası
salti - atlamak, sıçramak
saluti - selâm vermek
sama - özdeş, aynı.
    __Xano - Xdaş
sana - sıhhatli, esen
sango - kan
sankta - kutsal
sapo - sabun
sata - tok, doymuş
satelito - uydu
savi - kurtarmak
sceno - sahne
scii - bilmek
scienco - bilim, fen
se - ise, eğer*
sed - ama, fakat
seĝo - sandalye
seka - kuru
sekcio - şube, kısım
sekreto - sır
sekso - cins
sekundo - saniye
sekura - emin
sekvi - takip etmek, sonragelmek.
    sin__o - sıra
semi - (tohum) ekmek, saçmak.
    __o - tohum
semajno - hafta
senco - anlam
sendi - göndermek, yollamak
senti - duymak, hissetmek
septembro - eylül
serĉi - aramak
serĝento - çavuş
serio - sıra
serioza - ağır, ağırbaşlı
serpento - yılan
seruro - kilit
servi - hizmet etmek,
    servis yapmak

severa - sert, sıkı
sezono - mevsim
sidi - oturmak. kun__o - toplantı
sigelo - mühür
signo - işaret
signifo - anlam.
    X__as Y - X demek, Y demektir
silabo - hece
silenti - susmak
silko - ipek
simio - maymun
simili - benzemek
simpatio - gönüldeşlik,
    cana yakınlık
simpla - yalınç
sincera - içten
sinjoro - bay, bey
situacio - durum
skalo - çap, ölçek
skatolo - kutu
skio - kayak
skizo - taslak
sklavo - köle
skolto - izci
skrapi - kazımak
skribi - yazmak
skui - sallamak, silkmek
skulpti - heykel yapmak
slango - argo
slipo - küçük kâğıt, fiş
socio - toplum
societo - dernek
soifi - susamak
sola - yalnız, tek
soldato - asker
solena - resmî, törenli
solida - katı, dayanıklı
solidaro - dayanışma
solvi - çözmek, eritmek
somero - yaz
soni - ses yapmak, duyulmak
songo - düş
sonori - (zil, çan) çalmak
sopiri - özlemek, can atmak
sorbi - emmek
sorto - talih
sovaĝa - vahşi
spaco - uzay, yer
speco - tür, çeşit
speciala - özel
specimeno - göstermelik
spiegulo - ayna
sperta - tecrübeli
spezo - gider, gelir
spico - bahar(at)
spiono - casus

spiri - solunmak
spirito - ruh, maneviyat
spite - karşın, inadına
sprita - nükte- stacio - istasyon
stagni - durgun olmak
stampi - damgalamak
standardo - bayrak
stango - çubuk, değnek
stari - (ayakta) durmak.
    __igi - kurmak.
    el__a - göze çarpan, seçkin.
    mem__a - bağımsız
stato - durum
statuo - heykel
statuto - tüzük
stelo - yıldız
sterni - sermek, devirmek
stipendio - burs
stomako - mide
stranga - garip
strato - sokak
strebi - çok uğraşmak
streçi - germek, toplamak
streki - çizmek.
    for__i - karalamak.
    sub__i - önemsemek
strio - şerit, geniş çizgi
striko - grev
studi - incelemek, ders çalışmak
studento - (yüksek öğretimde)
    öğrenci
stulta - aptal
sub - altında
subite - birdenbire, ansızın
subjekto - konu, özne
subjektiva - öznel
substantivo - isim
subtila - ince
subvencio - resmî yardım
suçi - emmek, çekmek
sudo - güney
suferi - katlanmak, acı duymak
sufiça - yeter
sufikso - sonek
sufoki - boğmak, bunaltmak
sugesti - telkin etmek
suko - su
sukcesi - başarmak
sukero - şeker
sumo - toplam
suno - güneş
supo - çorba
super - üstünde, yukarısında
superstiço - boş inan
supozi - varsaymak

supre - yüksekte, (en) üstte.
    __ažo - yüz. __aže - üstten
sur - üzerinde, -de
surda - sağır
suspekti - kuşkulananmak
svedo - İsveçli
sveni - bayılmak
svingi - sallamak
sviso - İsviçreli
şafu - koyun
şajni - görülmek, gösterilmek.
    (ver)__e - her halde
şako - satranç
şalti - (elektrik, su v.b.)
    açmak, kapatmak
şanceli - sarısmak
şangi - değiştirmek
şargi - yüklemek
şati - takdir etmek
şelo - kabuk
şerci - şaka yapmak
şinko - jambon
şipo - gemi
şiri - yırtmak, koparmak
şirmi - korumak, barındırmak,
    siperlik yapmak
şlosi - kilitlemek.
    __ilo - anahtar
şminko - yüz boyası
şmiri - sürmek
şnuro - halat
şovi - itmek, sürmek
şoveli - kürekle atmak
şpari - artırmak, biriktirmek
şpruci - püskürtmek
şranko - dolap
şraübo - vida
ştalo - çelik
štato - devlet
šteli - çalmak, hırsızlık yapmak
štofo - dokuma
štono - taş
štopi - tıkmak
štrumpo - çorap
štupo - basamak
šuo - ayakkabı
šuldi - borçlu olmak
šultro - omuz
šuti - dökmek
švebi - (havada) dolaşmak
šveli - şişmek
šviti - terlemek
tabako - tütün
tabelo - çizelge
tablo - masa
tabulo - tahta

tago - gün(düz)
tajloro - terzi
tajpi - daktilo etmek
taksi - (birşeyin) değerini hesaplamak
talento - hüner
tamen - buna karşın, yine (de)
tapişo - halı, kilim, örtü
taso - fincan
tasko - ödev
taügi - kullanılabilmek, uymak
tavolo - katman
teo - çay
teamo - takım
tedi - bıktırmak
tegi - kaplamak
tegmento - dam
teko - (kâğıt, kitap için) çanta
tekxi - dokunmak
teksto - metin.
    kun__o - çevredeki metin,
    çevre
telero - tabak
temo - konu
tempo - zaman, vakit
tempesto - fırtına
teni - tutmak.
    sin__o - tutum.
    el__i - dayanmak.
    sub__i - desteklemek, tutmak
tendo - çadır
tendenco - eğilim, taraflılık
tenti - meyletmek
tero - yer (yuvarlağı), toprak,
    kara
tereno - alan
teritorio - toprak
termino - terim
termometro - derece
terni - hapsirmek
terpomo - patates
teruro - dehşet
testamento - vasiyet.
    Nova ___ - İncil.
    Malnova ___ - Tevrat ile Zebur
timi - korkmak
tiri - çekmek
titolo - unvan, başlık
tolo - bez
toleri - katlanmak, dayanmak,
    müsamaha etmek
tombo - mezar
tondi - (makas ile) kesmek
tondro - gök gürültüsü
torçó - meşale
tordi - bükmek

torento - sel
tra - -den, içinden*, boyunca,
    sonuna kadar
tradicio - gelenek
traduki - çevirmek
trafi - vurmak, yetişmek, bulmak.
    __a - doğru, etkili, taşı
    gediğine koyan
trajto - özellik
trakti - davranmak, (bir konuyu)
    ele almak, incelemek
trançi - kesmek
trankvila - sakin
trans - karşısın(d)a, ötesin(d)e*
transitiva - etken
tre - çok
tremi - titremek
treni - sürüklemek
trezoro - hazine
triki - örmek
trinki - içmek
tritiko - buğday
triumfo - zafer
tro - çok (fazla)
trompi - aldatmak, kandırmak
trono - taht
trotuaro - kaldırım
trovi - bulmak
truo - delik
trudi - zorlamak
trunko - gövde
tuj - hemen
tuko - bez, mendil, çarşaf
tulipo - lâle
turo - kule
turmenti - işkence etmek
turni - döndürmek, çevirmek
turniro - turnuva
tusi - öksürmek
tuşi - dokunmak, değinmek,
    ilgilendirmek
tuta - bütün, tüm.
    en__e - tümüyle, genellikle
ungo - tırnak
unio - birlik
unika - biricik
universo - evren
universala - genel
urbo - kent. antaü__o - banliyö
urği - hızlandırmak, acele olmak
urso - ayı
Usono - Birleşik Amerika
utila - yararlı, kullanışlı
uzi - kullanmak
vagi - dolaşmak
vaki - boş olmak

vakso - mum
valo - vâdi
valida - yürürlükte
valoro - değer
vana - boş(u boşuna)
vango - yanak
vanta - önemsiz, ufak tefek
vaporo - buhar
varo - (satılık) mal
varbi - (asker, taraftar)
toplamak
varii - değişmek
varma - sıcak
vasta - geniş, yaygın
vegeti - bitmek
veki - uyandırmak
velo - yelken
velki - solmak
veni - gelmek.
kun__i - toplanmak
vendi - satmak
vendredo - cuma
veneno - ağı
venği - ölç almak
venki - yenmek
vento - yel
ventro - karın
vera - gerçek, doğru
verbo - fiil
verda - yeşil
verki - yazmak, eser yaratmak
verso - vezin
verşi - dökmek
vertikala - düşey
vespero - akşam
vesti - giydirmek
veti - bahse girmek
vetero - hava (durumu)
veterano - emektar
veturi - (taşıtla) gitmek,
yolculuk yapmak.
__igi - taşımak, götürmek,

(araba) sürmek
viando - et
vibri - titreşmek
vico - sıra. __ - - yardımcı
vidi - görmek
vidvo - dul
vigla - uyanık, kıpırdak
viktimo - kurban
vilağo - köy
vino - şarap
vinagro - sirke
vintro - kış
violono - keman
viro - adam, erkek
virga - bakir(e)
virto - erdem
vişi - silmek
vitro - cam
vivi - yaşamak, canlı olmak,
hayatta olmak
vizağo - yüz
viziti - ziyaret etmek, uğramak,
devam etmek
voço - ses, oy
vojo - yol
vojaği - seyahat etmek
voki - çağırma
voli - istemek, arzu etmek.
bon__e - lütfen
volonte - gönüllü olarak,
memnunlukla
volumo - cilt
volvi - sarmak, dürmek
vomi - kusmak
vorto - söz(cük)
vosto - kuyruk
vualo - peçe
vulkano - yanardağ
vundi - yaralamak
zono - kemer, kuşak
zorgi - uğraşmak, dikkat etmek,
dertlenmek